

VNNS • số 257 • tháng 05 năm 2013

Mục Lục

- 1 Hình bìa** • Thái Tăng An
- 3 Quan điểm** • Cúng dường Phật Đản
- 4 Chủ đề** • Phật Giáo là gì ? • Cây cổ thụ Phật Giáo
• Phật tích và lời Phật dạy
- 11 Phiếm luận** • Kệ cha bác
- 12 Tin Tức** • Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng
• Tin Hòa Lan • Tin Thế Giới • Tin Việt Nam
- 20 Truyện** • Ngày giỗ • Gió sa mạc • Tiếng chuông
cửa
- 32 Trang Thơ** • Hoài Tâm Niệm • Tôn Thất Phú Sĩ
• Tử Hà • Trần Việt Bắc • Tâm Không - Vinh hữu
• Diệu Trân • Phạm Thiên Thư
- 33 Văn** • Đến thăm đồng nghiệp ở Việt Nam • Người
Việt Nam tại Hòa Lan vui mừng với nghị quyết
của quốc hội Âu Châu • Chuyện người thời nay
viết • Cái nôi nuôi ác quỷ của đạo tặc • Hồi ký
vượt biên
- 49 Sức khỏe** • Đo huyết áp đúng cách
- 51 Gia Chánh** • Lẩu Hải Sản • Cơm Đùi Gà
- 52 Vui cười**
- 53 Lá thư tòa soạn**
- 55 Nhạc** • Nguyễn Quyết Thắng

Việt Nam Nguyệt San
Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL
Vietnam Magazine
Tijdschrift van Vietnamese Vluchtelingen in
Nederland
www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS
Stationsweg 46
2131 XD Hoofddorp Nederland
Email: dtnguyen@congdonghoalan.com
Telefoon: +31 (0)23-5640166

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Chủ nhiệm
Nguyễn Đắc Trung

Chủ bút
Ngô Thụy Chương

Thủ Quỹ
Nguyễn Hữu Phước

Kỹ thuật & Phát hành
Nguyễn Quang Kế

Với sự cộng tác của
Đắc Khanh • Đào Quốc Bảo
• Đinh Ngọc Hiền • Đỗ Văn Bùi
• Hoài Tâm Niệm • Lê Quang Kế
• Mây Lang Thang • Miên Thụy • Nguyễn
Quyết Thắng • Ông Năm Chuột • Tam Hợp •
Tiểu Yến Tử • Thái Tăng An • Tuyết Lê • Tyna
• Võ Đức Tiến • Ý Nga

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tinh đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Quan điểm

Cúng dường Phật Đản

Một thời Đức Phật ở nước La Duyệt Kỳ tại núi Kỳ Đà Quật, có một bà già rất nghèo, có tâm chí thành muốn cúng dường Đức Phật mà không có tiền. Bà đi xin được hai quan tiền, liền đến cửa hàng mua dầu.

Chủ tiệm hỏi: Bà rất nghèo túng, xin được hai quan tiền, sao không mua đồ ăn mà lại mua dầu?

Bà già đáp: Tôi nghe ở đời gặp Đức Phật rất khó, vạn kiếp mới được một lần. Tôi nay may mắn được sinh vào đời Phật mà chưa có dịp cúng dường. Tôi tuy cùng khổ, cũng muốn cúng dường ngọn đèn để làm căn bản cho đời sau.

Lúc bấy giờ người chủ tiệm cả phục chí nguyện của bà, liền đong cho thêm ba quan tiền thành được năm quan tiền dầu. Bà đến trước Đức Phật thắp đèn lên, tự nghĩ dầu thắp không được tới quá nửa đêm, bà phát nguyện rằng: “Nếu sau này tôi được chứng đạo Vô Thượng như Đức Phật thời ngọn đèn này sẽ đốt suốt đêm và sáng tỏ khác thường”. Phát nguyện xong bà lễ Phật rồi ra về.

Đức Phật biết chuyện bèn bảo rằng: “Ngọn đèn ấy là hào quang công đức của một vị Phật tương lai đó”.

Theo kinh điển và lịch sử truyền bá, Đức Phật cũng như chư lịch đại tổ sư đã luôn luôn ca ngợi tán thán công đức xây dựng tịnh xá, già lam, kiến thiết chùa tháp để mọi người có nơi chiêm bái, tu tập. Đó là những công đức hàng đầu trong muôn ngàn công đức.

Ngày nay người Phật Tử Việt Nam tại Hòa Lan có cơ duyên được cúng dường để xây dựng ngôi chùa Vạn Hạnh mới quả là diễm phúc. Từ ước mơ về một ngôi chùa Việt Nam đầu tiên trên vùng đất thấp Hòa Lan mà người Phật tử hằng ấp ủ từ khi đặt chân đến đất nước này, nay đã trở thành hiện thực. Ngôi chùa Vạn Hạnh tương lai sẽ là ngôi chùa đầu tiên tại Hòa Lan xây dựng theo kiến trúc Việt Nam. Chùa sẽ là thành tựu của Phật tử và đồng hương Việt Nam và là niềm hãnh diện cho toàn thể người Việt chúng ta tại Hòa Lan.

Giữa lúc chúng ta đang vui mừng trước sự thành hình ngôi chùa Vạn Hạnh mới, trong lúc người Phật tử nơi đây đang hân hoan đón mừng ngày Phật Đản thì tại quê hương Việt Nam của chúng ta, tự do vẫn đang bị chà đạp, giáo hội bị cấm hoạt động, các bậc cao tăng bị sách nhiễu, quản chế. Niềm vui lớn của chúng ta do vậy chưa được trọn vẹn.

Hãy dũng mãnh với tinh thần Từ Bi, Trí Tuệ và Bình Đẳng cùng toàn dân lên tiếng và hành động để phá vỡ chế độ độc tài đảng trị đang đè nặng trên quê hương. Việc làm này có ý nghĩa biết bao trong mùa Phật Đản năm nay, như thông điệp Phật Đản mà Đệ Ngũ Tăng Thống Thích Quảng Độ vừa gửi đến toàn thể Phật tử chúng ta.

Ngô Thụy Chương

Danh ngôn

-Chúng ta là gì hôm nay là từ những ý nghĩ của ngày hôm qua, và cái hiện tại chúng ta nghĩ là đời sống của chúng ta ngày mai. Đời sống của chúng ta tạo nên do tâm của chúng ta.

Đức Phật

-Thế nào là Nhân ? Mình muốn thành đạt thì nên giúp người thành đạt, điều gì mình không muốn thì đừng đem nó cho kẻ khác.

Khổng Tử

Phật Giáo là gì ?

Tỳ-khuru Dhammika

Bình Anson lược dịch

Nhiều người trong chúng ta đã bị tuyên truyền sai hoặc hiểu sai về Phật giáo. Xin bình tâm xét lại.

Hỏi: Phật Giáo là gì?

Đáp: Phật Giáo là một tôn giáo có khoảng 300 triệu tín đồ trên khắp thế giới. Danh từ Phật Giáo (Buddhism) phát nguồn từ chữ "buddhi", có nghĩa "giác ngộ", "thức tỉnh". Phật Giáo khởi nguồn từ hơn 2,500 năm trước, khi Ngài Siddhattha Gotama (Sĩ-đạt-ta Cồ-đàm), hay Đức Phật, tự mình giác ngộ vào lúc 35 tuổi.

Hỏi: Có phải Phật Giáo chỉ thuần là một tôn giáo?

Đáp: Đối với nhiều người, Phật Giáo không phải chỉ là một tôn giáo mà còn có thể xem như là một triết học, hay đúng hơn, đó là "một lối sống". Gọi Phật Giáo là một triết học, vì danh từ "triết học - philosophy" có nghĩa là "sự yêu chuộng trí tuệ", và con đường của đạo Phật có thể tóm tắt như sau:

- (1) sống có đạo đức,
- (2) nhận thức rõ ràng về mọi ý nghĩ và hành động, và
- (3) phát triển sự hiểu biết và trí tuệ.

Hỏi: Phật Giáo giúp tôi bằng cách nào?

Đáp: Phật Giáo giải thích mục đích của đời sống, giải thích hiện tượng bất công và bất bình đẳng trên thế gian, và đưa ra một phương cách thực hành hay một lối sống để đưa đến hạnh phúc thật sự.

Hỏi: Tại sao Phật Giáo trở nên phổ biến?

Đáp: Phật Giáo ngày càng phổ biến ở các nước Tây phương vì nhiều lý do. Thứ nhất là vì Phật Giáo có những giải đáp cho nhiều vấn đề trong các xã hội vật chất hiện đại. Tiếp đến, cho những ai có chú tâm, Phật Giáo đem lại một sự thông hiểu sâu sắc về tâm trí con người và các cách trị liệu tự nhiên, mà các nhà tâm lý nổi tiếng trên thế giới đều công nhận là rất cao cấp và rất hiệu quả.

Hỏi: Đức Phật là ai?

Đáp: Ngài Siddhattha Gotama sinh ra vào năm 563 trước Tây Lịch, trong một hoàng tộc tại Lumbini, nay thuộc xứ Nepal. Vào năm 29 tuổi, Ngài nhận thức rằng tiện nghi vật chất và an ninh trong thế gian không bảo đảm hạnh phúc; vì thế, Ngài đi tìm hiểu các học thuyết, tôn giáo và triết học thời đó, để tìm kiếm chìa khóa đưa đến hạnh phúc. Sau sáu năm học tập và hành thiền, Ngài tìm ra con đường "Trung Đạo" và giác ngộ. Sau khi chứng đắc, Ngài dùng quãng đời còn lại tại thế gian để truyền giảng các nguyên lý trong đạo Phật -- gọi là Pháp, hay Chân lý, cho đến khi Ngài nhập diệt vào năm 80 tuổi.

Hỏi: Có phải Đức Phật là Thượng Đế?

Đáp: Không, Ngài không là Thượng Đế, và Ngài cũng không tuyên bố như thế. Ngài là người chỉ dẫn con đường đưa đến giác ngộ, từ kinh nghiệm thực chứng của Ngài.

Hỏi: Phật tử có tôn thờ các thần tượng không?

Đáp: Những người Phật tử tỏ lòng tôn kính các hình ảnh của Đức Phật, nhưng không tôn thờ, cũng không van xin những điều lợi lạc. Một pho tượng Phật ngồi trong tư thế với hai tay dẹt dẹt đặt trên vế, với nụ cười từ bi, nhắc nhở chúng ta nỗ lực phát triển tình thương và an định nội tâm. Lễ lạy tượng Phật là để tỏ lòng biết ơn về các lời dạy của Ngài.

Hỏi: Tại sao nhiều quốc gia Phật Giáo lại nghèo như vậy?

Đáp: Không hẳn đúng như vậy. Nhật Bản là một quốc gia có truyền thống Phật Giáo sâu đậm và ngày nay cũng là một quốc gia có kinh tế giàu mạnh. Thái Lan, với Phật giáo là quốc giáo, cũng có một nền kinh tế tương đối vững mạnh và phát triển. Tuy nhiên, chúng ta cần biết rằng một trong các điều dạy của Phật Giáo là tài sản của cải không bảo đảm được hạnh phúc, và tài sản của cải cũng không

bao giờ trường tồn. Dân chúng trong bất kỳ quốc gia nào cũng chịu đau khổ, cho dù họ giàu sang hay nghèo nàn. Chỉ những người nào thông hiểu các lời dạy của Đức Phật thì mới có thể tìm được hạnh phúc thật sự.

Hỏi: Có phải có nhiều tông phái Phật Giáo không?

Đáp: Có nhiều tông phái trong Phật Giáo là vì có những khác biệt về văn hóa và truyền thống lịch sử của mỗi quốc gia. Tuy nhiên, căn bản của Phật Giáo vẫn không thay đổi, đó là Pháp hay Chân lý.

Hỏi: Có phải các tôn giáo khác đều sai lầm?

Đáp: Phật Giáo là một hệ thống tín ngưỡng có tính bao dung đối với các tín ngưỡng hay tôn giáo khác. Phật Giáo chấp nhận các lời giảng đạo đức của các tôn giáo khác, nhưng Phật Giáo còn tiến xa hơn, bằng cách đưa ra một mục tiêu dài hạn trong sự hiện hữu của chúng ta, qua trí tuệ và sự hiểu biết thật sự. Phật Giáo chân chính thì rất bao dung, và không quan tâm đến các nhãn hiệu như là "tín hữu Ky-tô giáo", "tín hữu Hồi giáo", "tín hữu Ấn-độ giáo", hay "Phật tử". Vì vậy, trong lịch sử, không bao giờ có các cuộc thánh chiến mang danh Phật Giáo. Cũng vì thế mà những người Phật tử không đi truyền giảng hay cải đạo người khác; họ chỉ giảng giải nếu được ai hỏi đến.

Hỏi: Phật Giáo có tính khoa học không?

Đáp: Khoa học là tri thức được kết hợp thành hệ thống, qua các dữ kiện được quan sát và thực nghiệm và đề ra các định luật tổng quát của thiên nhiên. Cốt lõi của Phật Giáo phù hợp với định nghĩa đó, bởi vì Tứ Diệu Đế hay Bốn Sự Thật Thâm Diệu, có thể được thử nghiệm và minh chứng bởi bất kỳ người nào, và ngay chính Đức Phật cũng đã từng nói với các đệ tử rằng họ phải thực chứng các lời dạy của Ngài, mà không nên chỉ tin suông. Phật Giáo dựa nhiều trên trí tuệ, hơn là lòng tin.

Hỏi: Đức Phật đã dạy những gì?

Đáp: Đức Phật đã giảng dạy rất nhiều đề tài, nhưng các điều căn bản trong Phật Giáo có thể tóm tắt trong Tứ Diệu Đế và Bát Chánh Đạo.

Hỏi: Diệu đế thứ nhất là gì?

Đáp: Khổ Đế, chân lý thâm diệu đầu tiên, nói rằng đời sống là đau khổ, nghĩa là phải chịu đau đớn thể xác, già nua, bệnh hoạn, rồi chết. Ta cũng phải chịu đau khổ về mặt tâm lý như cô đơn, phiền giận, bực bội, sợ hãi, bối rối, thất vọng, hay sân hận. Đây là một sự kiện hiển nhiên, không thể chối cãi. Đây là thực tế khách quan, không phải bi quan; vì bi quan là mong đợi những điều gì trở nên tệ hại. Mặt khác, Phật Giáo đề ra cách thức giải quyết các đau khổ đó và cách thức để có hạnh phúc thật sự.

Hỏi: Diệu đế thứ nhì là gì?

Đáp: Tập Đế, chân lý thâm diệu thứ nhì, dạy rằng tất cả mọi đau khổ đều do ái dục và chấp thủ. Ta sẽ bị phiền khổ nếu ta mong đợi người khác phải tuân theo ý muốn của mình, phải làm giống như mình, nếu ta không được những gì mình muốn, v.v. Ngay cả khi ta muốn và được, điều này cũng không bảo đảm có hạnh phúc. Tâm khát khao ham muốn cướp đoạt của ta niềm vui được thỏa lòng và hạnh phúc. Thay vì kiên trì chiến đấu để thành đạt điều mong muốn, hãy cố gắng sửa đổi chính cái lòng ước muốn của mình.

Hỏi: Diệu đế thứ ba là gì?

Đáp: Diệt Đế, chân lý thâm diệu thứ ba, là có thể chấm dứt đau khổ và đạt được trạng thái thỏa lòng và hạnh phúc. Khi ta dứt bỏ ái dục, vốn là vô ích, và tập sống từng ngày, chúng ta bắt đầu sống an vui và tự do. Chúng ta sẽ có nhiều thì giờ và năng lực để giúp đỡ người khác. Trạng thái ấy được gọi là Niết Bàn.

Hỏi: Diệu đế thứ tư là gì?

Đáp: Đạo Đế, chân lý thâm diệu thứ tư, là con đường đưa đến chấm dứt đau khổ. Con đường này gọi là Bát Chánh Đạo.

Hỏi: Bát Chánh Đạo là gì?

Đáp: Đó là con đường gồm 8 yếu tố chân chánh: Chánh Kiến, Chánh Tư Duy, Chánh Ngữ, Chánh Nghiệp, Chánh Mạng, Chánh Tinh Tấn, Chánh Niệm, và Chánh Định. Đây là con đường của đạo đức và tỉnh thức -- qua lời nói, ý nghĩ và hành động, và phát triển trí tuệ bằng sự nhận thức rõ ràng về Tứ Diệu Đế và bằng sự tăng trưởng lòng từ bi.

Hỏi: Ngũ giới là gì?

Đáp: Đây là năm điều giới luật đạo đức của Phật Giáo. Đó là: không sát hại, không lấy của không cho, không tà dâm, không nói dối, và không dùng các chất say làm lu mờ trí óc.

Hỏi: Nghiệp là gì?

Đáp: Nghiệp hay "nghiệp-quả" là một định luật cho biết rằng mỗi một nguyên nhân đều tạo ra một hậu quả, có nghĩa là các hành động của ta đều có những hậu quả. Định luật đơn giản này đã giải thích nhiều vấn đề: sự bất công trên thế gian, tại sao có người sinh ra lại có phước, có người lại có nhiều tài năng, có người có đời sống rất ngắn ngủi. Nghiệp cho thấy tầm quan trọng về việc tất cả chúng ta phải chịu trách nhiệm về các hành động của chính mình, trong quá khứ và hiện tại. Làm thế nào để thử nghiệm tác động nghiệp quả của các hành động của ta? Câu trả lời được tóm tắt bằng cách hãy nhìn xem 3 điểm chính: (1) ý định đằng sau của mỗi hành động, (2) hậu quả của hành động đó vào chính

mình, và (3) hậu quả của hành động đó vào những người khác.

Hỏi: Trí tuệ là gì?

Đáp: Trong Phật Giáo, Trí tuệ phải được phát triển cùng với Từ bi. Trong một cực đoan, bạn có thể là một người tốt bụng nhưng khờ dại, và trong một cực đoan khác, bạn có thể có nhiều kiến thức nhưng lại không có tình cảm. Phật Giáo dạy ta nên giữ thật sự cân bằng và trọn vẹn cả hai, phải trau dồi cả trí tuệ lẫn từ bi. Trí tuệ cao nhất là thấy rõ ràng rằng trên thực tế, mọi hiện tượng đều không hoàn toàn, không thường còn, và không có một thực thể cố định. Trí tuệ thật sự không phải chỉ tin vào những gì được dạy, mà phải chứng nghiệm và thông hiểu chân lý và thực tế. Trí tuệ đòi hỏi phải có một tâm ý rộng mở, khách quan, không cố chấp. Con đường của Phật Giáo đòi hỏi phải can đảm, nhẫn nại, mềm dẻo và thông minh.

Hỏi: Từ bi là gì?

Đáp: Từ bi bao gồm các phẩm hạnh của lòng san sẻ, sẵn sàng an ủi người khác, thiện cảm, chăm lo và quan tâm. Trong Phật Giáo, ta chỉ thật sự cảm thông người khác khi nào ta thật sự cảm thông chính mình, qua trí tuệ.

Đáp: Bất cứ ai cũng có thể tìm hiểu và thực nghiệm các lời dạy của Đức Phật. Ngài dạy rằng lời giải đáp cho mọi vấn đề của chúng ta là ở bên trong chúng ta, không phải ở bên ngoài. Ngài nói với các đệ tử không được tin ngay vào lời dạy của Ngài, mà họ phải tự thử nghiệm các lời dạy đó. Như thế, mỗi người tự có quyết định và tự chịu trách nhiệm về các hành động và sự hiểu biết của mình. Điều này cho thấy Phật Giáo không phải là một tập hợp cố định các tín điều cần phải được chấp nhận trọn vẹn. Đây là những lời dạy để mỗi người tự tìm hiểu, học tập và áp dụng theo tình huống riêng của mình.

Lược dịch từ bài "Basic Buddhism: A Five-Minute Introduction" trong quyển "Good Question, Good Answer" của Bhikkhu Dhammika, ấn bản Internet (<http://www.buddhanet.net>).

**Đọc và ủng hộ
Việt Nam Nguyệt San
30 Euro một năm**

Địa chỉ liên lạc:
Ban Quản Trị VNNS
Stationsweg 46
2131 XD Hoofddorp
Nederland

Email: dtnguyen@congdonghoalan.com
Điện thoại: +31 (0)23-5640166

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Danh ngôn

"Hạnh phúc là sự bình an của tâm hồn, không phải ở những trò vui giả tạo hay cuồng dại."

"Làm việc khó bắt đầu nơi chỗ dễ. Làm việc lớn bắt đầu nơi chỗ nhỏ". Chính vì sẵn sàng, chăm lo cho những điều nhỏ mà làm được những điều lớn bất ngờ. Bắt đầu từ những việc làm căn bản, nhỏ bé mà thiết thực. Giọt nước chảy lâu cũng làm thủng cối đá. Lỗ mọt nhỏ cũng có thể làm chìm thuyền. Điều thiện cũng như điều ác cũng đều nên được ý thức từ những điều rất nhỏ.

Cây cổ thụ Phật Giáo

R.P. Hayes

(*Tâm Hòa lược dịch, theo "Buddhist Digest", 1997*)

Đạo Phật đến với người Âu Mỹ qua nhiều tông phái và hệ phái, làm cho một người mới vào đạo cảm thấy rất bối rối, mất rất nhiều thì giờ tìm hiểu những chi tiết vô nghĩa. Ngay cả chính tôi, sau 30 năm nghiên cứu Đạo Phật và hành trì trong những truyền thống khác nhau, tôi vẫn cảm thấy ngại ngùng về tính chất phức tạp của đạo này. Từ lâu, tôi đã giới hạn sự hiểu biết của tôi trên bình diện tổng quát của Đạo Phật, và chỉ đào sâu vào một vài tông phái đặc biệt. Cho nên, vì sự hiểu biết của tôi rất tổng quát, hy vọng những gì trình bày ở đây có thể sẽ giúp ích phần nào cho những người mới bắt đầu tìm hiểu Đạo Phật.

Chúng ta có thể hình dung Đạo Phật như một cây cổ thụ to lớn với cành lá xum xuê. Có một thân cây lớn, với những nhánh chính, rồi đâm ra các cành nhỏ, và cuối cùng là những lá cây trên những cành nhỏ đó. Bên dưới mặt đất là một hệ thống rễ cây. Cũng như là phần trên mặt đất, hệ thống rễ này lại phân chia thành nhiều rễ con.

Bây giờ, ta hãy hình dung đến một thân cây to lớn vươn lên khỏi mặt đất và nâng đỡ, nuôi dưỡng các nhánh cây và lá cây. Thân cây này biểu tượng cho hành động tìm nơi nương tựa -- quy y -- của Phật tử. Đây là một hành động chung cho mọi Phật tử, và là một phương diện quan trọng nhất của mọi công tác nghiên cứu và hành trì Đạo Phật. Bất cứ luận thuyết, tông phái và pháp hành nào của Phật giáo đều xem như là phải bắt nguồn từ hành động quan yếu đó, mà mỗi Phật tử đều phải trì tụng thường xuyên, đó là việc quy y.

Trong tiếng Pali, hành động đó gọi là "sarana-gamana" (quy y). "Gamana" nghĩa là đi đến, tìm về. "Sarana" nghĩa là nơi nương tựa, giúp đỡ, dưỡng nuôi, hướng dẫn. "Quy y" về một nơi nào có nghĩa là đến đó để xin giúp đỡ, hướng dẫn và dưỡng nuôi. Thông thường, đó là điều ta làm khi ta gặp phải một khủng hoảng nào đó trong đời sống, khi ta gặp phải một thực tế khó khăn mà tự chúng ta không thể

đương đầu được. Do đó, ta tìm đến một nơi nào đó để xin giúp đỡ.

Điều làm cho một người theo đạo thành một Phật tử không phải chỉ đơn giản là đi tìm nơi nương tựa. Thông thường, đa số chúng ta đi tìm nơi nương tựa ở một cái gì khác, chẳng hạn nương tựa vào bạn bè, rượu chè, nghề nghiệp, ma túy, giải trí, gia đình, chuyên gia, thể thao, nhà phân tâm, tình dục, du lịch, v.v. Điều làm cho một người trở thành một Phật tử chân chính là người ấy tìm nơi nương tựa ở Đức Phật, Phật Pháp, và Tăng Đoàn -- gọi là Quy Y Tam Bảo.

Như thế, ba nhánh rễ cái để nuôi dưỡng thân cây là Phật, Pháp và Tăng. Mỗi một danh từ này lại có nhiều ý nghĩa khác nhau. Cho nên, ta có thể hình dung là từ ba rễ cái đó lại đâm ra nhiều rễ con khác nữa. Tuy nhiên, trong phạm vi giới hạn của bài viết, chúng ta sẽ chỉ đề cập sơ lược đến ba rễ cái này mà thôi.

Rễ cái chính giữa là Pháp (Dharma). Danh từ này có nhiều nghĩa. Trong ngữ cảnh Phật giáo, ý nghĩa quan trọng nhất của Pháp là Niết Bàn, là mục đích tối hậu của tất cả Phật tử. Niết Bàn là sự hủy diệt mọi mầm mống đưa đến khổ đau, bất toại nguyện. Mọi Phật tử đều nỗ lực trên con đường diệt khổ đó. Đó là ý nghĩa chính của Pháp. Nhưng chữ Pháp cũng có nghĩa là phương tiện, cách thức để giúp ta đạt đến mục đích tối hậu, Niết Bàn. Điều để giúp ta đạt được mục đích đó là một thái độ tích cực và chân thiện, từ đó đưa đến danh từ "giới hạnh". Như thế, ý nghĩa thứ hai của Pháp là Giới hạnh, có liên quan đến tánh thiện của mỗi người. Pháp cũng còn là những gì giúp ta phát triển giới hạnh. Từ đó, ý nghĩa thứ ba của Pháp là các điều giáo hóa. Những điều giáo hóa nào giúp ta đến Niết Bàn đều có thể xem như là Pháp, nhưng thông thường, Phật tử quy y vào những điều giảng dạy được ghi lại trong Kinh (tập hợp các bài giảng của Đức Phật) và trong Luật (tập hợp các giới luật đặt ra cho các tu sĩ, những người rời bỏ đời sống gia đình để dành tất cả thì giờ và năng lực để hành trì Đạo Pháp).

Hai nhánh rễ cái kia là Phật-đà (Buddha) và Tăng-già (Sangha). Có nhiều quan kiến khác nhau về ý nghĩa của danh hiệu Phật. Mọi người đều đồng ý rằng trong lịch sử đã có nhiều vị Phật, và vị Phật trong thời đại gần đây nhất là Ngài Tất Đạt Đa Cồ Đàm (Siddhattha Gotama), cũng còn được gọi là vị hiền triết tịch mặc (Mâu Ni, Muni) dòng họ Thích Ca (Sakya). Bộ tộc Thích Ca có lẽ là một bộ tộc thiểu số, có nguồn gốc chủng tộc và văn hóa khác với giống dân A-lê-da (Aryan), giống dân chính đang sinh sống trong vùng. Do đó, khi Ngài Tất Đạt Đa Cồ Đàm đến các thành phố vùng Ba-la-nại (Benares) và thung lũng sông Hằng (Ganges), có lẽ dung mạo và cách nói của Ngài có vẻ hơi xa lạ đối với người dân trong vùng. Cũng có thể là họ đã không coi trọng Ngài vì họ cho rằng Ngài thuộc sắc

dân thiểu số, kém văn minh. Mặc dù có nguồn gốc xa lạ và bị những thành kiến như vậy, nhưng sau một thời gian truyền giảng Chánh Pháp, Ngài đã cảm hóa được rất nhiều người, kể cả những người có địa vị quan trọng như các vị vua chúa, tướng lĩnh, thương gia giàu có, và các học giả thông thái trong thời đó. Tất cả những người này đã từng phục Ngài, và xem Ngài như là một vị Thầy hướng dẫn. Vì vậy, khi ta quy y Phật, ta kính trọng Ngài như là một vị Thầy cao quý nhất của chư thiên và nhân loại, một người toàn thiện nhất. Nói một cách khác, Ngài là một mẫu mực chân chính để mọi Phật tử noi theo.

Danh từ "Tăng-già" có nghĩa là một nhóm, một cộng đồng, hội chúng. Tăng-già mà mọi Phật tử quy ngưỡng là A-lê-da Tăng-già (Ariya Sangha, Tứ Thánh Tăng-già), là đoàn thể của các bậc thánh cao sang, những người đã phát triển tuệ giác và giới đức thanh khiết, đã đạt Niết Bàn hay trên đường gần đến Niết Bàn, thường được gọi là các quả thánh. Điều cần biết ở đây là các thành viên của A-lê-da Tăng-già không phải chỉ là tu sĩ, mà cũng không phải bất cứ tu sĩ nào cũng là thành viên của A-lê-da Tăng-già. Trên bình diện tuyệt đối, khi một Phật tử quy y Tăng Bảo, người ấy không quy y vào một đoàn thể tu sĩ hay một đoàn thể những Phật tử khác. Đứng ra, người ấy quy y vào một đoàn thể của những vị thượng trí, có tuệ giác và giới đức trong sạch, có một trình độ cao cả, hơn hẳn những người tầm thường. Tuy nhiên, chữ "Tăng-già" thường được dùng để chỉ các cộng đồng khác, như cộng đồng tu sĩ (Tỳ-kheo Tăng-già và Tỳ-kheo-ni Tăng-già), cộng đồng cư sĩ hộ tăng (Ưu-bà-di Ưu-bà-tắc Tăng-già), cộng đồng các cư sĩ đã nghe Đức Phật giảng Pháp và đã đến xin quy y với Ngài (Thanh văn Tăng-già). Có một số Phật tử cho rằng có lẽ nên xem toàn thể cộng đồng Phật tử như là một Tăng-già, như một biểu tượng cho lý tưởng A-lê-da Tăng-già mà họ quy ngưỡng. Tuy nhiên, trong các quốc gia có truyền thống Phật giáo lâu đời, Tăng-già thường được xem như là cộng đồng các vị tu sĩ.

Ba nhánh rẽ chính này là để dưỡng nuôi thân cây, và từ một hành động quy y Tam Bảo, tạo ra điều kiện thành lập Phật Giáo như là một tôn giáo có tổ chức. Có nhiều phương thức khác nhau để quy y. Tồi hậu, ta có thể nói rằng có nhiều cách quy y khác nhau vì có vô số cá nhân khác nhau, bởi trong lịch sử Đạo Phật, việc quy y tồi hậu là một quyết định của từng cá nhân, và mỗi người phải tự mình tìm cách hành trì trong đời sống của riêng từng người. Ta có thể xem mỗi Phật tử là một chiếc lá gắn vào cây cổ thụ Phật giáo. Lá sống nhờ cành, cành gắn vào nhánh phụ, nhánh phụ bắt nguồn từ nhánh lớn vốn mọc ra từ thân cây chính. Từ đó, ta hãy xem xét đến các nhánh cây chính.

Những nhánh cây chính có thể được xem như là dựa trên căn bản các kinh điển chứa đựng lời dạy

của Đức Phật và các vị đại đệ tử. Một nhánh chính có tên gọi là nhánh Thanh Văn (Savaka). Những vị tu sĩ trong nhánh này hành trì theo các giáo pháp mà mọi người đều tin rằng đó là các lời dạy công khai của Đức Phật đến các tu sĩ và cư sĩ đệ tử. Ngày xưa, có rất nhiều nhánh con đâm ra từ nhánh Thanh Văn này, nhưng ngày nay chỉ còn lại một nhánh. Nhánh đó được gọi là Theravada (Trường Lão Thuyết) có nghĩa là lời thuyết giảng của các vị trưởng lão. Trưởng lão, hay thượng tọa, là tu sĩ đã thọ giới ít nhất là 10 năm và có tuệ giác minh. Tông phái Theravada dựa theo các pháp hành lưu truyền qua nhiều đời của các vị trưởng lão này. Giáo pháp của Đức Phật được viết lại trong một tập hợp kinh điển bằng tiếng Pali. Dù rằng các vị tu sĩ Theravada có nghiên cứu các loại kinh sách khác, nền tảng cơ bản của sự giảng dạy và hành trì là dựa vào kinh điển Pali. Tông phái Theravada (thường được gọi là Nam Tông, hay Phật Giáo Nguyên Thủy) ngày nay hiện diện tại Tích Lan, Miến Điện, Lào, Thái Lan, và Việt Nam.

Nhánh chính thứ hai lại chia chẻ ra rất nhiều nhánh con. Tất cả các nhánh con này đều có một đặc điểm chung là họ chấp nhận giá trị của các loại kinh điển khác mà nhánh Thanh Văn không thừa nhận vì cho rằng đó không phải là lời giảng của Đức Phật lịch sử. Nhánh này được gọi là nhánh Mahayana (Đại Thừa, Bắc Tông). Số lượng kinh điển Mahayana rất lớn và không ai có thể học hết trong một đời, và vì thế, các Phật tử Mahayana thường chỉ chuyên khảo vào một vài bộ kinh, hoặc chỉ một bộ kinh. Chẳng hạn như Thiền tông (Zen) thường được hiểu rằng chỉ dựa vào sự truyền tụng bộ kinh Lăng Già (tựa đề nguyên thủy "Lăng Già A Bạt Đa La" có nghĩa là truyền dạy chân pháp vào đảo Lăng Già - Tích Lan, một quốc gia có cả 2 nhánh Theravada và Mahayana vào thời đó). Các tông phái Tịnh độ thì dựa vào kinh điển mô tả các quốc độ thanh tịnh cực lạc để ta tái sinh vào đó, tiếp tục hành trì Phật Pháp dễ dàng hơn là trong thế giới khó khăn này. Còn nhiều nhánh nhỏ khác, chẳng hạn như nhánh Pháp Hoa, dựa theo kinh Diệu Pháp Liên Hoa -- một kinh điển nhằm thống nhất các tông phái -- trong đó có nhóm Nhật Liên (Nichiren) và Học Hội Sáng Giá (Soka Gakkai) hiện đang hoạt động tích cực tại Nhật Bản, Hoa Kỳ, và các nơi khác. Thông thường, các nhánh nhỏ này lại đan kết với nhau, tạo ảnh hưởng lên nhau, rất khó phân biệt.

Phật Giáo Đại Thừa (Mahayana) đã có thời phát triển sâu rộng tại Trung Hoa, Triều Tiên, Nhật Bản, Việt Nam và In-đô-nê-si-a (Nam Dương), nhưng ngày nay đã có nhiều thay đổi. In-đô-nê-si-a giờ đây là một quốc gia Hồi Giáo. Phật Giáo đã tàn lụi tại lục địa Trung Hoa. Đa số dân chúng Triều Tiên theo đạo Ky-Tô, chỉ còn một phần ba là theo đạo Phật. Phật Giáo đang trên đà suy tàn ở Nhật Bản và đang bị thay thế bởi hàng trăm nhóm đạo giáo mới (có khi chỉ có vẻ là Phật Giáo bề ngoài). Phật Giáo ở Việt Nam cũng bị suy yếu vì chiến tranh trong quá khứ

và hiện nay là các áp lực chính trị, kinh tế, mặc dù Việt Nam là nơi đã có những nỗ lực tốt để kết hợp hai nhánh Mahayana và Theravada. Có thể nói là đang có những nguy cơ khiến Phật Giáo Đại Thừa có thể sẽ suy tàn ở Á Châu trong 25 năm tới. Một điều buồn là nhánh cây này, một thời rất khỏe mạnh và tươi tốt, nay đang bị ung thối và có nguy cơ sẽ gãy rụng vì sức nặng của nó.

Nhánh chính thứ ba là nhánh Kim Cương (Vajra). Thật ra, để chính xác, có thể nói nhánh này là mọc từ nhánh Đại Thừa, nhưng vì có những đặc thù riêng nên có thể xem như một nhánh chính. Kinh điển của nhánh này là dựa theo các mật chú, nên còn được gọi là Phật giáo Mật tông (Tantric Buddhism). Đây là những loại kinh điển viết bằng một văn từ đặc biệt, không rõ ràng cho những ai không được truyền thừa, gọi là mật nghĩa. Ta không thể nghiên cứu hoặc hành trì nếu không có đạo sư hướng dẫn, và những vị thầy có những lễ truyền thừa đặc biệt cho môn đệ có sức linh nào đó để hành trì. Mật tông là tông phái chính ở Tây Tạng và Mông Cổ (từ Tây Tạng truyền sang). Cũng có những hình thái Mật tông khác ở Trung Hoa, và từ đó truyền sang Việt Nam, Triều Tiên, và Nhật Bản. Ngay cả các tông phái Phật Giáo khác cũng chịu ít nhiều ảnh hưởng của Mật tông, trong phần lý luận cũng như trong cách hành trì. Thí dụ như tại Việt Nam ngày nay, thường thấy một sự hòa hợp rất tốt, rất đặc biệt của Nam Tông, nhiều nhánh Bắc Tông (Tịnh độ và Thiền) và Mật Tông. Phật Giáo Triều Tiên giờ đây cũng là một tổng hợp của Thiền, Tịnh và một vài dấu vết của Mật.

Đến đây, tôi đã trình bày xong các nhánh rễ, thân cây chính và các nhánh cây chính của cây cổ thụ Phật Giáo. Bây giờ thì ta hãy xem toàn thể cây này được cấu tạo ra sao. Nó được cấu tạo bởi 2 phần chính, phần thịt gỗ và phần nhựa cây. Phần gỗ, là cốt tủy của Đạo Phật, là Trí Tuệ. Phần nhựa, để giúp cho cây tiếp tục tồn tại bằng cách truyền dẫn các dưỡng tố từ rễ đến các phần khác và đến cành lá, là Từ Bi. Không có phần nhựa Từ Bi thông chảy xuyên suốt thì cả toàn cây sẽ chết nhanh. Không có phần gỗ Trí Tuệ thì nhựa cây không truyền dẫn và sẽ bốc hơi nhanh chóng. Như thế, không phần nào quan trọng hơn phần nào. Cả hai phần cùng hợp lại để duy trì sự sống cho cây cổ thụ Phật Giáo.

Danh ngôn

-Khi khoe khoang điều hay thì những điều đang có sẽ mất, đang đến sẽ không đến nữa, việc đang làm sẽ không làm được và thường gặp nhiều rủi ro, bất trắc.

-Biết đủ không nhục, biết dừng không nguy. Như thế có thể giữ được lâu dài. (Lão Tử)

Phật Tích Và Lời Phật Dạy

Tiểu Đệ

Nhân dịp **Đại Lễ Phật Đản 2637** năm 2013, thử tìm hiểu **Phật Tích** và lời **Phật** dạy, xin trích dẫn như sau :

Khi nhắc đến **Phật tích** có rất nhiều sách báo đã đăng tải rất nhiều, nhưng có một điểm rất quan trọng ai ai cũng đều công nhận. Đó là, trước khi trở thành **Đức Phật**, Ngài **Thái tử Tất Đạt Đa** đáng kính trọng và ngưỡng mộ, bởi **Ngài sẽ tiếp nối Vua cha Tịnh Phạn để lên làm vua, có ngai vàng, điện ngọc, châu báu và lại còn có vợ đẹp, con ngoan...mà ai cũng kỳ vọng mong muốn, thế mà Ngài đã từ bỏ tất cả để hoan hỉ xuất gia tìm đường giải thoát cho nhân loại**, để ngày nay, Ngài đã có được cả, trên thế giới trọng nể và kính phục.

Nhân đây, xin trích dẫn đoạn quan trọng ngắn gọn cuộc đời thành Phật của Ngài như sau :... Dưới cội bồ-đề (tát-bát-la) cách thị trấn Gaya (Già da) 8 cây số, Ngài lấy một ít cỏ trải tòa ngồi, khi trải cỏ xong, Ngài chỉ Cây Bồ Đề thệ nguyện rằng : *“Ta ngồi dưới cây Bồ Đề này nếu không đạt được đạo thì dù xương tan thịt nát cũng không rời khỏi nơi đây”* Vì có lời thệ nguyện mãnh liệt đó nên suốt bốn mươi chín (49) ngày đêm thiền định dưới cây Bồ Đề, cuối cùng Ngài đã thắng vượt được mọi ma chướng trong ngoài, tâm trí được khai thông, vào đêm mùng 8 tháng Chạp năm 659 trước công nguyên. (tức đêm mùng 8 tháng Pao-sa, tháng 2 theo lịch Ấn), Ngài liền được giác ngộ Tam minh, từ đầu hôm đến hết canh một Ngài chứng được Túc Mạng Minh Túc là đời trước, Mạng là sanh mạng, Minh là sáng, thấy rõ được tất cả khoảng đời của mình trong tam giới.

Nửa đêm canh ba Ngài chứng Thiên nhãn minh, thấy suốt được những vật hết sức nhỏ nhiệm, hết sức xa xôi, quá tầm thấy biết của người thường. Thấy rõ con người sau khi chết bị nghiệp dẫn đi luân hồi trong sáu đường, thấy được rõ tất cả bản thể của vũ trụ và nguyên nhân cấu tạo của nó.

Đến canh tư, thấy rõ nguồn gốc của đau khổ và phương pháp dứt trừ đau khổ để được giải thoát khỏi sinh tử luân hồi. Khi sao Mai vừa mọc Ngài bừng ngộ chứng được Lộ tận minh. Lộ là rớt, tận là sạch, nghĩa là sạch hết, không còn mầm rơi rớt trong sanh tử nữa, tức là không còn rơi lại trong tam giới lục đạo. Như vậy sau khi chứng được Lộ tận minh, Ngài đã đạt được mục đích giải thoát sanh tử. Ngài biết rõ nguyên nhân nào dẫn chúng ta đi trong sanh tử luân hồi và làm sao dứt sạch được nguyên nhân đi trong sanh tử luân hồi đó, đây gọi là chứng được Lộ tận minh. Khi chứng được minh này, đức Phật tuyên bố Ngài hoàn toàn giác ngộ, thành Phật.

Như vậy Phật thành Phật là do Ngài giác ngộ được nơi con người, biết được mình từ đâu đến, khi chết rồi sẽ ra sao về đâu, muốn dứt hết sanh tử phải làm cách nào, tu pháp gì. Ngài biết rõ hết những điều đó, Phật đã đạt được mục đích khi Ngài đi tu là giải thoát sanh tử. Sau khi chứng được Tam minh, Đức Phật rất hoan hỉ vì đã đạt được mục đích khi chứng quả Thượng Chánh Đẳng Giác, Ngài từ kim khẩu Ngài đã nói: *Ta là Phật đã thành, chúng sanh là Phật sẽ thành* tức không những có Ngài đã thành Phật mà tất cả chúng sanh trong sáu cõi gồm: Trời, Người, A tu la, Địa ngục, Ngạ quỷ và Súc sanh đều sẽ thành Phật trong tương lai. Đây là lời nói vàng ngọc của Ngài khuyên chúng sanh tiếp tục con đường tu tập đi đến Giác Ngộ như Ngài, chớ không phải chỉ dành riêng có một mình Ngài mà thôi.

Đức Phật đã dạy chúng sanh quá nhiều, làm sao học để lãnh hội hết được, theo thiền nghĩ chúng ta là người con Phật chỉ học hỏi để biết rõ ràng chánh xác và thi hành áp dụng đúng lời **Phật** dạy cùng ghi nhớ nằm lòng được hạnh **TỪ - BI - HÍ - XÃ** để đối xử với nhau thì đời sống chúng ta sẽ được **An Lạc** và niết bàn hiện tại.

Hơn nữa, mọi người đều biết được, đã làm con người chỉ sống trên trái đất này một thời gian mà thôi, mỗi người đều có cái căn nghiệp riêng, không ai giống ai, cho nên đừng vội so sánh đời sống người này với người kia rồi bi quan làm cho mất vui cho cuộc sống hiện tại, bởi vì mỗi người đều có cái hay cái đẹp do tạo hóa sắp bày không ai thoát khỏi **NHÂN QUẢ** đưa đến cho một kiếp người.

Ngoài ra, chúng ta nên nhớ rằng: Dù chúng ta có giàu sang hay nghèo hèn đến đâu, khi chết không thể mang hết vật chất được, mà chỉ mang theo cái Nhân đã tạo ra đời này hiện tại mà thôi...

Kính chúc quý bà con mọi **Thân** và **Tâm** luôn luôn **An Lạc** nhưt là **Sức Khỏe** thật **Đồi Dào**.

Nam Mô Bồ Sư Thích Ca Mâu Ni Phật
Nam Mô A Di Đà Phật

***

Ghi chú: Tác giả Tiểu Đệ (Hàn Lâm NGUYỄN PHÚ THÚ) vừa cho ra mắt 2 tác phẩm: Tuyển Tập Chương Mỹ và Ngữ Vựng Thực Hành (viết song ngữ Pháp Việt) được Hội Légion d'Honneur (Bắc Đẩu) Pháp giới thiệu, xin trân trọng mời quý độc giả xem youtube dưới đây:

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=o-NbOpM-_IM

http://www.youtube.com/watch?v=YamesyoQ_vc&feature=em-share_video_user

Kho Tàng Vô Giá

Ánh sáng Phật đài tỏa khắp nơi

Lời thầy giảng dạy có nào vơi

Ru lòng lắng đọng sao thanh nhã

Dẫn ý thăng hoa quả tuyệt vời

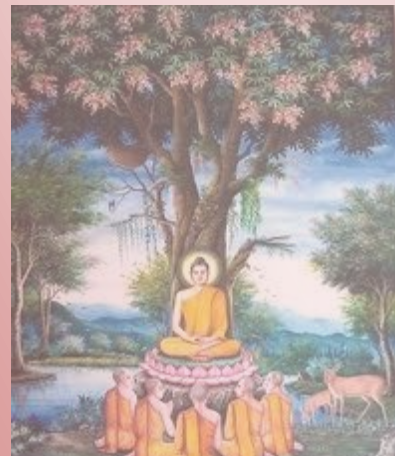
Pháp báu ngàn năm như biển cả

Đạo màu muôn thuở ví trùng khơi

Kho tàng vô giá người trao lại

Giáo độ quần sanh giải nghiệp đời

Hoài Tâm Niệm 2012

Phiếm Luận

Kệ cha bác

Tiểu Yến Tử

Hàng năm cứ vào tháng 4 âm lịch (tháng 5 tây), là Phật tử trên toàn thế giới đón mừng ngày Đản sanh. Là ngày mà những người con Phật cùng tâm niệm để biết sống tử bi hỷ xả theo gương Đức Phật. Không phải ai cũng là Phật tử, nhưng Tiểu Yến Tử dám chắc là không một ai hoài nghi về gương sáng đạo đức của ngài và về tính nhân bản của tư tưởng Phật giáo.

Còn trong khuôn khổ quốc gia, có những tấm gương sáng như của các vua Hùng, của Phù Đổng Thiên Vương hay của Hưng Đạo Đại Vương, là những bậc tiền nhân đã có công dựng nước và giữ nước đã được lịch sử dân tộc đời đời khắc ghi. Phù Đổng Thiên Vương có công dẹp giặc Ân và được dân gian tôn vinh là Thánh Gióng. Hưng Đạo Đại Vương đã chống quân Nguyên Mông xâm lược để giữ yên bờ cõi, cũng được toàn thể dân tộc xem như bậc thánh nhân.

Lịch sử dân tộc, phong tục dân gian, có người quan tâm nhiều, có người quan tâm ít. Nhưng Tiểu Yến Tử dám chắc là không một người Việt nào hoài nghi về công trạng của vua Hùng, của Thánh Gióng hay của Đức Thánh Trần.

Chuyện lạ là gần đây một số người muốn đưa một nhân vật lịch sử cận đại trở thành thánh nhân, nhưng điều này đã gây tranh cãi không ít. Như đại sứ quán Việt Nam ở Ba Lan đã làm điện thờ ông Hồ Chí Minh ngay trong trụ sở. Trên internet, thấy ảnh các cán bộ sứ quán xì xụp lạy trước bàn thờ 'bác' nhân kỷ niệm sinh nhật 'bác' rất nghiêm túc. Mà thôi, đó là chuyện của các 'đồng chấy' ấy. Chỉ có điều, một đảng là tôn giáo dạy cho người ta biết tử bi bác ái, trong khi chủ nghĩa mà 'bác' đem về này lại dạy người ta dùng 'chuyên chính vô sản' để 'đấu tranh giai cấp'. Chính vì thế mà dân tộc Việt Nam trong gần hơn nửa thế kỷ qua đã phải lâm vào cảnh cốt nhục tương tàn.

Đó là nói chuyện ta với mình mà thôi. Chứ còn không ít người vẫn tin ở 'bác'. Nên đụng vào 'bác' là họ nhảy đồng lên ngay. Cho nên, biết người biết ta, thì khi gặp họ thì chỉ nên nói là thế lực bảo thủ trong đảng hiện nay đang phản bội 'tư tưởng' của 'bác' mà thôi. Rồi dần dần khi có cơ hội thì ta mới giải thích thêm.

Tốt nhất nên lấy quyển 'Chân dung bác Hồ' của Kiều Phong ra mà phân phát. Kiều Phong lột mặt nạ tác giả cuốn 'Những mẫu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ Tịch'. Vì Trần Dân Tiên đích thị là 'bác'. Ông bảo: 'Chỉ mới viết trang đầu bác đã để lộ cái tính xảo ke ra. Bác viết: "Chủ tịch Hồ chí Minh không muốn nhắc lại thân thế mình". Thế mà trong cuốn này, 'bác' lại tự khen mình không 'gớm tay'. 'Bác' tả dung nhan của chính mình như sau: "Tóc người đã hoa râm, trán rộng và cao, đôi mắt sáng ngời, mũi thẳng ...". Gớm! 'Bác' bảnh trai đến thế thì 'bác' si mê 'bác' là đúng quá rồi. 'Bác' lại bảo: "Đồng bào đang đói khổ, có nhiều việc cần kíp phải làm trước. Hãy gác cái ý viết tiểu sử bác lại". Vừa phán như thế xong, 'bác' lại nhặt cái mặt nạ Trần Dân Tiên lên, đeo vào, nâng bi tiếp: "Một người như Hồ chủ tịch của chúng ta, với ĐỨC KHIÊM TỐN NHƯỜNG ẤY và đương lúc bề bộn bao nhiêu công việc làm sao có thể kể lại cho tôi nghe bình sinh của người được".

Vì thế mà Kiều Phong phải đi đến kết luận là 'Từ thuở vua Hùng dựng nước, trải qua lịch sử hàng ngàn năm, chúng ta chưa từng gặp một con người "Khiêm Tốn Nhường Ấy"!

Cho nên cũng phải hiểu, vì sao mà ngục sĩ Nguyễn Chí Thiện phải làm thơ chửi 'bác', thơ rằng :

Hôm nay 19-5

Tôi nằm

Toan làm thơ chửi Bác

Vần thơ mới hơi phang phác

Thì tôi thôi.

Tôi nghĩ Bác

Chính trị gia sọt rác

Không đáng để tôi

Đổ mồ hôi

Làm thơ

Dù là thơ chửi Bác

Đến thẳng Mác

Tổ sư Bác!

Cũng chưa được tôi nguyệt ngọc vài câu!

Thôi hơi đầu

Mặc thấy bọn văn sĩ cô đầu

Vuốt râu, xoa đầu, mơn trớn Bác

Thế rồi tôi đi làm việc khác

KỆ CHA bác !

Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng

Gia đình Quân Cán Chính Hoà Lan tưởng niệm 30/4

Mỗi dân tộc thường chọn một ngày có biến cố lịch sử trọng đại làm thay đổi vận mệnh quốc gia đánh dấu mốc thời gian để mọi người tưởng niệm. 30/4 đối với người Việt, nhất là người Việt tỵ nạn hải ngoại chúng ta, cũng có nội dung mang tầm mức quan trọng như vậy.

Tùy hoàn cảnh và mức độ khác nhau, nơi nào có người Việt hải ngoại định cư là nơi đó có tổ chức sinh hoạt tưởng niệm ngày Quốc hận, như tập trung biểu tình, trao thỉnh nguyện thư lên chính quyền sở tại, hay tổ chức hội thảo hoặc thấp nền cầu nguyện .... Dù dưới hình thức nào thì những sinh hoạt đó cũng không ngoài mục đích nhắc nhở đồng hương, thế hệ con em luôn nhớ đến ngày 30 tháng 4, như một biến cố đau thương đã đẩy vận nước và dân tộc đi vào vòng tăm tối của lịch sử .

Cũng trong ý nghĩa đó, hôm 20 tháng 4 vừa qua, Hội Gia đình QCC/VNCH tại Hoà Lan đã làm một buổi lễ tưởng niệm. Buổi lễ được tổ chức tại tư gia của ông Trần Văn Thắng trong một bầu không khí tuy đơn sơ nhưng thân mật, không kém phần uy nghi với đầy đủ những nghi thức trang trọng .

Dĩ nhiên ngoài sự có mặt của các thành viên, thân hữu trong gia đình QCC, nhận thấy còn có sự hiện diện của chủ tịch CDHL- ông Nguyễn Đắc Trung, cơ sở Việt Tân HL- ông DĐinh Ngọc Hiến và một số thân hào nhân sĩ khác.

Trước bàn thờ Tổ quốc, có bài vị Ngủ Hổ Tướng Quân, bên khói trầm hương, ông Nguyễn Minh Anh đã tóm tắt kể lại những sự kiện hào hùng vào giây

phút cuối cùng trước khi các liệt vị Tướng Quân tửu tiết. Khởi cần nhắc ở đây, ai cũng biết đó là các vị tướng mà tên tuổi và khí phách đã đi vào lịch sử mãi mãi.

Sau đó ông Trần Quốc Sùng, đại diện hội QCC/HL đứng lên có đôi lời cho biết ý nghĩa của buổi lễ.

Ông cho rằng 38 năm qua, dù với biết bao thay đổi và tuổi đời nay đã luống, nhưng anh em QCC/HL vẫn quyết tâm giữ vững truyền thống sinh hoạt và một trong những sinh hoạt quan trọng là hàng năm tổ chức tưởng niệm ngày Quốc Hận 30/4, đồng thời nhắc lại những hy sinh cao cả của người lính VNCH . Nó là trang sử đau thương của đất nước, là mốc thời gian đánh dấu đời sống tự do no ấm của người dân miền Nam không còn nữa, thay vào đó là một chế độ độc tài toàn trị, từ nay mang bóng tối trùm lên cả nước. Trong cuộc chiến bảo vệ tự do, quân dân miền Nam thực sự không phải là người thua cuộc mà chỉ là nạn nhân của cuộc bội phản đầy tính toán vì quyền lợi của đồng minh. Và trong cuộc chiến tranh hy sinh giữ nước này, QCC/VNCH đã đóng vai trò vô cùng quan trọng.

Ba mươi tám năm qua, bao nhiêu nước chảy qua cầu, bao nhiêu điều thay đổi. Nhưng anh em QCC không bao giờ quên được ngày ấy. Anh em và thân hữu gặp nhau tưởng niệm ngày Quốc Hận, nhưng cũng là dịp gặp gỡ để hàn huyên tâm sự, khuyến khích giữ lửa cho nhau, tạo niềm tin VN rồi sẽ có một ngày thực sự tự do, dân chủ.

Buổi lễ tổ chức tuy hạn hẹp tại tư gia, nhưng đã gạt hái nhiều thành công vì tạo được bầu không khí thân mật ấm cúng, như cái nắng vàng ấm áp đầu xuân đang toả ánh sáng xóa tan cái lạnh lẽo của những ngày cuối đông nơi xứ lạnh này.

Liên Tâm

Biểu Tình Tưởng Niệm Quốc Hận 30 tháng 4 và Cầu Nguyện cho Quê Hương Việt Nam

Mặc dầu thời tiết vào cuối tháng 4 vẫn còn rất lạnh, đồng bào tại Hoà-Lan từ khắp nơi trên vương quốc Hoà-Lan đã cùng đến trước toà đại sứ Việt Cộng tại thành phố Den Haag vào ngày 27/4/2013 để biểu tình phản đối nhà cầm quyền cộng sản đã vi phạm nhân quyền, phản bội tổ quốc khi dâng hiến đất đai của tổ tiên cho quan thầy Trung Cộng của chúng. Trước khi cuộc biểu tình chính thức bắt đầu lúc 19g00, Ban Tổ chức đã đến sớm để chuẩn bị bàn thờ tổ quốc cùng linh vị của một số vị tướng VNCH đã tuấn tiết khi miền nam Việt Nam thất thủ vào tháng 4 năm 1975. Cờ vàng biểu hiện cho Tự Do đã tung bay phất phới, bức ảnh cha Lý bị bịt miệng trong toà án, được dựng lên ngay trước toà đại sứ VC đã là một bằng chứng tố cáo tội ác của chúng đối với người dân Việt Nam. Cuộc biểu tình với sự hiện diện của các em nhỏ, thanh niên thiếu nữ cho đến các cụ già nói lên sự đồng tâm của đồng bào tại Hoà-Lan góp phần đấu tranh cùng đồng bào trong nước và ở khắp nơi trên thế giới đấu tranh cho Tự Do Dân Chủ tại Việt Nam.

Theo đúng chương trình như dự trù, ông Nguyễn Hữu Phước, phó chủ tịch Ngoại Vụ Cộng Đồng và cũng là người điều khiển chương trình đã mời đồng bào cùng hướng về bàn thờ tổ quốc làm lễ chào

quốc kỳ và hát quốc ca, tưởng niệm những chiến sĩ đã hy sinh vì tổ quốc và đồng bào bỏ mình khi vượt biên, vượt biển tìm Tự Do. Tiếp theo đó, mọi người cùng đến bàn thờ dâng hương. Tiểu sử và sự tuấn tiết của một số vị tướng như Nguyễn Khoa Nam, Lê Văn Hưng, Phạm Văn Phú, Trần Văn Hai, Lê Nguyên Vỹ đã được đọc lên, tiêu biểu cho những

chiến sĩ đã anh dũng hy sinh, không chịu khuất phục trước kẻ thù.

Ông Nguyễn Đắc Trung, chủ tịch Cộng Đồng đã chào mừng những người hiện diện và cùng với mọi người hướng đến toà đại sứ VC, nói lên sự phản đối chế độ độc tài “hèn với giặc phương bắc Trung Cộng” và “ác với dân tộc Việt Nam”. Những tiếng hô vang dậy cả một góc phố “Đả Đảo Cộng Sản”, “Tự Do cho Việt Nam”, Dân Chủ cho Việt Nam”, “Nhân Quyền cho Việt Nam” bằng 3 thứ tiếng, Việt, Anh và Hoà Ngữ đã nói lên khát vọng của người dân Việt.

Tiếp theo đó, ông Lê Quang Kế, đại diện Gia Đình Quân Cán Chính Việt Nam Cộng Hoà, ông Đinh Ngọc Hiến, đại diện đảng Việt Tân cũng phát biểu lên án chế độ độc tài VC và bày tỏ sự đoàn kết đấu tranh cho quê hương.

Xen lẫn những bản cáo trạng tố cáo tội ác VC là những bản nhạc đấu tranh hướng vào toà đại sứ VC. Điểm đặc biệt của cuộc biểu tình lần này là toà đại sứ VC thêm một lần phải học bài học của các xứ văn minh. Lần thứ nhất, một tên VC trong toà đại sứ quen thói áp dụng luật rừng của chúng tại Việt Nam mon men đến chụp hình đoàn người biểu tình liền bị cảnh sát cầm chụp hình và áp giải y trở vào toà đại sứ. Lần thứ hai, cảnh sát đến tận cửa toà đại sứ VC bấm chuông, yêu cầu một tên VC ngưng quay phim khi tên này lấp ló sau khe cửa để quay phim đoàn người biểu tình. Theo Ban Tổ Chức biểu tình cho biết, khi tiếp xúc với cảnh sát Hoà-Lan để xin phép biểu tình thì cũng trình bày về việc VC luôn tìm cách hăm dọa người biểu tình bằng việc quay phim hoặc chụp hình, thì được cảnh sát Hoà-Lan cho biết là toà đại sứ VC không được phép làm điều này theo luật Hoà-Lan. Sau khi sự việc xảy ra, cảnh sát cho Ban Tổ Chức biết là họ sẽ ghi lại sự kiện trong báo cáo của họ.

Trong phần cầu nguyện cho đất nước Việt Nam, Linh Mục Nguyễn Đức Minh đã kêu gọi mọi người không phân biệt tôn giáo cùng hướng về quê hương để cầu xin thượng đế ban ơn cho dân tộc Việt Nam sớm thoát khỏi tai hoạ cộng sản và mau được sống trong yên bình.

Cuộc biểu tình và cầu nguyện cho quê hương chấm dứt khoảng 21g30, mọi người chia tay trong niềm tin vào một ngày mai tươi sáng của dân tộc Việt Nam.

Một nhân viên của tòa đại sứ Việt Cộng muốn chụp ảnh cảnh sát Hòa Lan cảnh cáo

Quốc hội Liên minh Châu Âu lên án tình trạng nhân quyền tại Việt Nam

Ngày 18/4/2013 vừa qua, các Nghị sĩ của Liên hiệp Châu Âu đã thông qua nghị quyết khẩn cấp kêu gọi chính quyền cộng sản Việt Nam trả tự do cho các nhà báo, blogger và các nhà ly khai bị cầm tù vì bất đồng chính kiến với chính quyền. Đồng thời nghị quyết kêu gọi Việt Nam tôn trọng các cam kết quốc tế, đặc biệt trên lĩnh vực tự do ngôn luận, tự do tôn giáo.

Bản nghị quyết được thông qua khẩn cấp nói trên đã được sự ủng hộ của đa số các đảng phái chính trị tại Nghị viện. Nghị quyết của Nghị viện Châu Âu bày tỏ mối quan ngại trước các bản án nặng nề của cộng sản Việt Nam đối với các nhà báo và blogger Việt Nam, nghị quyết cũng kêu gọi chính quyền Hà Nội sửa đổi hoặc hủy bỏ các điều luật bóp nghẹt tự do ngôn luận, tự do báo chí. Văn kiện thông qua gấp này cũng kêu gọi chính quyền Việt Nam chấm dứt các vụ cưỡng chế đất đai và sách nhiễu các tổ chức tôn giáo tại Việt Nam.

Theo giới quan sát tại Châu Âu, nghị quyết này là một thông điệp mạnh mẽ đối với chính quyền Hà Nội và sẽ có ảnh hưởng đến cuộc đàm phán sắp tới về tự do mậu dịch giữa Liên hiệp Châu Âu và Hà Nội. Văn kiện này cũng sẽ được Hội đồng Nhân quyền của Liên Hiệp Quốc tại Genève lưu tâm.

Từ năm 2009, Việt Nam đã có cam kết với Hội đồng Nhân quyền về việc cải thiện các quyền tự do báo chí, nhưng từ đó đến nay các cam kết đó không hề được tôn trọng.

Theo báo cáo của các tổ chức bảo vệ nhân quyền, cũng như theo nhà báo của quốc tế, thì từ một năm trở lại đây, chiến dịch đàn áp các tiếng nói đối lập có chiều hướng gia tăng. Hàng chục nhà hoạt động tôn giáo, blogger, nhà báo bất đồng chính kiến đã bị kết án bằng những bản án tù nặng nề.

Tin Hòa Lan

Chính Trị Hòa Lan

Trong Tháng Vừa Qua

Nội Các thứ hai của Mark Rutte được thành lập với sứ mạng phục hoạt nền kinh tế Hòa Lan đang rơi vào một cơn suy thoái nghiêm trọng, một phần do ảnh hưởng quốc tế, một phần do những yếu tố nội tại. Thế nhưng sau hơn nửa năm hoạt động, Nội Các Rutte II vẫn chưa đạt được kết quả cụ thể nào. Một trong những lý do chính cho sự trì trệ này là sự kiện liên minh thân chính VVD-PvdA không có đa số quá bán tại Thượng Viện. Trong khi đó thì thành phần lãnh đạo của đảng PvdA lại gặp khó khăn không nhỏ ngay trong nội bộ của mình.

Sự khó khăn của họ bắt nguồn từ Nội Các thứ nhất của Rutte. Liên minh thân chính hữu khuynh giữa VVD, PVV và CDA lúc đó thỏa thuận với nhau rằng họ sẽ hình sự hóa sự cư trú bất hợp pháp của người ngoại quốc tại Hòa Lan (strafbaarstelling van illegalen). Nói một cách cụ thể hơn, những người ngoại quốc nào không được phép sinh sống tại Hòa Lan mà lại vẫn không chịu rời khỏi quốc gia này sẽ bị biến thành những kẻ phạm tội. Nếu bị bắt, họ sẽ bị trừng trị theo luật hình sự. Thế nhưng, do sự đào nhiệm của Geert Wilders, nên Nội Các Rutte I đã sụp đổ trước khi dự định này được ban hành thành luật pháp.

Sau cuộc bầu cử Hạ Viện vào tháng 9 vừa qua, hai đảng VVD và PvdA trở thành hai đảng lớn nhất tại cơ quan lập pháp này và đã phải thương lượng với nhau để thành lập một nội các mới. Vấn đề hình sự hóa sự cư trú bất hợp pháp lại được đưa ra để hai bên mặc cả. Việc trừng phạt những người ngoại quốc sinh sống trái phép tại Hòa Lan là một ưu tiên hàng đầu của khối cử tri của đảng VVD, nên đảng này nhất định không chịu nhượng bộ về điểm đó. Nhưng để đổi lại, thì họ chịu chấp nhận sự ân xá dành cho các trẻ em ngoại quốc sinh sống bất hợp

pháp lâu năm tại Hòa Lan (kinderpardon), một điều mà khối cử tri của đảng PvdA rất mong muốn. Sự trao đổi này đã được đưa vào “thỏa thuận cầm quyền” (regeerakkoord) giữa VVD và PvdA và thỏa thuận đó đã được Đại Hội Đảng của PvdA chấp thuận một cách “nhất hô bá ứng” (bij acclamatie) hồi năm ngoái.

Thế nhưng trong khi Thứ Trưởng Tư Pháp của đảng VVD là ông Fred Teeven đã thi hành một cách nghiêm chỉnh thỏa thuận nói trên bằng cách nhanh chóng hợp thức hóa sự cư trú của các trẻ em ngoại quốc nằm trong diện được ân xá, thì một thiểu số nhỏ thuộc khuynh hướng “đa văn hóa” (“multiculti”) trong đảng PvdA lại muốn lật lọng, đòi lãnh tụ đảng này là ông Diederik Samsom phải tái thương lượng với đảng VVD về việc trừng phạt bằng luật hình sự những người ngoại quốc sinh sống bất hợp pháp tại Hòa Lan. Họ muốn Nội Các Rutte II phải từ bỏ dự định này.

Diederik Samsom

Lý do họ có thể làm điều đó là cách tổ chức dân chủ nội bộ trong đảng PvdA cũng như nhiều đảng khác tại Hòa Lan. Trên nguyên tắc thì đại hội đảng là cơ quan quyền lực tối cao của đảng. Chỉ có điều là thường chỉ có những thành phần hiếu động nhất trong khối đảng viên mới chịu khó bỏ thời gian đi tham dự đại hội, nơi họ có thể dùng sự đa số tại hiện trường để thông qua những nghị quyết gây áp lực với cấp lãnh đạo. Ví dụ đảng PvdA có trên 50,000 đảng viên, nhưng trung bình chỉ có khoảng 1500 đảng viên chịu đi phó hội. Vì thế nên tại một đại hội của đảng này được tổ chức ở Leeuwarden vào cuối tháng Tư vừa qua, đa số của đảng viên có mặt đã thông qua một nghị quyết với nội dung như đã nói ở trên. Ông Samsom tuyên bố sẽ không thi hành nghị quyết này, vì việc đó là một sự bội ước trắng trợn. Ông lý luận rằng muốn tái thương lượng với đảng VVD về điểm này, thì PvdA sẽ phải trả một giá khá cao, vì VVD sẽ đòi PvdA nhượng bộ cho họ ở một điểm khác, một việc sẽ khiến cho đảng viên đảng PvdA lại bất bình thêm một lần nữa... Thái độ cứng rắn của Samsom không những được các vị bộ trưởng thuộc đảng PvdA trong Nội Các Rutte II ủng hộ, theo sự thăm dò của chương trình thời sự EenVandaag, nó còn được khoảng 70 % của đảng

viên đảng này tán thành. Đối với tuyệt đại đa số thì việc duy trì liên minh cầm quyền với đảng VVD là một việc quan trọng hơn là vấn đề trừng phạt người cư trú trái phép mà thiểu số trong đảng PvdA đặc biệt quan tâm.

Đứng trước sự kiện này thì các phần tử hiếu động nói trên đã phải nhượng bộ vị lãnh tụ đảng. Họ không còn đòi Nội Các Rutte II phải bỏ dự định hình sự hóa sự cư trú bất hợp pháp. Để đáp lại, Samsom đã hứa rằng sẽ cố gắng vận động với Nội Các Rutte II để đi đến một chính sách nhân đạo hơn đối với người tỵ nạn. Ngoài ra, ông còn hứa sẽ cố gắng hạn chế sự trừng phạt kiểu dân bất hợp pháp. Việc cư trú bất hợp pháp, theo lời hứa, sẽ chỉ bị qui định như là một sự vi phạm (overtreding) chứ không phải như là một tội ác (misdrijf). Trong thời gian đến, chúng ta sẽ biết liệu ông Samsom có giữ được lời hứa với đảng viên đảng PvdA hay không.

Ông Năm Chuột tổng hợp các nguồn tin lấy từ báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình và hệ thống thông tin toàn cầu.

Hẹn ngày mai

Tôn Thất Phú Sĩ

**Con đường ấy trưa vàng nắng ấm
Ai hẹn ngày mai sẽ đến thăm
Giấc cao từng bước rơi thành nhạc
Rớt xuống tim anh trống đập dồn**

**Ngồi nơi gác trọ nhìn ngơ ngẩn
Dáng ai thấp thoáng ráng chiều buồn
Phân vân tà áo bay trong gió
Quyến luyến em về quỵện gót chân**

**Em đem mây xuống thành mưa bụi
Ướt làn mi kẻ rất dễ thương
Hẹn rồi lỗi hẹn thêm xa vắng
Để lòng mong đợi mãi còn vương**

**Trăng lên đỉnh núi nhìn phố thị
Ai vẫn rong chơi quên lối về
Bài hát nào em thường hay hát
Sợi tóc nào sợi nhớ sợi thương**

**Sợi nào em gửi mùi hương
Để rồi chuyện cũ cũng dần qua thôi**

Tin Thế Giới

Bắc Hàn đe dọa Mỹ và Nam Hàn

SEOUL, Nam Hàn (AP) - Bắc Hàn lại đe dọa Mỹ và Nam Hàn về cuộc thao dượt hải quân hỗn hợp diễn ra trong đầu tháng 5 này ở Hoàng Hải trước ngày có cuộc họp thượng đỉnh giữa giới lãnh đạo hai nước.

Một đoạn biên giới Nam - Bắc Hàn

Trong lời cảnh cáo, đơn vị quân đội Bắc Hàn có trách nhiệm bảo vệ khu vực phía Tây Nam quốc gia này nói rằng sẽ bắn trả nếu có viên đạn nào rơi vào lãnh thổ quốc gia này trong thời gian có cuộc tập trận.

Nếu phía đồng minh có phản ứng lại, thông cáo của Bắc Hàn cho hay quân đội Bình Nhưỡng sẽ tấn công năm hòn đảo của Nam Hàn nằm dọc theo đường phân chia hải phận hai nước.

Khu vực này gồm có cả vùng biển đang có tranh chấp giữa Nam và Bắc Hàn, và nhiều phần cũng là nơi sẽ xảy ra bất cứ cuộc đụng độ trong tương lai nào giữa Nam và Bắc Hàn.

Lời cảnh cáo cũng đưa ra ít giờ trước lúc có cuộc họp thượng đỉnh giữa Tổng Thống Barack Obama và Tổng Thống Nam Hàn, bà Park Geun-hye.

Trong cuộc gặp gỡ ở Tòa Bạch Ốc đầu tháng 5, hai bên muốn đưa ra hình ảnh có sự liên kết chặt chẽ để đối phó với Bắc Hàn, nhưng cũng muốn hé cánh cửa thương thảo với Bình Nhưỡng. (V.Giang)

Biểu tình ở Moscow phản đối đàn áp chính trị

MOSCOW (NYT) - Hàng ngàn người xuống đường tuần hành ở Moscow hôm Thứ Hai 6 tháng 5 vừa qua để phản đối việc chính quyền Nga đang dùng hệ thống tư pháp để đàn áp thành phần bất đồng chính kiến.

Đoàn người tuần hành tại trung tâm thủ đô Moscow. (Hình: Dmitry Korotayev/Epsilon/Getty Images)

Cuộc biểu tình, được coi là một trong vụ lớn nhất từ mấy tháng nay, diễn ra đúng ngày kỷ niệm vụ nổ loạn ở quảng trường Bolotnaya hồi năm ngoái và tiếp theo đó là hàng loạt các vụ bắt bớ và án tù vì các tội mơ hồ.

Cuộc biểu tình này cũng khiến Tổng Thống Vladimir V. Putin đưa ra các đạo luật nhằm giới hạn quyền tụ tập và phát biểu ý kiến.

Ban tổ chức nói rằng có khoảng 30,000 người tham dự cuộc biểu tình ở Moscow, gần với sự dự đoán của họ và trong giới hạn mà giấy phép đã đưa ra. Interfax, một cơ quan thông tấn Nga, cho hay số người tham dự vào khoảng gần 8,000.

Nhưng dù là với con số nào chẳng nữa, cuộc biểu tình cho thấy ban tổ chức vẫn có thể lôi kéo hàng ngàn người về tụ tập ở trung tâm thủ đô Moscow để phản đối chính quyền. (V.Giang)

Thủ Tướng và chỉ huy tình báo Israel gặp Tổng Thống Nga

SOCHI, Nga (Haaretz) – Thủ Tướng Benjamin Netanyahu đang đến thăm Nga, tháp tùng có tướng Aviv Kovachi chỉ huy trưởng tình báo quân sự Israel, hôm Thứ Ba đã gặp và hội đàm trong hơn 3 giờ với Tổng Thống Vladimir Putin.

Thủ Tướng Israel (trái) và Tổng Thống Nga trong buổi họp báo chung sau cuộc hội đàm tại Sochi, Nga, (Hình: Sacha Mordovets/Getty Images)

Nội dung chi tiết cuộc hội đàm tại Sochi, thành phố nghỉ mát bên bờ Hắc Hải, không được tiết lộ, nhưng theo nguồn tin do nhật báo Haaretz ở Israel thì vấn đề chính là Syria, trong đó tướng Kovachi đã trực tiếp cung cấp những tin tình báo mới nhất cho Tổng Thống Putin trong đó có vấn đề vũ khí hóa học.

Tướng Kovachi cũng trình bày thông tin về sự chuyển giao nhiều vũ khí tối tân từ Syria cho lực lượng Hồi Giáo Hezbollah ở Lebanon.

Trong cuộc họp báo chung của hai nhà lãnh đạo sau đó, Tổng Thống Putin nói rằng “phải tránh tất cả những hành động có thể đưa đến bất ổn tại Syria”. Theo lời ông: “Giải pháp duy nhất để tránh khỏi một kịch bản tiêu cực ở Syria là chấm dứt cuộc xung đột và khởi đầu sự dàn xếp về chính trị”. Tổng Thống Putin cũng tuyên bố muốn duy trì những sự tiếp xúc với Israel ở mọi cấp cũng như giữa các cơ quan tình báo”.

Theo lời các thành viên trong phái đoàn Israel, Thủ Tướng Netanyahu có đề nghị Nga không cung cấp hỏa tiễn phòng không S-300 cho Syria. Cuối tuần trước Ngoại Trưởng Nga Sergei Lavrov nói rằng Moscow không có kế hoạch mới về việc bán hệ thống phòng không hiện đại cho Syria, tuy nhiên vẫn đề nghị khả năng giới loại vũ khí ấy cho chính quyền Damascus theo hợp đồng đã có từ trước.

Tờ Wall Street Journal cho biết hợp đồng này ký từ năm 2010 và có thể sẽ được thi hành trong vòng 3 tháng tới. Syria đã trả món tiền đầu tiên là \$900 triệu và có thể nhận được 6 giàn phóng lưu động với khoảng 144 hỏa tiễn.

Tin Việt Nam

Tổ chức "Hội Anh Em Dân Chủ"

Một số người tham gia đấu tranh cho dân chủ nhân quyền tại Việt Nam vừa thành lập một tổ chức có tên 'Hội Anh em Dân chủ'. Đây là nhóm tận dụng không gian mạng và những công cụ truyền thông xã hội để sinh hoạt cho mục đích chung là cổ xúy dân chủ- nhân quyền trong nước.

Trong những ngày gần đây, những facebookers có liên hệ với những thành phần đấu tranh cho dân chủ- nhân quyền tại Việt Nam thấy xuất hiện trên trang facebook một huy hiệu tròn với những cánh cuộn màu xanh với dòng chữ vòng quanh là Hội Anh em Dân chủ.

Một trong những người tham gia sáng lập tổ chức này là luật sư Nguyễn Văn Đài, người từng bị tù vì những hoạt động đấu tranh của ông trước đây, cho biết về việc hình thành ra một hội mới như thế:

"Trong năm 2013, sau khi có phong trào ký ủng hộ hiến pháp đã đẩy lên hoạt động ký ủng hộ Kiến nghị 72, Kiến nghị của Hội Đồng Giám mục Việt Nam, Tuyên bố của Nhóm Công dân Tự do... phát triển mạnh mẽ tạo ra một phong trào xã hội ký kiến nghị, cũng như gửi các thỉnh nguyện thư. Nay đã đến thời điểm những người đấu tranh dân chủ trong nước ngồi lại với nhau, cùng nhau thống nhất bàn bạc tìm ra con đường ngắn nhất cho tiến trình dân chủ ở Việt Nam.

Trước đây mỗi cá nhân đấu tranh rất đơn lẻ, không có sự phối hợp nên phong trào đấu tranh rất yếu. Nay khi cùng đứng chung với nhau trong một Hội Anh Em Dân Chủ thì có thể phát huy được những điểm mạnh, tích cực của từng cá nhân, tạo nên sức mạnh tập thể để có thể đấu tranh một cách mạnh mẽ hơn, đồng thời cũng có thể giúp nhau khắc phục những yếu điểm hay nhược điểm của mỗi một thành

Cát bụi

Từ Hà

thân tâm cát bụi in hình

**Niết Bàn Địa ngục duyên sinh tùy thời
khi thiêu đốt, lúc thành thơ
do ta nào phải do người tạo ra**

lê chân khắp chốn ta bà

**trên đầu đội cả nghiệp nhà mà đi
Mục Liên thương mẹ Thanh Đê
âm ti còn nhớ lối về hằng năm**

viên. Từ đó tạo nên một tập thể gắn bó để đoàn kết với nhau.

Chúng tôi là những người tiên phong trong việc thành lập hội này, đã trải qua nhiều năm tháng đấu tranh, trải qua những năm tháng lao tù; đây là lúc chúng tôi tiên phong thể hiện quyền lập hội của mình và cũng là những người đi trước với mục đích tập hợp những anh em đấu tranh lại, thứ hai cũng khuyến khích, cổ vũ cho những tổ chức, nhóm khác còn đang hoạt động bị mất hoặc chưa có ý định thành lập hội thì mạnh dạn hơn nữa để thành lập các hội đoàn khác nhau.

Bởi vì nếu chỉ có một hội hoặc một vài hội thôi, hay chỉ một vài tổ chức chính trị thôi thì không thể nào có thể làm nên sự thay đổi về chính trị ở Việt Nam được mà lúc này chúng ta cần rất nhiều hội đoàn ra đời để cùng phát triển mỗi một nhóm, một hội khác nhau ở mỗi địa phương khác nhau, thuộc các thành phần khác nhau để đến một thời điểm nào đó khi mà các hội đoàn lớn mạnh rồi, sẽ tạo nên liên minh, thành tổ chức lớn mạnh; lúc đó mới đủ sức áp lực với chính quyền để thay đổi tiến trình dân chủ cho đất nước, đem lại lợi ích cho mọi người dân ở Việt Nam ở trong nước."

Một thành viên đầu tiên của Hội Anh em Dân chủ là cựu tù nhân lương tâm Phạm Văn Trội cho biết về nhu cầu phải thành lập một tổ chức với sinh hoạt tận dụng trang facebook và các công cụ mạng xã hội cho công cuộc đấu tranh vì tự do- dân chủ tại Việt nam như sau:

"Hiện nay phong trào dân chủ ở Việt Nam lên rất cao. Có rất nhiều người muốn tham gia hội và lập hội. Đó là những người đang đấu tranh hằng ngày, hằng giờ cho nhân quyền Việt Nam. Thế thì việc đấu tranh này, chúng tôi luôn xác định đều hướng đến việc làm chung nhất của hội. Chúng tôi chỉ quan tâm đến việc chung và cùng nhau tham gia làm những việc chung."

Công an hành hung 2 bloggers tham gia dã ngoại nhân quyền

Chủ nhật 5/5 vừa qua, cả ba miền Bắc Trung Nam của Việt Nam đã diễn ra những cuộc sinh hoạt ngoài trời để chia sẻ cho nhau nghe về bản Tuyên Ngôn Nhân Quyền. Thông tin từ trong nước cho biết tại Sài Gòn có trường hợp của blogger Nguyễn Hoàng Vy và bạn Quốc Anh bị tịch thu tài sản cá nhân và bị đánh đập.

Theo lời kêu gọi từ suốt mấy tuần qua trên các trang mạng xã hội về những buổi dã ngoại từ Bắc chí Nam, với 3 địa điểm tập trung để trao đổi với nhau về bản Tuyên Ngôn quốc tế Nhân Quyền mà Việt Nam đã ký vào ngày 20/9/1977 và cùng chia sẻ những điều liên quan đến quyền làm người.

Buổi dã ngoại cho nhân quyền Việt Nam tại Hà Nội hôm 05/5/2013

Ngày chủ nhật 5/5 vừa qua đông đảo các bạn trẻ đã đáp ứng lời kêu gọi này. Tuy nhiên, các cuộc dã ngoại đã không diễn ra suông sẻ, khắp nơi vẫn diễn ra những cuộc đàn áp của công an với cường độ nặng nhẹ khác nhau.

Riêng tại Sài Gòn, blogger Nguyễn Hoàng Vi người thứ 5 trong số 7 phụ nữ được tổ chức IFEX (International Freedom of Expression Exchange network) có trụ sở tại Canada vinh danh vì đã có những nỗ lực tranh đấu cho quyền tự do phát biểu – cũng lại bị công an phường Phú Thạnh bắt về đồn và tước đoạt các vật dụng cá nhân mà cô mang theo.

Người thứ hai bị hành hung trong buổi dã ngoại này là blogger Vũ Quốc Anh (August Anh), sáng ngày 5/5 Quốc Anh ra công viên để nói về bản Tuyên Ngôn Nhân quyền cũng như chia sẻ những điều mình biết với các bạn trẻ thì có nhiều người cầm vòi xịt nước, nói là tưới công viên, nhưng không xịt nước lên cỏ hay vào công viên mà thực tế là xịt vào các bạn tham gia dã ngoại.

Quốc Anh lên tiếng phản đối và bỏ đi thì bị một nhóm người ủa vào bắt lên xe.

Khi Quốc Anh chống cự thì bị họ thì bị đánh vào mặt, vào cổ và vào đầu. Quốc Anh ngất đi, và bị nhóm người đó khiêng về đồn công an. Sau khi tỉnh dậy tại đồn công an, Quốc Anh không đồng ý hợp tác vì cho rằng công an đã bắt người vô cớ.

Để có được quyền làm người, một thứ quyền mà trên các quốc gia Dân chủ là một chuyện đương nhiên, nhưng tại Việt Nam, người dân đã phải trả một giá quá đắt. Trong tâm trạng lo sợ trước sự rình rập đầu đó của công an, họ vẫn mơ ước được một ngày không còn nỗi sợ hãi khi nói lên hai chữ Nhân Quyền.

Việt Nam cấm công nhân thuộc 6 ngành đình công

Chính quyền Cộng sản Việt Nam vừa công bố một nghị định cấm nhân viên làm việc trong 6 lĩnh vực tham dự các cuộc đình công. Các ngành này bao

gồm: điện lực; dầu khí; an ninh hàng không; viễn thông – bưu chính; cấp nước và thoát nước; vệ sinh môi trường và an ninh quốc phòng.

Cuộc đình công diễn ra tại Việt Nam năm 2012.
(Hình: báo Đất Việt)

Nghị định nói trên có hiệu lực thi hành kể từ ngày 23 tháng 6 tới, buộc cán bộ và nhân viên làm việc trong sáu ngành nói trên tổ chức và tham dự các cuộc đình công, bất kỳ vì lý do gì.

Thay vào đó, các ông bộ trưởng, thứ trưởng phải mở các cuộc họp với nghiệp đoàn các công ty thuộc 6 lĩnh vực nói trên để “thảo luận, bàn bạc và kịp thời giải quyết mọi nguyện vọng của người lao động.”

Dư luận người lao động tỏ ra bất ngờ trước quyết định trên vì tưởng rằng nhà nước Việt Nam “cởi mở” hơn trong việc cho phép người lao động tham dự các cuộc đình công đòi quyền lợi một cách chính đáng lâu nay.

Thời gian gần đây, đình công bắt đầu được giới công nhân ở Việt Nam coi là một công cụ khá hữu hiệu để đòi cải thiện tiền lương, giảm giờ làm việc, cải thiện bữa ăn, điều kiện làm việc... Năm 2011, các vụ đình công tăng vọt kỷ lục, lên đến 199 vụ riêng tại Sài Gòn. Năm 2012, số vụ đình công giảm xuống còn 103 vụ, nhưng tính chất đối đầu giữa chủ và thợ vẫn gay gắt không kém.

Theo thống kê, trong năm 2011 xảy ra 857 cuộc đình công tại Việt Nam, con số cao kỷ lục từ trước đến nay, nhiều gấp đôi số vụ đình công trong năm 2010. Cũng theo tài liệu này, số vụ đình công tại Việt Nam leo thang liên tiếp kể từ năm 2006 cho đến nay. Có vụ đình công dẫn đến cuộc đối đầu đầy căng thẳng, như vụ xảy ra tại công ty sản xuất phụ tùng xe gắn máy Giai Đức đóng tại quận Chương Mỹ, Hà Nội ngày 23 tháng 6, 2012. Trong vụ này, một nhân viên bảo vệ đã lái xe hơi ủi vào số người đình công, cán chết một nữ công nhân và làm 6 người khác bị thương.

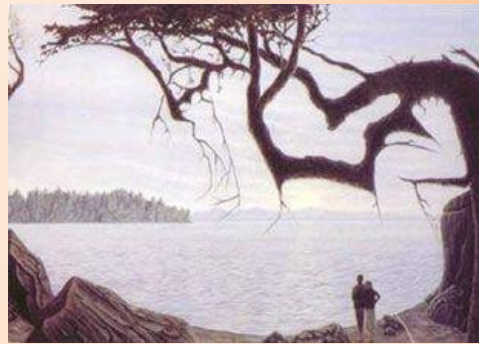
Riêng từ đầu năm 2013 đến nay, hai vụ đình công lớn xảy ra tại tỉnh Thanh Hóa và Hậu Giang quy tụ hàng ngàn công nhân đòi lương tháng 13. Tại tỉnh Hậu Giang, trên 3,000 công nhân công ty Minh Phú đã ồ ạt mở cuộc đình công kéo dài hai ngày liên tiếp. Cuối cùng, chủ tịch tỉnh Hậu Giang đã phải đến

tận nơi răn đe mọi người rằng “chậm sản xuất hoặc không sản xuất là phản lợi ích quốc gia nói chung, và tỉnh Hậu Giang nói riêng.”

Còn tại Sài Gòn hôm 9 tháng Giêng, 2013, khoảng 1,700 công nhân một công ty Nhật tọa lạc tại khu chế xuất Tân Thuận đã bãi công để đòi tiền thưởng tết.

Tại tỉnh Thanh Hóa, đúng vào ngày tết dương lịch, hàng trăm công ty sản xuất gạch Đông Văn ở huyện Đông Sơn đã đồng loạt đình công để đòi chủ thanh toán nửa tỉ đồng, tương đương 250,000 đôla tiền nợ trợ cấp thôi việc; thai sản; làm việc ngoài giờ, v.v..

Đại diện công nhân nói, buộc phải đình công vì nêu yêu sách quá lâu mà chủ công ty cứ “lờ,” không chịu giải quyết. (PL)

Quần

Trần Việt Bắc

**Cười trên miệng méo nửa vờ
Miếng cơm manh áo một đời lưu vong
Sầu trông cánh mộng xoay vòng
Chiều sang nhện dệt tơ lòng vương vương**

**Cỏ hoang bóng nhạt cuối đường
Trắng đầu chiếu cỏi vô thường khuất thân
Tiếng chim gọi gió thoảng ngân
Đắm sương lạc lối ngại ngần trông mây**

**Ngẩn ngơ con én lạc bầy
Chuôi theo tiêu khúc vui đầy trầm luân
Nửa say nửa tỉnh nguyện thắm
Bóng xưa lây lất mãi phần mộ hoang**

**Ngày đi nắng nhạt vội tàn
Bước chân quanh quần miên man vô hồi
Đường trần con nước nổi trôi
Câu kinh phiêu lãng, về thôi ! cười khàn !**

Ngày giỗ

Phan Lạc Phúc

(Trích từ bút ký “Bạn Bè Gần Xa”)

Sydney ngày...tháng...năm...

Vũ Đức Vinh thân,

Hôm nay viết thư cho bạn cũng là một ngày rất đáng nhớ của tôi. Ngày 20 tháng 10 âm lịch. Bà nó nhà tôi (bây giờ lên chức bà rồi không còn là mẹ cháu như trước nữa) đang thổi xôi, nấu chè. Chiều hôm nay bà ấy cũng làm thêm mấy món chay nữa...Hôm nay là ngày giỗ hết một ông bạn tù già của tôi. Ông Thượng tọa nguyên Giám đốc Nha Tuyên Úy Phật Giáo Thích Thanh Long. Có thể nói trong những năm đi tù, người tôi kính trọng nhất là ông Thượng tọa này. Ông như một ông già nhà quê, không bao giờ nói một lời “đạo đức”, cứ từ từ, cười cười “đừng có lo”, “rồi đâu có đó” mà ở gần ông mình thấy “vững” ra nhiều. Có lẽ ông đạt đến mức “vô úy” nên không thấy ông lo lắng, sợ sệt cái gì bao giờ. Tôi ở chung với nhiều vị tu hành nhưng theo con mắt tôi và cũng theo số đông những người tù khác nữa thì không ai được trọng bằng ông Thượng tọa “nhà quê” này. Mấy vị linh mục Công giáo sồn sồn chừng trên 40 tuổi, mỗi khi gặp Thượng tọa “nhà quê” này đều cúi cung “Lạy bố, hôm nay bố có cần gì con lấy”(đại loại như bó rau, bó củi...).

Tôi có cái may hay là cái duyên được ở gần cụ khá lâu trong tù nên tinh thần và có lẽ thể chất nữa không đến nỗi suy sụp lắm. Chết là cùng chứ gì. Cứ cầm sẵn cái chết trong tay là không sợ nữa, đến đâu hay đến đó. *Autant en emporte le vent (cầm bằng theo gió đưa đi)*. Nhờ ông già nhà quê “vô úy” mà phần nào tôi cứ lững thững mà đi tù. Tôi ở gần, làm việc bên ông, đối no, thiếu thốn, khốn nạn...nhưng không thấy ông than thở gì nên thét rồi mình cũng quen dần...Mà khi đã quen thì không thấy khổ mấy nữa. *l'habitude est une seconde nature (thói quen là thiên tính thứ hai)*. Chả bao giờ thấy ông nói về kinh sách. Một hôm đang đi làm vừa lúc được nghỉ tay mình cũng hơi “bạo phổi” mới hỏi ông già rằng: “Thế cái A lại gia thức trong kinh Phật là gì thưa cụ?” Ông già gãi đầu xong rồi mới thưa trả lời rằng: “Ồ dào, thì A lại gia cũng như là cái kho trong trí mình vậy mà. Cuộc đời này nó có hình có ảnh lưu lại trong cái kho ấy đấy. Nhiều quá cho nên

trong cái kho cái thì nhớ, cái thì quên...Cái quên ở trong cái nhớ, cái nhớ trong cái quên...Kệ nó”. Mình không ngờ ông già quê mùa, không bao giờ nói về kinh sách, không bao giờ “giảng đạo”- mà lại nói về A lại gia thức - một cõi thức “vô ngôn” của Phật một cách uyên bác mà dễ hiểu đến thế. Hoá ra xưa nay mình đọc sách này sách kia nó chỉ làm phiền phức thêm ra.

Tôi tù cùng trại với ông cụ ngoài Bắc khá lâu, đến 6,7 năm. Nhưng khi được về Nam giữa năm 83 thì tôi về trước. Ông cụ còn ở lại. Tôi được tha năm 85 thì ông già năm 87 mới được về. chuyến này về khá đông, được rao truyền như là “thả hết tù chính trị” . Tất cả được đưa về Chí Hoà làm thủ tục rồi tha. Được tin, tôi từ Hóc Môn lên thăm ông già. Tôi nhớ bữa ấy vào khoảng tháng 11 thì phải, trời Sài Gòn đã hơi lạnh lạnh, có gió heo may. Tôi thấy khá đông người đứng ở ngoài cổng khám Chí Hòa. Hàng trăm người, phần lớn cầm hoa. Đợi mãi đến gần trưa mới thấy lững thững một ông già quê mùa, quần áo nâu, xách cái tay nải đi ra. Đó là ông bạn tù già của tôi. Cùng lúc ấy tôi thấy đám đông cầm hoa bảo nhau “*Thượng tọa đấy*” . Thế rồi không ai bảo ai hàng trăm người kẻ trước người sau quỳ xuống. Tôi không tưởng tượng trong đời sống Xã hội Chủ nghĩa mà lại có cảnh này. Một sự tôn kính tự tâm, tự nguyện, tự phát. Mà tôi cũng không ngờ ông bạn tù già của tôi lại được kính yêu đến vậy.

Ông bạn già của tôi khi được thả về trở lại làm trụ trì ở chùa Giác Ngạn - ở cuối đường Trương Minh Giảng, qua cổng xe lửa chừng 300m rẽ tay mặt là tới nơi. Đường này bây giờ kêu bằng đường Lê Văn Sỹ (Lê Văn Sỹ là thằng cha căng chú kiết nào tôi đâu có biết). Phạm Xuân Ninh cũng ở khu này. Vì vậy nên sau này lên chơi P.X.N. là tôi cũng thường đến thăm ông Thượng tọa. Những năm sau, gần Tết đến thăm thể nào ông bạn tù già (đã lên Hòa Thượng) cũng cho cặp bánh chưng chay. Ông có ý cho tôi thuốc lò Vinh Bảo (thuốc lò “chiến”nhất nước) nhưng từ khi về, hút thuốc lò “lĩnh kinh” quá nên tôi không hút nữa. Ở hậu liêu của chùa, lúc nào cũng có thuốc lò ngon. Bữa nào nhớ bạn tù, nhớ thuốc lò là tôi lại rẽ vào thăm ông cụ...

Hồi tưởng lại khi còn ở trong tù, ở trại K2 Thanh Phong một nơi thâm sơn cùng cốc, gần biên giới Lào, năm 1982 ông cụ cùng tất cả những vị Tuyên úy Công giáo, Phật giáo, Tin lành , đổi đi trại khác. Trước khi từ biệt, ông cụ không biết vì một thúc đẩy nào đang đem đi sang chỗ tôi nằm và nói: “Trước khi chia tay, tặng ông 2 câu thơ”. Rồi ông cụ đọc:

*Nhớ nhau xin nhớ tình dân tộc
Lặng lặng mà xem đá nở hoa...*

Xưa nay không bao giờ thấy ông cụ thơ thần bao giờ. Bây giờ ông cụ lại làm thơ. Quý lắm. Câu trước cụ cho thì hiểu được, tình cảm cụ dành cho kẻ hậu sinh này. Xin bái tạ. Nhưng câu sau thì không hiểu

hay chưa hiểu được cứ như câu thai, câu sấm. Mãi cho đến cuối năm 1990, từ Hóc Môn lên thăm ông cụ ở chùa Giác Ngạn, khi Liên Xô đang bời rời, rơi rụng, ông cụ mới bảo rằng: "Ông thấy không đá bây giờ đang nở hoa rồi đấy". Một chuyện tưởng tượng không thể nào xảy ra được mà nó đã xảy ra. Hình như ông cụ nhìn thấy trước.

...Vào khoảng giữa năm 91 chúng tôi sửa soạn đi sang Úc theo diện ODP. Trước khi đi, chúng tôi định làm "một công đôi việc". Vợ chồng tôi lên chùa Giác Ngạn trước là thăm ông bạn già, sau là xin "quy y". Hôm chúng tôi lên, thấy ông cụ đang đau, nằm trong hậu liêu. "*Thuốc lào cũng chả muốn hút nữa, nhưng mà gặp ông bà hôm nay tôi thấy vui trong bụng*", ông cụ nói vậy. Sau khi chúng tôi trình với Hòa thượng ý định xin quy y trước khi ra nước ngoài, ông cụ nói: "Thế thì tốt. Tôi tưởng tôi không đủ sức làm cái lễ này. Nhưng mà lễ quy y của ông bà thì để tôi làm". Hai hôm sau chúng tôi lên chùa, chính Hòa thượng làm lễ cho chúng tôi. Cụ cho tôi một cái tên theo nhà Phật: Minh Đức, còn nhà tôi được cụ cho tên Tịnh Hạnh.

Trước khi chia tay, thấy cụ hơi yếu tôi có thưa (cũng như một lời hẹn) với cụ rằng "Chừng 3 hay 4 năm nữa tôi chắc sẽ trở lại thăm quê nhà. Xin cụ đợi tôi thưa cụ". Ông cụ cầm tay tôi nói "A di đà Phật, A di đà Phật". Đến cuối năm 91, chúng tôi nhận được thư con nhỏ út tôi (M.T. ở lại VN) nói rằng "Theo lời bố mẹ, con đến chùa Giác Ngạn thăm cụ Thanh Long. Nhưng không bao giờ gặp lại cụ nữa đâu, bố ơi. Cụ mất ngày 20 tháng 10 năm Tân Mùi rồi". Cụ tuổi Bính Dần, tôi nhớ như vậy. Tuổi Bính Dần mà mất năm Tân Mùi, cụ thọ được 78 tuổi. Chợt nhớ buổi chia tay, trước lời hẹn xin về gặp lại, ông cụ chỉ niệm "A di đà Phật. A di đà Phật". Hòa thượng định nói gì qua lời niệm ấy. Đối với tôi, nó như một lời vĩnh biệt chưa muốn nói ra, hay là không tiện nói ra.

Đạo còn ở trong tù với ông cụ, trại Thanh Phong năm 1981, một hôm cán bộ trực trại thông báo "Nguyễn Văn Long hôm nay có thăm nuôi". Ông già nghe vậy vẫn cứ lơ lửng như không. Mọi người giục già ông cụ đi gặp người thân thì ông cụ nói rằng "Tôi không còn anh em họ hàng gì hết, gia đình không có ai, chắc không có ai thăm nuôi tôi đâu". Nhưng ngày hôm đó có người thăm nuôi ông cụ thật. Sau hỏi ra mới biết đó là hai vợ chồng "anh taxi" ở gần chùa Giác Ngạn của ông cụ, vốn là người Công giáo. Trước kia khi hai vợ chồng anh taxi này hay "căng đặng" nhau, ông cụ thương chạy sang can gián. Có lẽ vì quý mến ông cụ nên ông chồng thường hay lái taxi đưa ông cụ đi chỗ này chỗ khác, hai vợ chồng tuy là người Công giáo những hay sang chùa làm công quả. Bây giờ hai vợ chồng về Bắc, thăm lại quê nhà Bùi Chu sau mấy chục năm xa cách nên nhân tiện lại vào thăm ông cụ đang cải tạo ở Thanh Hóa. Gọi là "tạt vào" nhưng vì đường xá không thuận tiện, phải đi bộ hay đi xe trâu nên 2 ngày mới đến.

Đạo ấy tù đang đói kinh hoàng hạt gạo quý như hạt ngọc. Mỗi bữa, tù nhân được lĩnh mỗi người một nhúm cơm hầm còn kỳ dư là ăn sắn hoặc ngô, khoai. Ăn một miếng sắn khô lại phải kèm thêm mấy hạt cơm vào để nuốt cho trôi. Cơm không phải để ăn cho no mà để làm "mồi". Ông cụ nhận được chừng 5kg gạo thăm nuôi, nhưng chiều đến số gạo ấy được ông cụ phân phát hết; ông chỉ còn dành lại cho mình ký đường và lọ muối vừng. Ông cụ nói "của thập phương cho mình thì mình cúng đường Tam Bảo".

Khi chúng tôi tới thăm ông cụ ở chùa Giác Ngạn sau này, vẫn thấy hai vợ chồng người Bắc trung niên, phát âm vẫn phảng phất giọng Bùi Chu "*con tâu tống buộc gốc te tui*"...quanh quẩn trong hậu liêu Chùa. Ông cụ bảo "Ấy vẫn vợ chồng ông taxi ngày xưa, có lần đi thăm nuôi tôi ở Thanh Phong đấy". Như vậy là ông cụ thật tình không có thân nhân, bà con anh em nào nữa. Người trông nom ông cụ khi đau yếu vẫn là vợ chồng ông taxi Công giáo ở gần bên.

Bây giờ ông cụ mất đi. Người Công giáo thì xưa nay vẫn không cúng giỗ. Vì vậy nên chúng tôi vài năm nay, cứ đến ngày 20 tháng 10 âm lịch là lại làm mâm cơm chay, cúng cụ. Nếu có cõ Niết bàn thật, chắc ông bạn tù già của tôi được lên trên ấy rồi. Ông cụ đâu có cần mình cúng giỗ. Nhưng đến ngày kỵ của ông cụ tôi muốn thắp một nén hương để nhớ một người bạn tù đã sống bên tôi bao nhiêu tháng năm đói khổ, nhất là để ghi ơn người đã cho tôi một chút niềm tin trong những năm tù tuyệt vọng. Ở gần ông cụ thấy ông cụ không sợ, không buồn. Nhưng năm nào cúng cụ tôi cũng chảy hai hàng nước mắt...

Garage Trung Tran

Karel Doormanstraat 36 - 6651 ZM Druten
(Industrieterrein Kerkeland)

Reparatie & onderhoud van alle
automerken en wij zorgen ook voor APK,
verkoop van occasions

Tel. 0487-519467.
Gsm. 06-55775918

Gió sa mạc

Nguyễn Nhi

Ông già khum khum lưng bàn tay che mắt. Mặt trời đã lên cao nhưng dãy phố bia sa mạc này vẫn còn tê ngủ. Cổ, tay áo ông bay phàn phật. Gió lớn. Gió, nghe âm âm đầu từ bên kia dãy núi, luồn lách hung hãn qua những sườn đèo, đổ bộ xuống cánh đồng đại, làm sóng dữ trên mặt thảm hoa vàng. Phải hủy chuyển đi dạo thường lệ thôi! Ông già quay lại chiếc ghế đá dưới giàn hoa giấy bên hiên, đốt cối thuốc đầu ngày. “Ở nhà vậy, bạn ta!” Ông già vỗ vỗ hông con chó. Con chó, đã ngán đuôi loáng quáng theo những chiếc lá khô, nằm ngoan xuống bên chân ông, hai tai cụp đến má.

“Chào bác! Gió quá! Vẫn không có gì cho bác ạ!” Cô gái bưu tá viên vẫy tay khi băng qua sân cỏ.

“A, cháu... Ta hiểu! Ta biết bà ấy sẽ không bao giờ gọi hay viết cho ta đâu!” Ông già ngượng nghịu.

“Thế còn mấy con bác?”

“Bọn chúng cũng bận lắm. Trôi những dòng riêng!” Ông già thở dài. “Bây giờ ta chỉ còn trông đợi giấy tờ trợ cấp hưu bổng và tờ tạp chí Việt Nam thôi!”

“Thế đấy!” Cô gái chặc lưỡi. “Chúc một ngày tốt lành.”

oOo

Sau đám cháy, người trong phố chỉ biết bấy nhiêu chuyện về ông già trong ngày gió lớn ấy. Cảnh sát sờ tạt cũng chẳng hề truy cứu gì thêm dù đã được cô gái cung cấp thêm một chi tiết quý giá: buổi sáng ấy có một chàng thanh niên lạ mặt đến gặp ông già. Bảo anh ta hai mươi cũng được. Ba mươi cũng xong. Thật khó lòng lượng tuổi một thanh niên Á Châu có màu mắt và nét mũi Tây Phương. Chàng đỡ xe bên kia đường khi cô gái vừa ném túi thư vào xe cộ Con chó gầm gừ dưới chân ông già. Cô gái nghe chàng xưng tên. Cái tên thật khó nhớ trong âm ngữ lơ lửng. Chàng đưa ông già mảnh giấy nhỏ và hỏi tin tức về người trên tờ giấy. Rồi ông già bắt tay chàng thanh niên. Cô bưu tá viên chỉ khai có vậy. Cô phải thanh toán gấp đồng thư từ bề bọn trước cái hạn cuối tuần với bạn trai cô ta.

oOo

“Cuối cùng rồi ta đã gặp nhau!” Giọng chàng trai căng thẳng.

“Ta không hiểu. Ta không biết duyên do nào anh có ý tìm gặp ta!” Ông già nheo nheo mắt.

“Ông đã ở Việt Nam năm năm. Tôi cũng đã mất chừng ấy năm để có tin tức ông từ văn phòng Cựu Chiến Binh Hoa Kỳ. Vậy mà, trước khi rời nước, tôi đã nghĩ tôi có thể tìm ra ông trong vòng năm tuần lễ.” Chàng trai hạ giọng.

“Không sao! Điều quan trọng là cuối cùng rồi... ta đã gặp nhau.”

“Ồ, ta vẫn chưa hiểu là ... Được, cứ thư thả... nếu anh có thời giờ.” Ông già ngàn ngữ. “Lúc ấy ta vừa tốt nghiệp đại học. Ta trẻ trung, bông bột, sôi nổi. Đây ắp lý tưởng. Lãng mạn. Thích phiêu lưu. Nhiều lần ta đã định một người một ngựa vượt qua cái sa mạc khốn khổ kia trong trang phục của một gã chăn bò. Ta sẽ bắt gặp đầu đó trên đường đi những mẩu xương súc vật, sừng trâu. Ta sẽ ngồi nghỉ nắng đầu đó dưới bóng những cụm xương rồng. Đất trời chỉ có ta. Và gió...”

“Nhưng tôi định nói...”

“A, xin lỗi! Xin lỗi! Ta lắm cảm quá! Đừng trách người già, anh bạn trẻ!” Ông già cười khan. “Ta đã tình nguyện vào quân đội và sang đánh nhau ở quê hương anh. Ngày ấy... Nhưng càng lún sâu vào cuộc chiến tranh chết tiệt ấy bao nhiêu ta lại càng chán chường bấy nhiêu. Ta rời quê hương anh với nỗi tuyệt vọng cùng cực, hối tiếc rằng lý ra ta không nên rơi vào mớ bong bóng ấy.”

“Vâng, ông có lý do để hối tiếc!”

“Hối tiếc! Ta vừa nói vậy sao? Xin lỗi, ta lắm cảm quá! Lạ nhỉ...” Ông già lẩm bẩm. “Cái lý tưởng ấy chỉ sáng tỏ sau mười lăm, hai mươi năm bị bôi đen... Nhưng anh vào nhà chứ? Gió nhiều đấy...”

Gió dựng bồm tóc hàng cọ bên kia đường. Gió xoay tít cánh quạt trên nóc nhà trước mặt. Gió đóng sầm cánh cửa phía sau lưng ông già.

“Ông ở một mình?” Chàng trai ái ngại hỏi.

“Ừ, con chim ưng già cỗi. Móng vuốt đã cùn. Cô đơn chóp núi.” Giọng ông già trở nên xa xôi. “Tất cả đã rời bỏ ta rồi. Người ta bảo trong ta có cái hội chứng tội nghiệp ấy...Ồ, anh có thể hút thuốc được.” Ông đẩy cái gạt tàn về phía chàng trai.

“Thời gian của ông bây giờ phải lê thê biết bao.” Chàng trai cầm tờ tạp chí Việt Nam. Chàng ngắm nghía những trang màu có hình tàu chiến, phi cơ, những cảnh khói lửa ngoạn mục

“Đấy, ta chỉ còn lại chút kỷ niệm. Chút hồi ức một thời để yêu. Con chim ưng già hồi tưởng những cuộc săn xưa.”

Đôi mắt ông già đờ đẫn hơn. “Mỗi ngày ta ngồi đây mà cứ tưởng đang trấn đầu đó ở một căn cứ hỏa lực nào.

Bridgeston? Khe Sanh? Ôi, làm sao ta nhớ hết. Trên những con đèo ngất mây của dãy Trường Sơn kia là trùng trùng những đoàn xe nam tiến. Và gió. Gió Lào. Cái thứ gió ác liệt hấp da đốt tóc. Như gió ở đây. Từ bên kia hoang mạc thốc về. Thời thanh niên nhiều lần ta đã định vượt qua cái hoang mạc khốn khổ ấy. Trong trang phục của một gã cao bồi...”

“Nhưng tôi chỉ có một ít thời giờ.” Chàng trai ngắt.

“Ta đang nói về...”

“À... những tiền đồn! Vậy mà, sau lưng ta, chỉ cách một tầm bay nhỏ nhoi là cả một thành phố nhộn nhịp. Những thành phố mọc chỉ trong một đêm rồi cuồng cuồng sống vội một ngày như thể đã biết và

không muốn nghĩ gì thêm về cơn đại hồng thủy hôm sau. Cũng như ở đây, sau lưng con phố này...”

“Và, ở đó, ông đã có những cuộc vui?”

“Những cuộc săn. Ở ... bấy người ...” Giọng ông già đanh lại.

“Chỉ vậy thôi à? Tiếc thật!” Chàng trai chép miệng.

“Hừm, cũng không hoàn toàn như vậy. Cũng có một ngoại lệ đáng buồn.” Ông già tư lự. “Nàng tản cư từ một vùng quê lửa đạn nào đó. Nàng cô đơn, khắc khoải như, ... biết diễn tả thế nào đây nhỉ, à...như một cội xương rồng.”

“Ông có được chút hạnh phúc nào không, trong những phút giây ngắn ngủi với nàng?”

“Ta không biết, anh bạn trẻ. Ở phương Đông, người ta hay suy nghĩ về cuộc sống hơn là sống. Còn ta, nếu phải suy nghĩ, ta chỉ có thể khái quát một điều:

Đời sống là những cuộc săn, những cái bẫy lớn. Lắm khi kẻ đi săn lại bị sập bẫy! Đây, lý tưởng tự do cũng là một cái bẫy đấy, bạn trẻ!”

“Ông định nói gì về chúng tôi chẳng? Về những người tị nạn?” Chàng trai bực dọc.

“Mà thôi, hãy nói về nàng. Nàng đã nhục nhằn biết bao khi chung sống với ta. Xứ sở của anh bạn có đầy đủ những điều đó kìa. Ta không hề thấy một ánh mắt có thiện cảm nào về phía đồng bào anh bạn. Khổ cho nàng, nàng lại yêu ta. Ta tin thế! Mà ta thì ... May quá, ta chẳng chút may mắn yêu nàng. Nàng chỉ giúp ta quên đi cuộc chiến tranh khốn nạn kia trong thoáng chốc. Nhưng ta vẫn nghĩ một ngày nào đó nàng sẽ lại tìm ta.”

“Không đâu! Nhưng bà ấy có gởi cho ông một lá thư.” Chàng trai cắt đột ngột.

“Thư?” Ông già chồm dậy, mắt mở lớn, chiếc miệng móm xòm há hốc.

“Phải, bà ấy bảo tôi phải tìm mọi cách để thư này tới tay ông. Mọi cách.” Chàng nuốt nước bọt. “Lúc ấy chúng tôi đang ở trong vùng Kinh Tế Mới chờ đợi chuyến bay và bà biết rằng bà không thể nào sang đây được. Căn bệnh của bà đang ở vào giai đoạn sau cùng. Tôi giữ lá thư này đã tám năm rồi đấy!”

Bây giờ ông già mới nhìn kỹ mặt chàng trai hơn. Rồi ông lại nhìn lên bức ảnh trên tường. Chàng trai có sống mũi cao và ánh mắt đăm chiêu của viên trung úy thủy quân lục chiến trong ảnh. Rồi ông cúi xuống tờ thư. Hàng chữ run lẩy bẩy. “Em đã biết anh không kịp đưa mẹ con em sang bên ấy được rồi. Em vẫn còn yêu anh. Con sẽ tìm gặp lại anh chỉ để nói rằng em vẫn còn yêu. Em phải nhờ người viết hộ đây. Tội cho anh, không đọc được nét chữ từ em.”

“Bạn trẻ là ...?” Ông già lạc giọng.

“Con của bà ấy. Bà ấy sinh tôi khi ông đã về nước chừng tám tháng.”

Đôi vai ông già oằn xuống.

“Nhưng còn một lá thư nữa, tôi cũng muốn trả lại cho ông.”

Chàng trai tiếp. “Lá thư ấy ông đã viết và nhờ bạn bè trao lại cho mẹ tôi mà không một lời từ già.”

Chàng trai phải mở lá thư vàng óng và đặt trước mặt ông già. Ông già không còn nhắc nổi cánh tay mình nữa. Thân hình ông như bị dán chặt trong lòng chiếc ghế dài. Một màn sương mỏng phủ trên cặp kính lão. “Tôi phải về nước gấp. Cám ơn em đã cho tôi những giây phút bình yên trong cuộc chiến tranh khốn nạn này. Hãy quên hết mọi chuyện đi em.”

“Ta ân hận...” Ông già nấc lên. “Ta ân hận vì đã viết những lời như vậy.”

“Nhưng mẹ tôi không hề hiểu ông đã viết gì. Sau này tôi biết rằng một người bạn của mẹ tôi đã dịch cho bà một nội dung hoàn toàn khác hẳn.” Chàng trai cười buồn. “Rằng ông sẽ trở lại rất sớm để đưa mẹ con tôi sang đây. Buồn cười quá. Mẹ tôi đã giữ lá thư bạc bẽo này như một bảo vật. Suốt hai mươi năm. Cho đến khi bà mất.”

“...Con!”

“Xong rồi! Tôi đã làm xong việc của tôi.”

“Con! Mọi người thân thiết của ta đã bỏ ta đi cả rồi. Giờ thì Thượng Đế đã xót thương mà sai phái con đến với ta. Con sẽ ở lại đây với ta chứ?”

“Không bao giờ!”

“Vậy thì ... Con đến với ta thường chứ? Con ở bao xa?”

“Rất xa. Không bao giờ. Tôi sẽ không gặp lại ông thêm một lần nào nữa.” Chàng trai đứng dậy.

oOo

Ông già nhìn ra cửa sổ. Cái dáng cao gầy của chàng trai đã khuất sau giàn hoa giấy tím. Ông nghe tiếng cửa xe đóng sầm.

Buổi chiều sụp xám. Thành phố im vắng đến nỗi ông nghe tiếng gió triền miên. “Hừm, nước Mỹ muốn quên đi sự phản bội của nó trong quá khứ. Cũng như ta đã. Nhưng trong khi quốc gia, bằng những phương cách rất riêng, bịt miệng lương tâm của nó, nó đã đánh động thiên lương từng cá nhân. Phần của ta đây ...” Ông già chua chát nghĩ.

Ông già ngồi như thế rất lâu. Bất động. Bóng tối chập choạng quanh ông. Ông sờ soạng đến bên lò sưởi và bật chốt gas. Ông nghe như có tiếng gió từ hoang mạc vọng về.

Rồi ông đến ngồi bên bàn viết. Ánh đèn đường vàng vọt hắt qua cửa sổ. Giàn hoa tím lay động mạnh. Hai tờ thư chờn vờn trước mặt. Ông thấy mình đang ngồi quanh hiu trong công sự một tiền đồn cách đây nửa vòng trái đất. Ông lại nghe từng chuyển gió âm âm từ bên kia dãy Trường Sơn cao ngất.

Bây giờ khắp gian phòng đã đầy áp mùi hơi đốt hăng hắc. “Có lẽ đã đủ,” ông già lầm bầm. Rồi ông chậm rãi đánh một que diêm. Một vòm sáng bùng lên. Rực rỡ. Ông già thấy mình đang lừng lững đi vào hoang mạc trong trang phục của một gã chăn bò. Rồi an nhiên ngồi thả khói thuốc bên một cội xương rồng.

Tiếng Chuông Cửa

Võ đức Tiên

Vũ khom người đẩy xe đạp bị thủng bánh lên dốc. Tay cầm bánh mì, thỉnh thoảng đưa lên miệng cắn từng miếng to, nhai nhóp nhép. Con dốc này hôm nay cứ như là cao hơn mọi hôm. Được nửa dốc, Vũ dựng xe vào gốc cây tùng, lục trong túi đeo lưng chai nước lạnh ngửa cổ tu gần cạn chai. Vũ chửi thề. Tức cũng phải. Cho anh bạn hàng xóm mượn đồ nghề sửa xe đã mấy tuần, rồi anh đi chơi hè thêm ba tuần cũng chưa trả lại, nên Vũ mới khổ thế này. Vá bánh xe đạp thì có gì khó đâu, đồ nghề thì rẻ như bèo, có mấy đồng đâu? Còn hơn 5 cây số nữa mới đến nơi làm việc. Vậy là sẽ trễ cả tiếng đồng hồ chứ ít gì. Không cho mượn thì kỳ mà cho mượn thì nhiều khi còn kỳ hơn. Lần sau đừng hòng mà ông cho mượn, tự mua lấy mà dùng. Phải chi chiếc xe đạp này thuộc loại mới nhẹ nhẹ một chút chắc Vũ cũng trên lưng chạy cho nhanh. Đàng này nó nặng như con bò, thôi thì cũng đã trễ, việc gì đến sẽ đến, nói gì thì cũng sẽ bị cầm rằm. Người cầm rằm không phải là chủ, mà là những người làm công. Ước thật chỉ vì hộp đồ nghề cho mượn.

Vũ vội xuống nhà kho, những người thợ cuốn chả giò đang ngồi uống cà phê tán gẫu. 20 phút nữa Vũ phải có nhân bánh cho họ. Tiền công của họ tính theo cái, mỗi cái mấy xu. Nên ngồi không thì họ cáu. Ngày hôm nay 5 người phải làm xong 3000 cái. Việc của Vũ là lo làm nhân bánh. Đêm hôm qua Vũ đã lột ròi bánh tráng cho hôm nay. Tính cả ngày mai nữa là phải có khoảng 6000 cuốn (chả giò, hay chả giò, hoặc còn gọi là nem rán) vào kho dự trữ. Khoai phải gọt, bào thành sợi, hành phải cắt mỏng, bắp cải phải bào sợi. Thịt xay gia vị làm nhân, giá đỗ, công thức có sẵn. Tất cả đều có máy hỗ trợ. Máy gọt, máy bào, máy ly tâm, máy trộn. Chỉ có cuốn là chưa có máy, nghe đâu nhà chủ đang đặt máy, tiền triệu cơ đấy. Nếu như máy có chương trình chỉ việc cho nguyên liệu vào đầu này, đầu bên kia sẽ ra là bánh thì.....hy vọng ngày ấy đến thì Vũ đã ra trường và có việc làm rồi.

Vũ là phải lo làm xong nhân bánh trước 8 giờ sáng. Cả ba máy lạnh cùng chạy để giữ nhiệt độ là 5° C. Mọi người làm việc trong phòng, mặc đồ như dân Eskimo. Thỉnh thoảng có người gọi tên Vũ. Cậu Vũ ơi, lấy cho chị, cho gì, cho bác. Khi thêm nhân, khi thì thêm vỏ bánh. Khi tiếng nhạc từ cái Radio cũ trong góc rề rề, Vũ đi ngang gõ gõ, lắc lắc. Chẳng ai thắc mắc, chuyện mua cái máy mới. Những người thợ cuốn chăm chỉ này làm việc chỉ thua máy, là vì họ phải ngừng để ăn và đi W.C. Mùa nghỉ hè của Vũ là như thế. Khi ở đây không có việc thì Vũ lại kiếm việc ở các nông trại, hái táo, hái dâu, nhặt củ hoa.

Đã đến giờ ăn trưa. Mấy người lớn tuổi thường ăn cơm mang theo, ngoài hiên Vũ đã sắp sẵn máy

hâm, bếp gas. Riêng Vũ trẻ tuổi nhất, chọn ăn bánh mì, vừa tiện, vừa nhanh ăn khi nào cũng được. Trời buổi trưa hè thật đẹp, Vũ kê ghế ngoài sân ngồi hứng chút nắng hè. Tai gắn ống nghe, nghe lại những bài giảng thu trên giảng đường. Đôi khi thì nghe đọc sách, hoặc nghe nhạc. Tiếc quá chả mấy khi có nắng ấm như thế này, lại nhằm ngày cuối tuần mà lại phải chui vào nhà có máy lạnh, mà có phải lạnh vừa vừa đầu lạnh trừ mới chán. Tiếc nắng hè khiến Vũ làm việc không hăng lắm. Mấy cô, mấy bác cầm cúi làm việc. Vũ cố làm nốt mấy việc để chiều về sớm.

Khu này chỉ có một tuyến xe Bus, khu nhà giàu có khác, mỗi đầu giờ mới có xe, nghỉ tới nghỉ lui. Một giờ thì đi chậm lắm Vũ cũng lết được 10 cây số. Từ đây về nhà có hơn 8 cây số. Như vậy Vũ về đến nhà thì xe cũng chưa đến. Đi bộ vậy. Vừa khỏe vừa rẻ. Vũ cười một mình. Bản tiện. Nhưng vui, dù sao chàng cũng có cuộc sống tốt. Có nhà riêng, tháng tháng có chút tiền gửi về cho mẹ cho các em, mẹ đã già, các em thì con nhỏ. Vũ mua thứ gì cũng chọn ở những cửa hàng rẻ. Đi chợ trời mua cá thì thường mua đầu cá, giá rẻ như cho, rau thì chịu khó đạp xe vào mấy nông trại, chỉ 1/3 giá chợ. Nhưng dù sao vẫn tốt. Vũ đang được theo học ở một trường loại khá trong nước, ngoài học bổng Vũ còn đi làm thêm, như hôm nay vậy. Một ngày làm thêm là các em sẽ có nhiều thứ, mẹ đỡ vất vả. Đó là niềm vui lớn nhất của Vũ.

Mỗi khi nhìn hình 4 đứa em càng ngày càng lớn càng xinh, mẹ càng già. Mẹ chỉ với gánh chè nuôi bầy con. Bố mất rồi. Nếu bố còn chắc nhà đỡ hơn. Vì thế Vũ chẳng dám dùng món gì đắt tiền cả. Mỗi khi gửi được tiền về cho mẹ Vũ vui cả tuần lễ. Nghĩ lại tuy Vũ không bằng nhiều người, nhưng cũng còn rất nhiều người không bằng Vũ. Có lẽ vì hoàn cảnh nên Vũ “trùm xò” lắm, chi tiêu rất cẩn thận. Nghĩ lan man vậy mà cũng hơn nửa đường về nhà. Chạy băng qua khu rừng Bạch Dương này nữa là đến nhà. Trước hết là phải ghé tiệm mua đồ nghề. Vũ cười vui vì biết trong trương mục để dành có thêm bao nhiêu tiền. Vũ hát vang trong phòng tắm, cạo râu, bôi chút nước thơm. Làm cơm.

Te. Te. Te. È.È.È.ỤP

Hi....Mai Thy.

Vũ hai tay vịn cửa đứng yên nhìn không chớp mắt. Mấy giờ trước đây, nhìn cô chạy chơi với các cháu, la, hét, cười vang, nằm lăn trên cỏ, trốn sau gốc tùng, chui vào trong mấy lùm cây hay góc nhà, tóc rối tung đầm mồ hôi, má hồng như đánh phấn. Nhìn không biết ai là cháu ai là cô. Bây giờ nhìn cô lịch sự, đẹp như người trong tranh. Mai Thy nhíu mày nhìn cười mỉm, hài lòng và biết vì sao anh chàng này mặt đực ra như ngỗng ỉa.

- Hi. Mai Thy đưa tay lên vẫy vẫy.

- Bye. Ơơơ.. Hi. Vũ cười nụ cười của một chàng ngố.

-Vũ ra khiêng xe đạp xuống dùm nha ? Biết sáng nay xe Vũ thủng lốp và phải đi bus, tiện đường đi sinh nhật nhỏ bạn, Mai Thy chở qua dùm. Ngày mai Vũ có xe đi làm. Nàng đưa xâu chìa khóa xe. À. Thì ra đi dự tiệc nên diện như đi “ casting” người mẫu. Túi sách có hai chữ G G đan vào nhau, kính mát Rayban trên tóc, giày cao gót chắc cũng hiệu gì đó..? Váy này thì dù xấu mặc vào cũng sẽ đẹp.

- Đẹp quá.

- Anh Vũ nói gì? Tay vén tóc và xoay nghiêng.

Vũ cầm chìa khóa xe và chạy như bị cướp đuổi.

Mai thy hít hít mũi và hỏi ?

- Ê ! Vũ đang nấu gì hả?

- Ơ.Ơ . Chết. chết chết....

Vũ hoảng hốt quay đầu chạy trở lên, Mai Thy cũng vào theo. Trên bếp chảo dầu chiên trứng đang bốc lửa, trứng thì cháy đen, khói bay phủ cả máy hút. Vũ cầm chảo khói định đưa vào bồn rửa. Mai Thy la to.

- Đừng làm thế. Vũ quay nhìn. Mai Thy đến bên cạnh đưa tay với lấy khăn lau nhúng ướt nước, phủ lên chảo và mở nước, chỉ có chút khói trốn ra được, mùi khói khét nghẹt.

- Nếu Vũ xả nước ngay vào chảo là căn bếp này sẽ hôi cả năm luôn. Vũ mở cửa và cho máy hút khói chạy mạnh hơn đi. Lí nhí Vũ nói cảm ơn. Lông mi nàng chải mascara đẹp như poupée, đường viền mi mắt xanh đen.

- Nhà còn trứng không? Mai Thy chiêm cho. Còn, còn, để anh tự làm, bản áo đẹp uống lấm. Chốc nữa có hoàng tử nào hôn lên cánh hoa hồng trên áo lại ngửi ra mùi trứng chiên thì ẹ lấm.

Mai Thy liếc Vũ, ánh mắt sắc như dao , không nói xăn táy áo lấm. Vũ lùi lại lấy tạp dề đưa ra, Mai Thy trẻ môi màu hồng phấn chê “bẩn”. Vũ đứng bên cạnh nhìn. Hai bàn tay thật đẹp, bàn tay nào cũng đeo nhẫn, chắc là kim cương nên long lanh, móng tay lạ có màu in hoa đẹp, cườm tay phải đeo vòng ngọc.

-Trứng chín rồi anh Vũ ăn cơm đi kéo nguội.

Vũ tay bê đĩa trứng nhìn Mai Thi không chớp mắt, lí nhí.

- Cảm ơn nhiều. Làm sao Mai Thi có thể khiêng được xe đạp ?

- Trầy tay nè. Xe gì mà nặng như con bò.

- Lần sau đừng làm nữa nhá . Nguy hiểm nhớ té thì nguy. -

- Bye.

- Bye.

Bữa cơm chiều ngon tuyệt. Mười năm rồi mới có người chiêm cho đĩa trứng . Mặc dù Mai Thy đến có một lúc, nhưng cô để lại cho Vũ cả một đêm mơ. Những giấc mơ nhẹ và ngọt như lớp kem phủ trên những chiếc bánh hấp dẫn. Mãi đến khi tiếng chuông đồng hồ báo thức làm Vũ tỉnh giấc, người mệt lả. Chàng cười một mình. Một buổi sáng Hè trời mát lạnh, Vũ lái lái đạp xe xuyên qua khu rừng bạch dương vắng người, riu rít tiếng chim. Giờ này

mà được ngồi nhâm nhi ly cà phê (có cái nồi ngồi trên cái cốc và sửa cô gái Hòa Lan) thì còn gì sướng hơn nhỉ ?

Trưa nay Vũ ngồi bên hiên ăn trưa, nhìn ra sân rộng gia đình chủ đang sum họp bên cạnh hồ bơi. Mọi người vừa đi nghỉ hè về. Có người đi hai ba tuần có người đi năm sáu tuần. Nhiều chuyện để kể , tiếng cười, tiếng nói vang cả khu vườn rộng. Con, dâu, rể, cháu nội, cháu ngoại, ông bà. Nhìn dây xe hơi đậu san sát. Nhìn mấy đứa cháu, đứa thì gọi nội đứa thì gọi ngoại chạy tung tăng, các ông tay ly bia hay ly rượu, cười, nói. Một gia đình hạnh phúc. Xa xa gần cuối vườn , bên lò nướng thịt, chị giúp việc trở thịt không kịp , mỡ nhiều xuống, táp lửa khói bay cao, mùi thơm tỏa cả căn vườn. Đám khói lẫn mùi thịt nướng làm mấy miếng bánh mì Vũ mang theo ngon hơn. Bà chủ nhà có đến mời, nhưng mấy người thợ cuốn bánh, có người nại lý do đang làm không thể nghỉ vì sợ hư nhân bánh, có người vì kiêng thịt, có người ăn chay. Nhưng đó không phải lý do chính. Chính là mấy người bên nhà cuốn bánh ngại ngồi chung với những đại gia ngồi bên hồ. Bên hồ bơi, họ thường nói về chuyện tiền, nhưng không phải vài ba nghìn đâu, mà hàng vạn đồng, có khi cả trăm nghìn, rồi về xe hơi, nhà, du lịch, kinh tế thế giới, rượu, rượu nào ngon, rượu nào không ngon, món nào ở đâu lạ , món nào hiếm. Còn những người bên phòng lạnh, lợi tức mỗi tháng có hơn €1000, bên kia thì một ngày có hôm lên cả vài nghìn. Ngồi bên nhau lặc lặc. Riêng Vũ nếu được mời thì chàng sẽ không có lý do gì để từ chối, lấy thức ăn xong lảng đi chỗ vắng ai thèm làm gì nào. Và lại Vũ còn nhỏ không ai nở lòng mà chê cười. Nhưng bỏ đồng nghiệp không nở nên Vũ đành ăn bánh mì mang theo. Người khói thịt nướng thơm mùi xả cháy, mùi hành tỏi , mùi khét của mật ong, mùi mỡ nó .... sao sao ấy nên Vũ ăn thật nhanh rồi đi vào làm. Những thợ cuốn làm việc ngày hôm nay chắc cũng phải đến chiều mới xong. Mấy hôm nay không biết sao mà Vũ lười việc. Hôm nay chỉ muốn ngồi im chỗ này nhìn ra hồ bơi nơi gia đình chủ họp mặt. Mười năm rồi Vũ sống một mình , nhớ nhà quá. Mà cũng lạ, hôm nay mấy người trong phòng lạnh ai cũng trầm ngâm , cảm cú làm việc , chả ai nói câu gì. Khiến Vũ cũng nín theo. Vũ muốn mở nhạc lớn một chút, hay hát cho vui, nhưng rồi Vũ lặng lẽ về cuối phòng lục đục làm tiếp.

Chiều xuống ngoài sân . Gia đình chủ, nằm, ngồi quanh bể bơi, đã no say, đang ngủ. Việc trong phòng lạnh cũng đã xong. Vũ cầm sổ ngồi chờ báo cáo việc ngày hôm nay. Vũ thích được ngồi ở một nơi như thế này, nơi đây khoáng đãng , yên tĩnh và gần như rất tự do. Về chung cư cũ có chỗ đâu mà ngồi ngắm trời mây. Dưới sân thì mấy ông Tây đen mở nhạc ồn ào. Và người Vũ chờ đang nằm đọc sách dưới tàn dù hoa. Đầu đội nón rơm đan, đeo kính mát đen to, mặc quần ngắn thật ngắn, áo bó sát vòng một, hở vòng hai, mang giày thể thao hai màu trắng, đỏ.

- Vũ chưa về hả cháu?
 Vũ giật mình vì tiếng bà chủ hỏi từ phía sau.
 - Dạ cháu chờ báo cáo việc cho cô Mai Thi .
 - Vậy à.
 - Mai Thi thẳng Vũ nó chờ con đó.
 Nghe mẹ nói, cô vội vàng bỏ nón, bỏ sách chạy vào.
 - Sorry Anh. Quên, sách mới hay quá, đọc quên luôn. Mai Thy ngồi xuống bên cạnh.
 - Không sao đâu , anh lại được ngồi chơi thoải mái một chút. Nhà Mai Thi đẹp và yên tĩnh . Ngồi đây thấy lòng mình nhẹ . Về khu chung cư lao động ồn lấm, nhất là những ngày đẹp trời như thế này.
 Vũ thấy thật là ngại vì Vũ hôi lấm, mùi hành, mùi thịt, đủ thứ mùi. Vũ mở sổ, chỉ cho cô chủ kết quả hôm nay, rồi những gì cần cho lần sau.
 - Máy thứ này Mai Thi cố gắng mua nhanh dùm vì trong kho còn ít lắm, anh sợ không đủ cho tuần sau.
 -Ồ, chán, đi mua mấy thứ này là sợ nhất, phải lái xe lớn, phải khiêng thùng thùng.
 Vũ bật cười .
 - Đi chọn thời trang thì xe gì cũng lái, chả có vấn đề gì phải không ?
 - Ở đó. Rồi sao? Tức không ? Ghét. Sao anh không đi mua dùm Mai Thi đi ?
 - Đi xe đạp thì biết bao giờ cho xong? Nhưng nếu cần người khiêng thì đây làm được.
 - Nói là phải giữ lời đấy. Móc néo mới tin. Chiều nay đi nha?
 - Chiều nay. Nhưng nhà có tiệc mà?
 - Tiệc hòaai cũng ngán. Vời lại toàn người nhà. Weeken nào trời đẹp thì cũng có tiệc mà.
 - Vậy anh về nhà tổng vệ sinh một chút, rồi sang đây cùng đi?
 - Thôi hai mươi phút nữa Mai Thi lái xe sang nhà anh. Vũ tròn mắt nhìn 20’?
 - O.K. Nửa giờ. Đàn ông con trai gì mà lè mè lể mẽ. Chậm như ốc.

Nửa giờ của con gái là hơn 80 phút. Đứng trong nhà ngóng cả giờ chả thấy bóng ma nào. Tường 30’ là 30’. Nhưng 30’ của con gái có ..... trời mới biết. Lúc về vì sợ trễ hẹn Vũ đã còng lưng đạp như đạp xe đua. Tắm chưa được ba phút là xong, lau mình chỗ ướt chỗ khô, không dám nấu tô mì mà ăn, bây giờ đứng chờ tê cả chân.

Te. Te. Te. Ê.Ê.Ê.ỤP
 Hi.

Lần đầu nghe lời hẹn của con gái. À 30’ có nghĩa là 94’

- Hi. Xin lỗi nha. Cười..
 Vũ nghĩ. Chống lại nụ cười này thì chỉ có..... thua. Trời ạ đi mua ‘thùng thùng’ mà “ diện “ thế này, nếu cô này mà đi dự tiệc cưới nữa thì ra sao ta?
 - Áo... đẹp.
 - Cảm ơn. Tại nó mà .... trễ giờ đấy. Tức ghê đi. Vũ cười khì. Không biết ai mới nên nói câu ấy.
 Đây là lần đầu Vũ đi cùng một cô gái xuống cầu thang, Mai Thi tay vén tóc tay vịn tay Vũ, từng bước chậm, bàn chân đặt ngang bậc cấp. Đôi giày cao

gót màu rượu chát chạm sàn những tiếng rất nhẹ. 12 nấc thang mà Vũ đã tươm mồ hôi. Ra đến xe cô lại thay đôi giày khác. Đi mua hàng tốn ba giờ mà chỉ cần 15’ mua 6 thùng hàng. Về nhà, Vũ một mình xếp tất cả vào kho. Chủ nhân và chiếc váy đẹp tươi như ánh cầu vồng bay sang bên vườn tiệc. Còn lại một mình chẳng biết làm gì Vũ đi về. Buổi chiều hôm nay thật là vui, được đi bên cạnh cô gái đẹp, trang phục đẹp, Vũ thấy nhiều người nhìn theo. Đã thật. Ngồi uống nước trên sân nhà hàng nhìn ra hồ. Vũ hãnh diện khi được đi chung. Học được mấy việc cũng hay. Kéo ghế, mở cửa, uống từ từ, đừng hỏi chuyện khi cô nàng nâng ly nước. Và những cảm giác khó tả khi cô vịn tay đi xuống thang, lên thang. Nếu như mình có xe hơi, có tiền trả tiền nước chắc vui hơn. Một tháng nữa thì mới phải mua thêm hàng. Lâu nhỉ ? Hay là cứ hết thùng hàng nào thì mình báo để đi mua. Lại được .... Vũ cười một mình.

Vũ đi bộ, con đường về nhà không còn lê thê như mọi hôm, Vũ như no rồi chẳng thèm nghĩ đến chuyện nấu nướng. Ôi! Khi nào đói thì nấu gói mì tôm. Vũ nằm lười trên ghế dài, thả hồn theo những ước mơ.

Te. Te. Te. Ê.Ê.Ê.ỤP
 Hi.

- Nè. Mai Thi đưa một hộp giấy, nói nhưng nhìn xuống đất.
 Vũ mở rộng cửa ra, đứng sát một bên, nhường đường.

- Nè.
 - Mang vào dùm được không ? Tay bẩn.
 Nàng hứ một tiếng bước thẳng vào bếp, để hộp giấy xuống bàn, với tay lấy đĩa to bên cạnh bày thịt nướng, bún, rau.
 - Nhớ ăn hết đấy.

Vũ muốn nói gì, nhưng cứng mồm nên cứ nhìn tới nhìn lui. Cô mặc chiếc váy mới, trẻ trung nhìn khác hẳn bộ trang phục sang trọng lúc chiều. Tay đang đưa chìa khóa chiếc BMW quen thuộc màu tím than. Nàng liếng thoáng.

- Lúc chiều khi về nhà vì có thêm mấy người khách ở xa đến, nên anh Vũ về lúc nào Mai Thi không biết. Xin lỗi. Mai Thy đưa tờ giấy bạc hai chục. Một chút tiền công lúc chiều anh đã phụ giúp Mai Thi . Cảm ơn nhiều nha. Mai Thy dúm tiền vào tay Vũ. Bây giờ em đi chơi nhà bạn .

- Bye.
 - Bye

Mai Thy nhảy chân sáo xuống thang tiếng chìa khóa chạm nhau theo nhịp chân. Rồi tiếng “phùm phùm”, “phùm phùm” xa dần. Vũ đứng thờ người thờ ra “phù”.

Nếu Mai Thy chỉ cho Vũ hai chữ cảm ơn thôi thì đêm nay chắc đẹp lắm. Đỡ tủi.

Gió đưa nhè nhẹ bóng trăng trôi
 Đêm nay lặng lẽ nhớ một người
 Tiếc làn hương thoảng trên màu áo

Nhặt chút son môi đắp nụ cười

Rồi Vũ cũng ngủ yên , sáng chủ nhật lại còng lưng đạp xe đi làm . Hôm nay cô ấy mặc áo gì nhỉ ? Chủ nhật thường ngủ muộn .

Te. Te. Te. È.È.È.ỤP

Hi.

Hi.

Mai Thy sang kiểm soát chuyện sổ sách. Cô mới về sau 5 tuần đi nghỉ hè. Thường thì cô gọi Vũ sang, nhưng có một lần nàng gọi Vũ đến người ướt nhẹp, lọc cọc đạp xe lên mấy con dốc dưới mưa cũng ....tội nghiệp. Chuyện sổ sách thì chừng mười lăm hai mươi phút là xong nhưng Vũ phải đạp xe 25 phút. Từ lúc đó Mai Thi ít khi gọi Vũ sang.

-Wow. Anh Vũ đi chơi hè ở đâu mà mặt mày đen thui thế này. Chắc là đi biển phải không ? Biển nào ? Vui không ? Đi với ai ? Đi bao lâu ? Nói !!

Vũ chỉ cười .

- Mai Thy đi chơi hè chắc vui lắm nhỉ ?

- Vui. Mai Thi có quà cho anh nè. Vũ cảm động nhìn

- Cảm ơn nhiều. Vũ hai tay mân mê hộp quà từ từ mở. Wow . Đôi giày Radium. Vũ nghĩ có nên hôn hai bên má để cảm ơn không ? Hay chỉ bắt tay thôi, phân vân mãi . Vũ đưa tay bắt. Mai Thi mỉm cười .

- Ôi ! Đau em . Vũ giật mình rút tay lại. Hông hốt nhích lại gần .

-Tay Anh bị sao vậy ? Vũ đưa hai bàn tay đầy những vết trầy , vết chai . Chắc vì vậy mà làm bàn tay “ tiểu thơ “ đau.

- Anh xin lỗi . Đưa tay anh xem ? Đau lắm hả ? Lau nước mắt đi .

Khùng . Người ta khóc vì đau lòng chứ , tay đau đến nỗi khóc sao ? Ghét.

- Anh đi chơi ở đâu nơi ấy có vui không ?

- Anh đi làm boer mà .

- Làm boer ? Mai Thy mở to mắt nhìn . Vũ cười khoe.

- Nhờ vậy tháng rồi anh có tiền gửi về cho mẹ và các em .

Mai Thy nhìn Vũ chăm chăm, Vũ đen và gầy . Mai Thi mắt chớp chớp nói lầm bầm. .. Không đưa việc là để có thời gian nghỉ ngơi. Cả mùa hè mà không có ngày nào nghỉ vậy mà ....cũng đi mò cho ra việc . Người gì đâu !!

Vũ cúi người lục trong tủ ra hai quyển sổ ghi công việc.

- Từ hôm Mai Thy đi nghỉ hè đến nay , Bác gái gọi sang làm hai weeken , đây là sổ ghi công . Nhưng chưa thanh toán tiền công cho các bác thợ. Mai Thy ngồi mân mê hai cuốn sổ , miệng lầm bầm. Người gì mà chỉ có việc và việc , sổ với sách. Bực cả mình. Mai thi chỉ lật qua lật lại cả hai cuốn sổ. Ký tên. Không hỏi gì cả.

- m... Về. cả hai chữ chưa thoát khỏi miệng. Vũ vội vàng hỏi.

- Mai Thi đi nghỉ hè chắc chụp nhiều hình lắm nhỉ ? Được xem hình người khác đi nghỉ hè . Giống như mình cũng được đi , cũng vui . Mai Thi lầm bầm : Người gì đâu mà nói... làm muốn nát cả lòng . Mai Thi lại ngồi xuống lục máy ra cho Vũ xem hình . Anh làm nước uống nhá ?

Vũ bung hai ly nước đến ngồi sát cùng xem.

-Hình này đẹp. Nước trong nhìn tận đáy , đã , chắc mát lắm nhỉ ?

Mai Thi lầm bầm : Người đứng không khen lại đi khen nước. Mai Thy giấu máy hình sang bên kia.

-Hình này không được xem.

Vũ cười . Chôm sang dành máy. MaiThi xoay người tránh, miệng la ồm tỏi, Không Không , nhưng cũng buông tay cho Vũ cầm máy. Liếc sơ hình ,Vũ vội trả lại máy .

- Mai Thy ăn bánh táo nha ? Táo tự hái, lựa những trái ngon nhất vườn , bánh tự làm ngon nhất nhà..

- Thôi anh gói cho em mang về. Em còn đi nhà bạn có việc. Còn lại một mình Mai Thi nhìn quanh.

Nhớ lại lần đầu nàng sang nhà vũ. Nhìn vũ khờ người ra khi đón khách , mặt Vũ nhìn như một anh hề. Mai Thy ngồi nhìn quanh phòng khách. Cây đèn dựng trong góc nhà thấy quen quen. À đúng rồi đây là cây đèn bố vất ngoài kho vì không thích nữa, cái bàn ăn cũng là bàn cũ bố tính đem đi liệng vào khu rác. Anh chàng này cũng khéo tay đấy chứ, sơn sửa lại trông cũng được lắm. Cái T.V đen trắng nhỏ xíu bố vất trong kho, được bày lên bàn có khăn viền trắng. Bên cạnh là khung hình đẹp, nàng nghiêng người qua nhìn. Hình gia đình, chắc là mẹ và các em. Bốn người em, đều còn nhỏ. Cô nhỏ nhất xinh thật xinh, có nụ cười thật duyên, núm đồng tiền , mái tóc huyền óng che khuôn mặt phình phính, mũi cao nhất nhà. Và một phong thư. À ! Thư nhà gửi sang, chữ viết nắn nót rõ ràng thật đẹp, Mai Thy lầm bầm đọc địa chỉ. À. Vùng quê. Khách nào lạ đến đây lần đầu chắc đều nghĩ chủ nhân chắc là một người an phận, hay một người kém. Nhưng làm việc với nhau đã lâu Mai Thy mới thấy anh không an phận mà anh đang lạng lẽ phán đấu mạnh liệt để thay đổi số phận, không chỉ cho anh mà cho cả gia đình. Thấm thoát đã hai năm, căn nhà cũng không có gì thay đổi nhiều. À lần này bên kệ cửa sổ có bình hoa Lan. Mai Thi về, còn lại một mình Vũ đi làm cơm chiều , ăn xong đi ngủ sớm ngày mai còn đi làm. Cả đêm thao thức với tám ảnh hồi chiều . Mai Thi mặc bikini chỉ có một mảnh dưới , dù tay đã che , nhưng ...giời ạ.

Te. Te. Te. È.È.È.ỤP

Hi.

Hi.

Mai Thy nhìn Vũ đội mũ len, quần khăn len, mặc áo len, ho xù xụ, ra mở cửa. Tội nghiệp. Chắc Vũ cô đơn lắm. Mang cho mấy viên thuốc, chỉ mấy viên không đáng là bao mà nhìn anh vui hẳn ra và xúc động tràn cả lên ánh mắt. Trên bếp nồi cháo đang nấu, tiếng nắp khua lạch cạch.

-Anh ngồi chờ một chút em làm cháo cảm cho anh ăn, bảo đảm ăn xong là anh sẽ hết..."cãi" ngay. Cô cười dòn. Vũ cười theo nhưng héo như mấy cọng hành lá Mai Thy vừa tìm ra trong tủ lạnh nàng cầm lên vấy vấy. Vũ ngồi ở băng dài phủ mền mỏng, nhìn cô bạn lảng xăng trong bếp, Vũ gục xuống ngủ khi nào không hay. Chìm vào giấc ngủ mộng mị. Mai Thy đến ngồi bên cạnh khi nghe tiếng ngáy mỗi mệ, Vũ đã ngủ. Nhìn những giọt nước mắt trong giấc mơ của bạn còn đọng hờ bên khóe mắt. Ai mà lại chẳng khóc bao giờ. Những lúc vui, khi buồn, nhưng những giọt nước mắt trong giấc ngủ, chắc là chưa biết bao nhiêu nỗi buồn.

Lòng cô gái trẻ, đẹp, yêu đời tràn đầy nhựa sống bỗng dưng chùng xuống, cô khẽ ngồi xuống bên cạnh, đặt nhẹ bàn tay đẹp lên tay xần xùi của bạn xoa nhẹ nhẹ. Thì thầm. Ngủ ngon nha. Cháo nấu đã xong người bệnh nằm ngáy khò khò. Nàng viết mấy giòng để lại.

- " Ê. Nhớ khi nào ăn thì hâm nóng cháo trước, mở lửa nhỏ không thì bị khét đấy , sau đó cho hết chỗ hành em cắt sẵn vào bát và nêm thật nhiều tiêu, nhớ đập quả trứng. Ăn ngon." Nhưng rồi không nở bỏ về. Ngồi lại Mai Thy nhìn loanh quanh. Đọc lá thư Vũ viết lờ đờ cho mẹ để trên bàn.

Mẹ ơi. Con nhớ mẹ. Lúc nào con cũng nhớ mẹ. Nhớ mẹ và các em nên con vui lắm, con không cô đơn. Hạnh phúc của con bây giờ là nghĩ về nhà, nhớ nhà. Từ ngày con xa mẹ , xa các em đi xuất khẩu lao động. Bấy nhiêu năm trôi qua xa mẹ , ước mơ lớn nhất của con là lại được ôm mẹ. Chắc mẹ cũng thèm ôm con phải không? Con biết nếu mẹ không thèm ôm con thì mẹ sẽ không thèm ôm ai trên cõi đời này. Mẹ ơi, mẹ cố ăn nhiều vào để mẹ béo ra, đùi mẹ có thịt, khi con về mẹ cho con gối đầu mẹ nhé ? Con học thì chắc chắn sẽ thành. Con mẹ học giỏi lắm và khỏe lắm mẹ ạ, chưa bệnh ngày nào.

Mai Thy cười mõi. " Như cái mền rách mà còn nở". Mẹ ơi! Con chưa về thăm mẹ được. Phải có nhiều tiền lắm mẹ ạ. Mình phải dành dụm mà mẹ. Mẹ đã nhiều tuổi rồi, tuổi già sẽ gặp nhiều khó khăn lắm mẹ, khi mẹ ốm đau thì làm sao ? Các em thì đều còn nhỏ, con thì ở xa, Mẹ đã hy sinh cả đời cho chúng con rồi. Con sẽ thay mẹ lo cho các em. Con muốn các em phải được sung sướng mẹ ạ. Bên ấy bây giờ người ta đo ý đức bằng tiền đấy mẹ. Tình nghĩa cũng chỉ là cân thiếu cân thừa thôi. Bây giờ con mới hiểu nghĩa chữ "vô thường ". Con hạnh phúc là con của mẹ.

Trên đường về Mai Thy lái xe nhưng không mở nhạc như mỗi lần. Mắt nhắm chiều nhìn thẳng về phía trước. Nghĩ về Vũ. Tội nghiệp.

Te. Te. Te. Ê.Ê.Ê.ỤP
Hi.
Hi.

- Khỏe rồi há. Thấy chưa, cháo cảm của em nấu là number one mà, effect còn hơn thuốc luôn đấy. Mai Thy cười rạng rỡ . Nè. Ăn liền đi. Mai Thi đưa một hộp nhựa đựng đầy trái cây gọt vỏ cắt nhỏ, táo, lê, dâu, kiwi, nho . Ăn nhanh đi. Cô ra lệnh. Hôm nay nhìn anh tươi và vui lắm .

- Đúng vậy. Mình vừa khỏi bệnh , lại nhận được thư nhà. Xem không ?

Mai Thi lắc đầu. Vũ thờ dài buồn buồn xếp thư cất vào tủ . Mấy hôm nay Vũ cứ mong Mai Thi sang thì sẽ khoe thư vì Vũ cũng chẳng có gì để khoe . Nhìn thấy Vũ buồn buồn. Mai Thi đề nghị

- Anh đọc cho em nghe đi.

Vũ cười . Cả hai cùng ngồi. Vũ trịnh trọng mở thư , xoay nhìn Mai Thi mỉm cười.

Kính gửi anh Vũ thân yêu của chúng me
Hôm nay mẹ bảo em viết thư cho anh gấp. Vì ngày hôm qua nhà mình có khách từ Hòa Lan đến và mang theo tiền anh gửi về cho gia đình, mẹ khóc nhiều lắm, mẹ mắng sao anh gửi nhiều như thế, gửi như thế thì còn gì để anh chi tiêu, những gì anh gửi trước đây sau khi thanh toán nợ vay để anh đóng tiền đi lao động cũng đã thanh toán xong, còn lại một ít, nhà mình chi tiêu cũng cần kiệm lắm, mẹ bảo anh còn đi học thì tiền ở đâu ra, đi vay đi mượn để gửi thì mẹ đau lòng lắm. Rồi lại nhin ăn nhin mặc sinh bệnh thì ai lo, một thân một mình đất khách quê người. Mẹ bảo nếu anh còn làm thế thì mẹ sẽ không nhận nữa, nếu anh không nghe lời thì mẹ sẽ gửi trả lại cho anh. Mẹ buồn nên mẹ không viết thư. Chị mang tiền đến nhà mình tên là Tiffanie, chị đưa cho mẹ €1000, bảo mẹ ký giấy nhận, mẹ nhận nhưng không vui, mẹ bảo cho tới vài năm nữa anh không cần gửi tiền đâu, vì gánh chèo của mẹ bây giờ có thương hiệu tốt. Mỗi sáng sớm thì anh Phong đẩy xe ra chợ (xe thiết kế theo bản vẽ anh gửi về . Mẹ khoe với mọi người là thiết kế do chuyên viên nước ngoài. Nào có điện mặt trời để chạy tủ lạnh.) Chiều về thì ai đẩy cũng được. Mẹ nói nếu anh không nghe lời thì mẹ sẽ gửi tiền lại cho anh. Như thế lại tốn tiền gửi đấy, Anh nhớ nghe lời mẹ anh nhé. Mẹ khóc mấy ngày liền. Mẹ có hỏi chị Tiffanie về anh, nhưng chị nói chị không biết gì, chị chỉ là người giao tiền. Chị thích bé út nhà mình lắm nên ở lại chơi. Hôm ấy lại nhằm vào sinh nhật anh, mẹ có làm bánh xèo, món mà anh thích. Mẹ đái chị ăn chèo nhà mình và ăn bánh xèo, chị nói tiếng Việt không sõi, nhưng ăn bánh xèo thì sõi lắm. Chị ăn 4 cái. Hai chén chèo. Nhưng không ăn rau. Vì sợ đau bụng. Nhưng húp nước mắm nhiều.

Chị xin mẹ cho chúng em đi chơi Xuối Tiên, đi bằng Taxi, trong xe lạnh như tủ đông. Ôi Xuối Tiên vui cực và đẹp lắm anh ạ. Đúng như lời bạn em kể. Có đi bơi nữa. Chị Tiffanie mặc áo bơi đẹp ơi là đẹp, chị trắng như trứng bóc, ai cũng ngắm. Chỗ nào chị bơi là chỗ đấy mấy anh trai kéo tới đầy. Chị dạy cho bé Chuột nhất bơi, có một buổi mà Chuột nhất gần biết bơi. Chị cho em áo mới. Chiều về thì chị cho ăn

gà rán Kentucky ngon cực. Chị Tiffanie giỏi lắm anh ạ, chị nói được 3 thứ tiếng. Bé Chuột Nhắc thích tập nói tiếng Anh với chị. Chị nói tiếng Anh chuẩn và hay hơn cả thầy cô trong trường nhiều. Chị dạy em tiếng Hòa Lan, khó ơi là khó. Chị đeo chiếc đồng hồ em chưa thấy ai đeo bao giờ cả, đồng hồ dáng như như con rắn vàng, khi đeo vào tay thì giống như con rắn bò quanh cổ tay. Mẹ nhờ chị mang quà là chuỗi ép phơi khô cho anh, nhưng chị bảo sau khi đi du lịch Korea về chị mới chuyển được, anh ráng chờ nhé. Năm nay sinh nhật anh, nhà mình vừa vui vừa buồn, chúng em được đi chơi Xuối Tiên có quà thì vui, mẹ nhận tiền anh gửi về nhưng mẹ khóc, mẹ buồn vì nhớ anh. Mẹ bảo hơn 10 năm rồi anh không được ăn bánh xèo của mẹ, mẹ bảo nhìn anh ăn cứ như lợn đói.

Chị Tiffany bán chè cũng giỏi lắm, chị rao hàng to lắm, bằng ba thứ tiếng nên không đủ chè để bán. Biết hôm ấy nhằm ngày sinh nhật anh, chị Tiffani rủ chúng em làm bánh sinh nhật, nhưng tiếc là nhà mình không có máy đánh trứng, không có lò nướng không có khuôn bánh nên cuối cùng phải đi mua bánh. Anh biết không chị Tiffany đã mua bánh tốn 500 nghìn đấy và tốn thêm 100 nghìn tiền Taxi. Bánh họ làm đẹp và nguyên liệu toàn của nước ngoài nên ngon không tả được, mẹ bảo lần đầu mẹ được ăn bánh Tây ngon thế này. (mẹ không biết giá tiền, Hích Hích.) Em thường nằm mơ thấy anh về thăm nhà, mẹ cũng thế. Chúng em vẫn mong có anh về đưa chúng em đi chơi. Dù sao được vui chơi với anh vẫn hơn, mặc dù chị Tiffani rất tốt với chúng em, nhưng dù sao cũng là người lạ. Bé Út nói với mẹ, mẹ bảo anh Vũ cưới chị Tiffanie đi, để được chị về đưa bé đi chơi. Được thế thì còn gì bằng. Thế là mỗi tối đọc kinh trước khi ngủ Chuột nhắc đều cầu xin ơn trên ban phước lành cho chị. Trước hôm chị đi Korea chị đón hai đứa em về khách sạn ngủ chung cho vui. Khách sạn nhiều sao lắm, đẹp, nhưng lạnh, nên ba chị em ôm nhau cho ấm. Mẹ định gửi cho anh cá khô với mắm tôm, nhưng chị Tiffany bảo đừng vì sang bên ấy hải quan không cho nhập, nhiều khi còn bị phạt tiền nữa. Chuột nhắc học hôn với chị Tiffany theo kiểu người Hòa Lan. Lạ lạ. Em chịu thôi.

Cuối thư chúng em chúc anh học giỏi và nhiều sức khỏe.

Thương anh rất nhiều

Đây là chữ ký của Chuột Nhắc

Vũ sau khi đọc thơ xong người như vừa uống vài ly bia, phấn chấn, múa tay múa chân thao thao.

- Mai Thi có quen ai giống như người mà các em mình kể trong thư không? Máy hôm nay mình thắc mắc không ngủ được.

- Có

Vũ đứng bật dậy nhìn Mai Thy.

- Bạn hả? Mà sao cô ấy lại chuyển tiền dùm mình mà không cho mình biết? Bây giờ tiền đâu mà trả lại?

- Chắc cố ấy kết anh rồi. Làm như thế cho anh cảm động.

- Minh rất mong được gặp Tiffanie. Khi nhắc đến tên Tiffani vũ nhìn xa xăm.

- Hử.

- Vậy Mai Thy cho anh xin số điện thoại của Tiffanie.

- Không có.

- Không có?

- Không có thì nói không có, chứ không lẽ vẽ ra, “ấy” ra à. Giọng gầy lộn.

- Chuyển dùm thư này cho Tiffanie nha?

- Không rảnh.

Vũ không biết nói gì thêm. Vũ cảm thấy có chuyện rồi. Nãy giờ Vũ đọc thơ nhưng không để ý những biểu hiện trên mặt của Mai Thy. Mai Thy ngồi im nghe Vũ đọc, mặt khi đăm chiêu lúc đanh lại. Nói gì thì thầm. Nghe cách đọc thơ thôi, đã nhận ra ngay là đồ háo sắc. Thấy ghét. Nghe nhán nhá từng câu, từng chữ, âu yếm, từng dấu chấm, dấu phẩy. Chị Tiffanie mặc đồ bơi đẹp lắm, nhìn mặt anh chàng như ngây ra, mắt híp lại giống như Tiffanie đang đứng trước mặt mà.... không có tí vải nào. Nghe em gái khen chị Tiffanie giỏi, nói được ba thứ tiếng thì mặt vênh ra. Làm như chưa thấy ai nói ba thứ tiếng. Ra chợ cá xem, mấy người bán cá ba bốn thứ tiếng nói như gió có gì lạ. Nghe em khen chị thương chúng em lắm, mặt bư ra cứ như “chị” cũng thương anh lắm. Một Tiffanie, hai Tiffanie. Nhìn mặt như con dê đực. Việt kiều ra đứng bán chè ngoài chợ. Còn rao hàng giỏi. Gớm. Việt gì thì cũng là người, thánh thần gì. Tiffanie trắng như trứng bóc, con gái trắng như trứng bóc thì cứ vào hồ bơi mà nhìn, trắng.... cả hồ. Chỗ nào có chị tắm thì... Ờ thì bên đó có mấy khi được nhìn thấy con gái mặc bikini. Hàng chùa ngu gì mà không ngắm. Nàng quay mặt sang hướng khác tay chống cằm. Cấn móng tay nghe như chuột gặm tử. Nghe thêm lời bình luận. Nào, người đâu đã đẹp nét lại đẹp người cứ như là đã “xờ được người” rồi. Nóng cả mặt. Khen em mình thì đúng rồi. Nhưng khen Tiffanie như tiên nữ được thượng đế ban xuống cho nhà mình, nghe là muốn đi...WC. Lạnh lắm nên ba chị em ôm nhau mới ấm. Đưa tay ra vòng vòng cứ như chính mình đang ôm sợ chị lạnh, vớ vẩn. Mai Thy ngừng cấn móng tay, đứng dậy xoay người đưa “lưng” sát đầu Vũ, Vũ mà ngược mặt lên là đụng dưới “lưng”, tay khoanh trước ngực, đứng chân ngắn chân dài. Nghe lập đi lập lại. Chuột nhắc nói với mẹ, mẹ bảo anh Vũ cưới chị Tiffanie đi, để em được gần chị. Múa tay múa chân. Wow, thích quá mà. Tỉnh lại đi q.

Mai Thy lấy bóp đeo lên vai đi ra cửa.

- Cô Mai Thy

Mai Thy tăng hắng. Mỗi khi nghe cái giọng khách sáo của anh chàng “Hái Nô” này là nàng muốn nổi đóa. Lần đầu gặp gọi cô ừ thì cũng được đúng phép lịch sự, một năm sau cũng gọi cô. Hai năm sau cũng gọi cô.

- Mai Thi xin cô giúp chúng tôi.

Bây giờ lên đến Cô chủ. Năm tới chắc Mụ chủ.

Cô chẳng nói gì, Mai Thy bước đi như lính bước. Vũ lon ton chạy theo sau.

- Cô Mai Thy , Mai Thi.

Ra sân, Mai Thi mở cửa lên xe, dập cửa lại cánh cửa như muốn rớt xuống đường. Mở máy nhồi ga, “phùm phùm”, “ phùm phùm” . Mỗi lần Vũ nghe tiếng máy Bê.eM.Ừ ồ là Vũ phải nhìn , phải đứng lại nghe cho đã thèm, nhưng lần này thì hơi sợ. Chiếc xe chồm về phía trước như con báo rượt mồi, tiếng bánh xe nghiến nền đường hai làn khói trắng ùa vào mặt Vũ, khét lẹt. Chưa bao giờ thấy Mai Thy lái xe như thế này. Không lẽ ? Cô...ghen..... Xe chạy chẳng bao xa, cô lùi xe lại, như mấy tay lái xe đua trong phim. Thảng lại tiếng rít nghe nổi da gà. Kiếng xe từ từ hạ xuống, mắt đeo kính đen nhìn ra phía trước.

- Trong nhà anh, anh muốn chê bai, chỉ trích , khen tặng ai đó là quyền của anh. Nhưng cũng vừa vừa phải phải cho khách người ta có chỗ mà thở. Chưa biết có tóc hay trọc đầu mà ”bợ” thấy ón. Với lại tôi nghĩ anh nên trực tiếp đưa cho chị Tiffanie để thương, cô tiên xinh đẹp được thương để ban xuống cho gia đình anh và ít nhất cũng nhớ mang theo bó hoa to cỡ cái bánh xe, nhớ tập trước những lời cảm ơn lãng mạn, văn hoa, cải lương hay vọng cổ, lá cải, hay lá thúí địt. Còn phải hôn người ta cho có mùi hành Tây. Các em không ôm chị, chứ cỡ ông anh đây sao không tranh thủ ôm, nở nào để ”chị” lạnh. “Phùm phùm” “ Phùm phùm”.

- Cô hiểu lắm . ....

- Anh nói như vậy là ám chỉ tôi ...hư tai nên nghe lắm , dốt nên hiểu lắm. Say again please. Mai Thy mở cửa bước xuống. Tôi phản ứng vì “cái” lịch sự của ông thôi. Ông biết chưa? Ông biết chưa. Giọng khàn khàn. Má hồng lên. Hai tay đan chặt vào nhau. “Phùm phùm” “ Phùm phùm”. Đáng đời. Vô duyên, khen thì cũng vừa thôi. Ông đi tự mà tìm , người ta chuyển ngàn ấy tiền thì cũng phải lấy lại cả vốn lẫn lãi , xin đừng mơ “ chị Tiffanie tặng không đâu “. Verdomme .

Từ hôm ấy Mai Thi không còn thân như xưa nữa. Chỉ trao đổi công việc. Thấy nhau chỉ hi một tiếng rồi đường ai nấy bước. Thậm chí có khi cô hi xong bye luôn. Vũ cố gắng làm thân .

- Chắc cũng sắp phải đi mua thêm hàng , nếu khi nào có cần người phụ đi mua hàng thì gọi nhá ?

- Cảm ơn , tự làm được. Giọng lạnh tanh.

- Đây là tổng kết của Weeken này .

- Cảm ơn chút nữa xem.

- Tôi còn hai tuần tiền lương có thể cho xin ?

- Chờ chút. Mấy phút sau Mai Thi trở lại . Cô đưa tiền , không nhìn không nói.

- Mai Thi cho tôi xin lỗi .

- Lỗi ? Tôi làm gì có thứ đó mà cho. Nói xong cô đi nhanh về văn phòng cắm cúi làm việc.

Vũ đi theo .

- Dù sao thì cô cũng biết Tiffanie , giúp tôi chuyển lá thư này được không ?

- ....

Sự im lặng của Mai Thi như gáo nước lạnh tạt vào mặt Vũ. Vũ ngưng ngưng bước trở ra. Vũ quyết định từ bây giờ chỉ trả lời nhưng câu hỏi liên quan đến việc làm thôi. Vũ tức canh cánh, Vũ chỉ đọc những gì em chàng viết, chứ có tự ý khen chê gì ai đâu, cho dù không thích thì cũng có chút lòng nhân đạo. Làm gì mà mắng, như mắng kẻ thù. Ôi! Trước sau gì Vũ cũng trả lại tiền được. Theo trong thư thì chắc Tiffanie còn đang ở nước ngoài.

Hôm nay mọi người làm xong đã về cả chỉ còn lại một mình Vũ , vì chàng phải làm việc cho ngày mai. Mười giờ đêm rồi nhưng vẫn còn sáng. Vũ một mình ngồi lột bánh tráng . Thỉnh thoảng lấy nĩa xắn miếng xôi chấm vào đĩa muối vừng . Không biết sao dạo này Vũ lười việc thế. Hôm nay cũng chẳng nói lời nào. Mà cũng lạ trong phòng không ai nói gì, ai cũng như vội vã làm cho xong việc rồi về . Một mình trong góc nhà kho. Vũ lấy hình nhà ra xem. Tháo kính ra gục đầu lên bàn tay xần xùi , nói một mình. Mẹ ơi ! Con thương mẹ.

Mai Thi rón rén bước vào , nhìn cảnh Vũ ngồi trong góc phòng gục đầu , tay nâng niu tấm ảnh gia đình, nghe tiếng Vũ gọi mẹ. Mai Thy muốn bật khóc , nàng cảm thấy mình ác quá. Nghĩ cho cùng thì Vũ cũng đâu có làm gì sai đâu ? Nàng hơi quá đáng . Mai Thi tăng hăng . Vũ quay lại nhìn.

- Chào . Khuya rồi cô còn ra đây , cô cần gì không để tôi giúp.

Nhìn đôi mắt Vũ, đôi mắt buồn, chưa lần nào Mai Thi thấy đôi mắt Vũ buồn như thế . Khuôn mặt môi mệt râm đen vì nắng gió. Hai bàn tay sần xùi có mấy dấu băng.

- Anh có cần em chuyển thư dùm không?

- Cảm ơn , nhưng tôi cũng đã làm xong rồi.

- Xong rồi ?

- Xong rồi , hôm trước tôi hỏi tiền lương cộng với tiền tôi để dành học lái xe, đủ tiền trả cho cô Tiffanie. Cũng may tôi còn tiền.

Cô đi đến trước mặt Vũ gằng giọng hỏi.

- Muốn không?

Vũ lắc đầu. Mai Thy đứng im cả năm phút. Vũ liếc nhanh, bỏ đi vào phòng lạnh xếp đồ. Khi xong việc trở ra cô vẫn đứng im chỗ cũ.

- Xin cô vào nghỉ, tôi phải đóng cửa kho trời cũng đã khuya rồi.

Chẳng thấy cô nhúc nhích rục rịch gì.

- Cô khóa cửa dùm. Tôi về. Vũ đi ra ngoài cửa đứng tựa vách tường. Một lúc sau Mai Thy bước ra, dập cửa mạnh. Vũ lại vào tắt đèn, lại ra khóa cửa, mở khóa xe đạp, lững thững đạp về. Nghĩ về Tiffanie. Tin chắc Tiffanie không “gai góc” như cô này đâu. Người gì đâu mà chỉ chực “ cắn “ . Nhỏng nhẽo không ai bằng, mà gai còn nhiều hơn bụi xương rồng. Lại một mùa hè trôi qua , buồn vui lẫn lộn . Buồn nhất là không còn đi làm thêm, không được nhìn thấy cô bạn “gai góc”.

Mai Thy.

Đây là tuần cuối tôi còn đến đây làm việc, vì từ tuần sau là tôi sẽ đi thực tập, nhưng hằng nhận tôi ở mãi

miền bắc, tôi cũng không thể đi về thường xuyên nên việc làm thêm đành phải ngưng.

Còn về chuyện không vui từ cô Tiffanie, cô nói rất đúng: Tôi chưa biết gì về cô ấy mà đã “bọ , đỡ” quá. Thật xấu hổ. Xin cô vui lòng bỏ qua cho. Nói thật có lẽ vì nhà chúng tôi ít được ai quan tâm đến, tôi chưa có khả năng để lo cho các em, nên khi có ai đó dành cho chút ân tình đặc biệt thì giống như buồn ngủ được chiếu manh.

Nếu cô đến thăm nhà tôi, thì với những điều đặc biệt cô có sẵn tôi nghĩ chắc cả nhà “ chết ngất” vì yêu cô đấy. Tôi biết chắc chắn như thế vì tôi cũng từng có những cảm nhận rất đẹp về cô. Một cô chủ nhà, vui, đẹp, giỏi, cởi mở, rộng lượng. Còn một chuyện khiến tôi rất khó xử đã làm tôi ray rức cả hai tháng nay. Chuyện trả tiền cho cô Tiffanie. Cô là người duy nhất có thể giúp tôi việc này. Tôi xin cô. Lúc này vật quý nhất tôi có là hộp chuỗi khô mẹ tôi tự làm, xin được tặng cô mong cô nhận, chỉ là một chút tình của chúng tôi.

Vũ

Vũ để hộp chuỗi khô đề lên trên lá thư.

Te. Te. Te. È.È.È.ỤP

Đạo này Vũ bỗng nhiên sợ tiếng nhạc chuông cửa, nhạc chuông Vũ tự làm và hãnh diện lắm, nhưng bây giờ chàng lại sợ nghe nó.

Hi.

Mai Thy đứng ngang cửa.

Hi.

Một Mai Thy lạ hoắc, mặc váy màu đen, trang điểm màu buồn, ánh mắt không vui. Mai Thy đưa thẳng tay đang cầm điện thoại về phía Vũ, không nói. Vũ cũng chẳng biết nói gì. Cũng chẳng muốn nhận điện thoại. Lúc người ta cần, nói thế nào cũng không bằng lòng, thiếu điều lạ cũng không. Đến lúc không còn gì quang trọng thì lại đưa. Nhưng rồi cuối cùng Vũ cũng đưa tay ra cầm điện thoại, tránh sang bên nhường cửa, đưa tay ra dấu mời vào. Mai Thy vào nhà đứng yên bên tường. Nhìn Mai Thy lòng Vũ xoắn xang. Cô bạn vui, nhí nhảnh, chảnh và “gai góc” bây giờ trầm tư, ít cười, hiền như “nicô” . Vũ bước đến đứng cạnh Mai Thy.

- Anh không biết mở máy này. Em mở dùm anh?

Mai Thy cúi đầu mái tóc dài xỏa xuống che hết mặt. Không nói gì cô đưa ngón tay trở chạm vào màn hình của Iphone và kêu kêu. Nhìn bức ảnh vừa hiện ra Vũ lịm người, đưa tay che miệng ngăn tiếng ú ớ, nuốt nước bọt.

Vũ bước lại gần Mai Thy đưa trả điện thoại.

- Cảm ơn Tiffani .

Bức hình trong máy dễ thương quá. Mai Thy đứng cạnh mẹ Vũ , chung quanh là các em, phía trước là bánh sinh nhật. Vũ bước lại gần Mai Thy hơn, khiến cô phải lùi sát vào tường.

- Anh ngốc quá, anh làm em buồn, anh xin lỗi em. Vũ cắn môi.

Mai Thy giống như con poupée chạy điện được lắp pin mới, mắt sáng ra và...mọc gai, chảnh.

-Bây giờ anh mới biết ? Cô đưa ngón tay dí vào trán Vũ, ngốc này, vô tình này, tham lam này, sĩ diện hão này. Mỗi một lời một cái dí tay, khiến Vũ phải lui từng bước. Hai năm rưỡi chơi với nhau, gần nhau, làm việc với nhau, mà đến tên của em anh cũng không biết, anh thông minh học giỏi lắm mà ? Anh cử tạ cả mấy chục kilo vậy mà cánh cửa nhà hàng có là bao, em hi hục mở vậy mà anh không mở dùm em. Anh chỉ đút hai tay vào túi quần như mấy cha tài tử trong phim Việt, phim Hàn. Nhìn cứ tưởng là đang đếm .. xu. Kéo ghé dùm em không lẽ khó lắm sao? Thậm chí đi xuống thang em sắp ngã thì anh mới đưa tay cho em vịn. Em chọn áo đẹp nhất để đi chơi với anh, đi ăn kem đi uống trà, mà nhìn mặt anh như bị đưa đi tù. Em còn phải làm tài xế cho anh đến bao giờ. Mấy bạn em mỗi khi ra đến xe là được bạn mở cửa, em thèm lắm anh biết không anh “ngố”. Anh làm thêm em đưa thêm tiền, vậy mà mặt anh nặng như chì, như người đi đưa đám ma. Em thèm ăn bánh mì McDonald vậy mà anh cũng không vui đi mua đái em. Người khác nhờ anh sơn cả căn nhà thì anh vui lắm. Lát cả sân gạch anh cũng vui. Anh...

Vũ đưa hai tay nắm bàn tay Tiffani .

- Tiffani, Anh biết tội anh rồi. Em bằng lòng...bằng.. chắc... lòng. chắc... hích.. hích. ?

Tiffani nắm chặt tay Vũ tựa đầu lên vai Vũ thì thào.

- Em bằng lòng mà. Tiffani lăm lăm : Có mấy chữ mà cũng cà lăm.

Nàng ôm chặt hơn.

- Vũ... Vũ... lì hả ? Anh không thương em . Lì thì em không kể chuyện này cho anh nghe đâu ! Anh ngồi xuống đi. Em ngồi trên đùi anh. Nhưng mà “ Handen thuis . O.K“ . Phải ngoan như vậy mới được chứ. Anh. Anh về thăm sinh nhật mẹ đi. Mẹ nhớ anh nhiều. Khi em ôm mẹ lúc chia tay, mẹ gầy lắm , mẹ khóc nhiều vì nhớ anh. Mẹ hỏi em : “ Con có thể tìm Vũ dùm mẹ , xem nó sống thế nào không ? Mẹ không tin những gì nó viết cho mẹ cả. Mẹ nghĩ Vũ nó viết như thế là để mẹ yên lòng thôi. Mẹ không có gì để làm quà kỷ niệm cho con. Mẹ sẽ nhớ con mãi mãi Tiffani.

Mèo Con khi ôm em thì cao bằng này, Tiffani đưa tay lên trán. Chuột Nhắt thì cao bằng này, Mai Thy đưa tay lên ngực. Cu anh, Cu em mắc cỡ nhất định không ôm, chỉ high 5. Chúng nó cao hơn em cả ngón tay. Anh về thăm mẹ anh nhá ? Hình như Tiffani cũng muốn đi chung . Nàng cười khúc khích. Vũ “ngố” run run trong vòng tay ôm của cô “ Thy chảnh”.

Vườn Thơ

Chuông vọng

Tâm Không - Vĩnh Hữu

Ngân lên sớm đón triều dương
Nhắc nhau ngày mới yêu thương sót cùng
Đời gian nan khổ chấp chùng
Nhẹ vui khi trái tim gần bên nhau,

Ngân lên trưa nắng đỉnh đầu
Nhắc nhau san sẻ sang giàu sướng vui
Bát cơm đạo vị chia người
Đời khô khóc đã xanh tươi duyên lành,

Ngân vào chiều xế ngội tanh
Nhắc nhau hâm nóng nghĩa tình thủy, chung
Ngàn sau biến đổi không cùng
Biết ai bước tiếp, ai dừng chân đi?

Ngân lên xuyên bóng tối dày
Nhắc nhau dìu dắt đan tay nhau về
Bóng Từ Bi mát chở che
Đường dài hun hút chẳng hề quạnh hiu...

Ngân lên khuya sớm trưa chiều
Chuông nhà ai vọng nghe đều ngày qua
Chuông chùa nào vọng tâm ta
Chuông tâm ta vọng ngân xa gọi người...

Lên Chùa

Diệu Trân

Lên chùa,
Nắng sớm đơm hoa
Sương như dính ngọc trên tà áo bay
Đóa hồng nở vội, không hay
Cánh chim sâu nhỏ, vỗ đầy mặt thơm

Lên chùa,
Gió ngát tâm hương
A Di Đà Phật mười phương liên-tòa
Nghiêng vai,
Nhẹ gánh ta-bà
Chuông công phu điểm, ngân xa ưu phiền

Lên chùa,
Bạc đạo thân quen
Nụ-cười-Di-Lặc,
Búp-sen-lục-hòa
Nam Mô Bốn Sư Thích Ca
Bước chân Cùng-Tử tìm cha miệt mài

Lên chùa,
Thấy Phật Không Hai
Chúng sanh là Phật tương lai sẽ thành
Một trăm lẻ tám Hồng Danh
Trang nghiêm cõi Phật,
Tịnh thanh tâm mình

Lên chùa lạ Phật nghe kinh
Ma-Ha-Ca-Điếp lặng thính,
Khẽ cười.

Vết Chim Bay

Phạm Thiên Thư

Ngày xưa anh đón em
Nơi gác chuông chùa nọ
Con chim nào qua đó
Còn để dấu chân in

Anh một mình gọi nhỏ
Chim ơi biết đâu tìm

Mười năm anh qua đó
Còn vẫn dấu chân chim
Anh một mình gọi nhỏ
Em ơi biết đâu tìm

Ngày xưa anh đón em
Trên gác chuông chùa nọ
Bây giờ anh qua đó
Còn thấy chữ trong chuông

Anh khoác áo nâu sồng
Em chân trời biển biệt
Tên ai còn tha thiết
Trong tiếng chuông chiều đưa

Ngày xưa em qua đây
Cho tình anh chớm nở
Như chân chim muôn thuở
In mãi bực thềm rêu

Cõi người có bao nhiêu
Mà tình sâu vô lượng
Còn chi trong giả tướng
Hay một vết chim bay.

Đến thăm đồng nghiệp ở Việt Nam

Người viết: Maartje Duin
Người dịch: Tam Hợp

Việt Nam truy bức có hệ thống những nhà văn và những blogger có tư tưởng phê phán. Trên cơ sở chiến dịch gửi thư của Văn Bút, Maartje Duin đến thăm họ.

Số là tháng mười một năm rồi, tôi nhận được một lá thư bảo mật với những chỉ dẫn rất nghiêm ngặt của Văn bút Hoà Lan, thuộc Văn bút Quốc tế (PEN), đây là một tổ chức bảo vệ những nhà văn bị áp bức trên khắp thế giới.

Lá thư có kèm theo một danh sách chỉ phổ biến hạn chế với tên tuổi và địa chỉ của những nhà văn bị cầm tù khắp nơi, từ Bahrein hay Tây Ban Nha cho đến Cameroon. Với lời yêu cầu tôi gửi cho những người này một thiệp Giáng sinh. Nhưng xin nhớ là đừng gửi thiệp có ảnh hang đá hay những biểu tượng tôn giáo, vì có một số nhà văn bị cầm tù lý do tôn giáo. Chỉ một lời thăm hỏi ngắn là đủ lắm rồi.

Ở Việt Nam có nhiều blogger bị truy bức. Trong khi ở quốc gia này có 34 phần trăm người dân sử dụng internet và con số này sẽ còn tăng nhanh.

Danh sách của Việt Nam rõ ràng là dài. Tôi chú ý đến điều này, một phần là vì mình có ý định du lịch Việt Nam. Hơn nữa, tôi ít được biết đến là có sự hạn chế về quyền tự do tư tưởng ở Việt Nam. Trên danh sách, tôi đếm được 24 người ở Việt Nam. Họ là những nhà thơ, nhà văn, nhà báo và những blogger đã bị buộc tội 'tuyên truyền chống nhà nước'. Nhiều linh mục, một nhà sư và một nhạc sĩ chịu án tử hình nhưng được giảm xuống còn tù chung thân, rồi bị mù và điếc trong trại giam.

Dù gửi thư là một hành động phản đối bình thường; nhưng tôi cũng bỏ sức đi gửi thư. Những bưu thiếp có ảnh cối xay gió phủ đầy tuyết trắng, với dòng chữ ngắn chúc cho nhà văn 'được khỏe mạnh cả về thể xác lẫn tinh thần'. Nhưng liệu những dòng chữ này có đến tay họ không? Liệu có làm thay đổi được điều gì không?

Khi chuyến đi Việt Nam gần kề, tôi yêu cầu HỘI VĂN BÚT giúp cho tôi đến thăm một đồng nghiệp bị cầm tù. Vì tôi biết là mấy năm gần đây, chính phủ Việt Nam tạo áp lực với các nhà bất đồng chính kiến. Tháng chín năm 2012 đã có ba người bị cầm tù tổng cộng lên đến 26 năm; đến tháng giêng năm nay lại có thêm mười bốn người chịu án tù. Đối tượng của sự truy bức này thường là các blogger. Trong khi ở Việt Nam có đến 34 phần trăm người

dân sử dụng internet và con số này sẽ còn tăng nhanh. Chính quyền không biết đối xử ra sao với sự nói rộng không gian công cộng này. Người ta ngày càng bàn luận công khai hơn về những đề tài chính trị cấm kỵ; Điều này có thể dễ dàng thấy trên Facebook. Trong một quốc gia cộng sản thì các blogger biết sử dụng lợi thế của họ, trong vai trò là những người duy nhất viết báo độc lập. Họ viết về nạn tham nhũng trong ngành công an, về tranh chấp đất đai và về mộng bá quyền của Trung Quốc. Cho đến nay thì những sự phê phán này chưa làm nao núng quyền lực của Đảng Cộng sản: Việt Nam chưa có đối lập có tổ chức ở trong nước. Tuy thế, chính quyền muốn cho chắc ăn. Họ hạn chế Facebook, sử dụng mã độc để phá các trang mạng, sử dụng các 'dư luận viên' để phá thói các thảo luận trên diễn đàn. Nếu chưa bắt được, thì họ cho người theo dõi, chèn xe, câu lưu thẩm vấn, thậm chí cả hành hung các bloggers.

Trước khi lên đường, tôi nhận được tin từ một nhà thơ Việt Nam ty nạn và cũng là một hội viên danh dự của HỘI VĂN BÚT. Ông đã liên lạc được với một số nhà bất đồng chính kiến. Tôi đã đăng bài phóng sự về những cuộc tiếp xúc giữa tôi với họ trên báo Volkskrant và trong chương trình phát thanh đài VPRO.

Khi nói đến HỘI VĂN BÚT, thì nhà văn nào cũng biết đến tổ chức này!

Tôi muốn nói lên hai điều ở đây. Trước nhất là khi nhắc đến HỘI VĂN BÚT, thì các nhà văn đều biết là tổ chức nào! Và những bưu thiếp chúng ta gửi đi có tác dụng đấy! Một trong những nhà văn đã nói với tôi là chính nhờ vậy mà ông biết được là mình không bị chìm vào quên lãng, điều này khiến tôi sung sướng quá!

Thứ đến, tôi muốn nói ra ở đây về nhà thơ và nhà văn Nguyễn xuân Nghĩa. Tôi đã gặp con trai ông (ở một quán cà phê trong khu phố cổ Hà Nội, nhìn ra hồ Hoàn Kiếm. Mỗi buổi sáng, nhiều người ra tập thể dục dọc theo bờ hồ, buổi tối thì đây là nơi mà các cặp tình nhân tay trong tay đi dạo bên dưới những hàng liễu rủ và hàng me xanh, trong khi hàng đoàn xe rồ máy lượn quanh đến điếc cả tai).

Thuy (25 tuổi) đeo một thánh giá, anh là một thanh niên hiền lành, vừa theo đạo Thiên chúa. Tuy nói tiếng Anh còn kém, nhưng anh sẵn lòng kể cho tôi nghe về cha anh. Một phần là vì anh không thể tâm sự điều này với các bạn cùng lứa. Anh than là 'họ chỉ nghĩ đến làm thế nào cho ra tiền'. 'Họ nghĩ là các tù nhân chính trị muốn phá hoại đất nước. Tôi nói là cha tôi không hề chống lại tổ quốc, ông chỉ là người yêu chuộng tự do mà thôi. Đa số lớp trẻ còn không biết phân biệt thế nào là đảng, chính phủ và quốc hội.'

Nguyễn xuân Nghĩa muốn đem lại dân chủ cho Việt Nam, 'và dùng ngòi bút làm phương tiện.' Điều này khiến cho ông càng ngày càng gặp nhiều khó khăn.

Vào năm 2003, ông bị cho thôi việc, vì là nhà báo ăn lương chính phủ mà ông lại viết bài quá phê phán. Ông lại còn đi biểu tình và còn hợp tác viết lời kêu gọi đa đảng, đây là một hành động gây tranh cãi. Hôm 11 tháng 9 năm 2008, vào lúc vừa quá nửa khuya, công an đã đến nhà lôi ông đi. Phải hơn một năm sau, họ mới đưa ông ra tòa, nhưng phiên xử chỉ kéo dài vài giờ. Họ sử dụng 57 bài thơ, truyện ngắn và bài viết của ông làm bằng chứng buộc tội là Nguyễn Xuân Nghĩa đã phỉ báng Đảng Cộng sản. Ông bị kêu án tù sáu năm và ba năm quản chế.

Thụy nói 'cha tôi yếu lắm'. Nhà thơ mang bệnh, trong khi phòng khám ở trại giam chữa trị không nổi. Hàng đêm ông bị mất ngủ vì những cơn đau triền miên, ông ở chung phòng với hai mươi tù nhân khác. Họ phải ngủ đất và dùng chung một nhà xí. Ban ngày họ lao động sản xuất đồ tre; Nguyễn Xuân Nghĩa dạy cho các bạn tù tiếng Anh. Họ nấu ăn ngày hai bữa, nhưng mua thịt thì đắt, và lại phẩm chất xấu, nên ăn không ngon miệng.

Cũng may là ở Nghệ An thì còn khá hơn ở nhà tù trước. Trước kia ở gần một nhà máy sản xuất gạch nên khói nhà máy đã phá đi hai lá phổi của ông. Ngoài ra, chế độ ở đó còn nghiệt ngã hơn nhiều. Nhà thơ bị sáu tháng biệt giam vì đã chỉ trích chế độ lao tù, sau đó ông còn chịu thêm ba tháng nữa. Phòng giam có diện tích chỉ bảy thước vuông, không có ánh sáng, chỉ có một lỗ hổng nhỏ để thông hơi, vì thế mà ông đã mấy lần nghĩ đến tự sát.

Ở Nghệ An thì ông được gia đình thăm viếng, một giờ mỗi tháng. Mẹ của Thụy phải mất hai ngày đường mới đến được biên giới Lào từ nhà ở Hải Phòng. Bà đem thức ăn, nước uống và sách cho ông đọc – nhưng chỉ được đem sách không có nội dung chính trị. Thụy nói là cũng khó nói chuyện, vì lúc nào cũng có một cán bộ trại giam ngồi bên cạnh. Nhưng lần vừa rồi, cha anh bảo là ông đã bắt đầu viết sách bằng cách ghi nhớ trong đầu. Ông viết về thời gian tù đầy. Khi nào được thả, vào tháng chín năm 2014, thì ông sẽ viết ra giấy.

Con của nhà thơ nói với tôi là từ nay cho đến ngày ấy, thì mọi sự quan tâm từ nước ngoài sẽ làm cho cha anh phấn khởi. Cha anh không được phép gửi hay nhận thư, nhưng nếu thư gửi đến mẹ anh, thì bà sẽ chuyển lời đến ông. Văn bút Hoà Lan có địa chỉ của nhà thơ – cũng như địa chỉ của những người khác cùng cảnh ngộ.

Lời kết: Mới gần đây, cơ quan an ninh đã đến nơi làm việc của Thanh Thụy. Do bị áp lực và đe dọa của an ninh, nên anh đã bị cơ quan đuổi việc. Thanh Thụy hiện nay bị thất nghiệp và cho biết là việc cơ quan an ninh gây khó khăn cho anh là một hành động phi pháp.

Người Việt Nam tại Hòa Lan vui mừng với nghị quyết của quốc hội Âu Châu

Arthur Huizinga

Chuyển dịch: Đắc Khanh

Nhà báo, bà Maartje Duin đã thực hiện một hình ảnh thật sâu sắc về các bloggers bị săn đuổi ở Việt Nam. Vào ngày 30 tháng Ba vừa qua câu chuyện này đã được đăng trên Volkskrant. Sau đây là bài phỏng vấn bà Maartje Duin về bài viết này.

Bà có nhận được nhiều phản ứng về bài phóng sự của bà không?

Maartje Duin: "Đặc biệt là phản ứng từ cộng đồng người Việt tại Hoà Lan đã gây một cảm kích mạnh cho tôi. Cộng đồng này bao gồm phần lớn là những người đã rời bỏ quê hương của họ sau năm 1976 để trốn chạy chế độ cộng sản. Đó là thời điểm của thuyền nhân Việt Nam. Một số được vớt bởi tàu buôn Hoà Lan và họ định cư tại đây như những người tị nạn chính trị. Cộng đồng này đã hội nhập rất tốt ở Hoà Lan, nói ngôn ngữ hoàn hảo. Nhưng họ cũng rất quan tâm đến quê hương của họ. Cùng với một vài người Việt Nam, chúng tôi đã cùng ngồi nghe một chương trình phát thanh của đài VPRO, trong chương trình này, bài phóng sự của tôi về chủ đề này đã được phát đi. Sau khi chương trình phát thanh chấm dứt, những người Việt Nam đã rất xúc động. "Cuối cùng, đã có sự chú ý về nhân quyền tại Việt Nam," họ đã phát biểu như vậy. Quả vậy, hàng năm họ đã gặp gỡ Tổ chức Ân xá Quốc tế và Bộ Ngoại giao. Hơn ba mươi năm dài. Một nghị quyết như vậy đối với người Việt Nam như là một giấc mơ đã thành hiện thực."

Thứ năm tuần trước, Nghị viện châu Âu đã thông qua một nghị quyết kêu gọi chính phủ Việt Nam tôn trọng tự do ngôn luận. Bài phóng sự của bà có đóng một vai trò gì trong nghị quyết này?

"Tôi biết bà Marietje Schaake (D66) đã có một thời gian chú tâm về vấn đề này, nhưng có thể câu chuyện của tôi đã tạo ra một động lực thúc đẩy thực hiện quyết nghị trên. Tôi đã làm hết sức mình để truyền bá bản tin này. BBC World Service đã đăng tải bài phóng sự của tôi, được chuyển dịch bằng tiếng Việt Nam và trong Facebook của những người Việt Nam, vấn đề này được thảo luận sôi nổi trong thời gian vừa qua."

Internet đóng một vai trò quan trọng ở Việt Nam?

"Internet rất phổ biến. Khoảng 31 triệu người Việt Nam sinh hoạt thường xuyên trên các trang web, trong đó có 12 triệu người trên Facebook. Facebook

đang được sử dụng bởi những người bất đồng chính kiến hầu trao đổi tin tức với nhau. Chính quyền cộng sản sử dụng chế độ kiểm duyệt, nhất là trong những thời điểm nhạy cảm về chính trị. Đôi khi các trang web bị phá và mật khẩu bị đánh cắp. Chính quyền cộng sản cũng cố gắng gây nhiễu sóng các cuộc thảo luận trên Facebook. Đó là một trò chơi liên tục của mèo và chuột. Chính phủ đang cố gắng ngăn chặn các tư tưởng mới, nhưng kỹ thuật đã nhanh lẹ hơn. Tuy nhiên, điều quan trọng là không nên trông đợi quá nhiều, một chuyên gia đã nhận định như thế trong bài phỏng vấn của tôi. Rất nhiều người Việt Nam vẫn bị ám ảnh của sự sợ hãi, điều này có thể thấy được qua sự tự kiểm duyệt trên Internet. "

Bài phỏng vấn được đón nhận ra sao ở Việt Nam

"Những phản ứng tôi đọc được rất khích lệ. Người Việt Nam đã ngạc nhiên khi thấy một người ngoại quốc đã tìm tòi chủ đề này. Đặc biệt do hoàn toàn cá nhân. Ngay chính cá nhân tôi đã bị công an, mật vụ theo dõi khiến thiên phóng sự thật đáng tin cậy. Một trong những phản ứng đầu tiên của người Việt Nam là phản nản về chính phủ Hòa Lan: " So với các quốc gia khác như Pháp, Thụy Điển và Na Uy thì Hoà Lan không làm gì cho nhân quyền ở Việt Nam "; " Hy vọng điều này từ nay sẽ thay đổi."

Bà đã viết những điều họ không thể viết cho mình?

" Những Blogger Việt Nam viết thường xuyên về đề tài như trục xuất hoặc tước quyền sở hữu đất đai. Miễn là bạn không kêu gọi biểu tình hoặc phản đối chính sách của nhà nước độc tài đảng trị. Nhiều nhà báo là những người viết trong các cơ sở truyền thông chính quyền, nhưng viết blog dưới một cái tên khác. Và các blogger có những sáng tạo, như trong cuộc xung đột với Trung Quốc đối với quần đảo Trường Sa. "

Quần đảo Trường Sa? Là gì vậy.

"Đó là một nhóm nhỏ các đảo ở phía nam Trung Quốc, các đảo này cả Trung Quốc và Việt Nam đều đòi có chủ quyền. Dầu hỏa được tìm thấy ở gần các hòn đảo này và đó là lý do tại sao Trung Quốc không chấp nhận chủ quyền các đảo này cho những nước khác. Vẫn thường có những va chạm với các thuyền đánh cá Việt Nam khi các thuyền này tiến gần quần đảo này. Chính phủ Việt Nam sợ có một cuộc xung đột, cho nên bàn luận về các đảo này là điều cấm kỵ. Một nhà hoạt động trẻ đã hình thành một đội bóng tròn với tên FC nhưng không có nghĩa "Football Club" mà là "Fuck China". Thay vì tổ chức biểu tình chính trị, họ tổ chức trận đấu bóng tròn. Nhưng trong đó họ thực hiện các loại khẩu hiệu chính trị trên áo. Trên Facebook, bạn có thể trở thành người ủng hộ. "

Trong bài phỏng vấn, bà kể đã đến thăm các blogger bất đồng chính kiến, tất cả đều là trên 40 tuổi? Bà không tìm ra người trẻ tuổi hơn hay sao?

"Tôi rất mong muốn gặp gỡ nhiều người trẻ hoặc phụ nữ nhưng điều đó không phải là không nguy hiểm. Những người bất đồng chính kiến mà tôi đã đến thăm họ đã không còn sợ hãi. Họ đã từng bị tù đày và không xa lạ với chính quyền. Họ cũng viết blog với tên thật bởi vì họ cũng không cần dấu hiệu điều này. Tôi đã muốn tiếp xúc nhiều với giới trẻ tại thành phố Sài Gòn. Nhưng tôi đã không đến được nơi đó, bởi vì chính tôi cũng đã bị theo dõi. Với hàng đồng công an, mật vụ luôn luôn vây quanh bạn, bạn làm sao có thể tiếp xúc với các người bất đồng chính kiến mà không bị theo dõi."

Vị linh mục bất đồng chính kiến mà bà đã thăm viếng, luôn bị bị công an theo dõi hàng ngày và chụp hình theo dõi. Bà cũng bị theo dõi?

"Trong bài phỏng vấn tôi đã mô tả trong khi tôi ngồi trong nhà vệ sinh và bỗng nhiên bị đập cửa - tôi không thể chứng minh điều này nhưng vào thời điểm đó tôi đã khám phá có đến bảy người đàn ông luôn luôn theo dõi tôi, do vậy tôi đoán đó là một sự đe dọa. Ngay cả khi tôi già từ vị linh mục này, tôi đã đi trong sự bao vây của người công an mật vụ. Anh ta cũng đang bận rộn để chụp hình. Thật ra mặt mũi họ cũng không đáng sợ. Đa số họ là những người rất trẻ với chiếc xe gắn máy. Nhưng đối với tôi, đến một lúc nào đó điều này đã quá đủ. "

Năm nay sẽ có ăn mừng việc liên hệ ngoại giao giữa Hoà Lan và Việt Nam được 40 năm. Hoà Lan có phải lên tiếng về sự tôn trọng tự do ngôn luận không?

"Hoà Lan là một trong những nước đầu tư lớn nhất tại Việt Nam và tôi nghĩ rằng Hoà Lan có thể áp lực nhiều hơn nữa đến chế độ này. Nhưng tiếc thay họ nghĩ rằng thương mại và những hành động vi phạm quyền con người là hai vấn đề rất khó đi với nhau. Vừa rồi một phái đoàn thương mại Hoà Lan đã đến Việt Nam, có ý định gặp gỡ một trong những blogger bất đồng chính kiến. Nhưng cuối cùng họ đã hủy bỏ cuộc gặp gỡ này. Với quyết định của Nghị viện châu Âu về tự do ngôn luận, hy vọng đó sẽ là động lực để họ đặt vấn đề trong lần tới."

Danh ngôn

"Có nhiều điều kỳ diệu chọt đến trong cuộc sống, nhưng hầu hết những điều tuyệt vời trong đời là do ta thận trọng vun đắp, nỗ lực đeo đuổi hoặc đòi hỏi sự kiên trì bền bỉ mới có được."

Chuyện người thời nay viết

Bùi Văn Đổ

Tin về ông Hoàng áo trắng từ chức làm chấn động trên hoàn vũ, vì một ông vua, một ông chủ tịch nước hay còn gọi là một ông Tổng Thống mà báo tin thoái vị vào lúc 20 giờ ngày 28-02-2013. Ông vua này được mật nghị Hồng Y bầu vào ngày 19-04-2005 thay thế người mới từ trần là Giáo Hoàng Gioan Phaolô II, vị Vua hay Tổng Thống có quốc gia (lãnh thổ) tử tế, có thần dân đến 1,2 tỷ người ở rải rác khắp cùng cõi trái đất, có những dịp lễ đại trào, có những cuộc tiếp kiến hàng tuần mà số tham dự viên không phải hàng trăm ngàn người, mà có khi lên đến vài trăm ngàn người. Có những cuộc công du thăm viếng các thần dân ở khắp nơi trên thế giới mà số người tụ lại để dự lễ đồng có nơi đến khoảng mấy triệu người.

Thế mà Người lại từ chức vì lý do sức khỏe ở tuổi đã 86, vì cảm thấy đã yếu sức, không còn nhanh nhẹn để lãnh đạo một số tín hữu đông đảo đang có mặt đó đây trên khắp thế giới. Lại còn phải đương đầu với những khó khăn vì những tư tưởng, giáo thuyết, những vấn đề liên quan đến luân lý, xã hội do thời đại tạo ra mà sức người và tuổi tác thì có hạn. Thái độ can đảm của người lãnh đạo giáo Hội Thiên Chúa Giáo La Mã tuyên bố từ chức để mật nghị Hồng Y bầu chọn một người khác còn khỏe mạnh và trẻ trung hơn để lãnh đạo Giáo Hội, đúng là một con người đầy dũng lực, trí tuệ và khôn ngoan mà trong 600 năm qua thì đây là lần đầu tiên mới xảy ra. Thật cũng là một bài học cho những người đang lãnh đạo thế giới ở các cương vị Vua chúa, Tổng Thống, hay Thủ Tướng của mỗi quốc gia. Nhất là ở các chính thể độc tài, độc đảng hay các chính thể quân phiệt nên dùng làm tiêu chuẩn hay để làm gương soi, vì đây thực là ích quốc lợi dân đối với dân tộc của quốc gia ấy.

Giáo Hoàng Benedict XVI mặc dù lên ngôi đã 76 tuổi, và lúc ngài tuyên bố từ chức đã gần 86 tuổi, trong 8 năm làm Giáo Hoàng ngài đã để lại nhiều kho tàng vô giá, bởi ngài là một nhà tu hành trí thức nên dù 8 năm ở ngôi vị Giáo Hoàng, những giáo huấn của ngài giảng dạy, viết ra đã vang vọng và còn đọng lại ở nhiều tâm hồn, nhất là những tâm hồn đã từng theo Chúa ở trời Âu đang bị nguội lạnh dần, đang xa Chúa vì những phong ba bão táp của dòng đời, hay vì một quá khứ lịch sử đã gieo vào lòng họ sự nghi ngại mà bỏ Chúa, bỏ nhà thờ. Vì lòng tin của họ chưa sâu, tin Chúa nhưng còn nửa nọ nửa kia, sợ phải hy sinh, sợ mất quyền lợi. Chính vị Giáo Hoàng này đã thẳng thắn nói ra những điều đó qua những tác phẩm của Ngài.

Trong cuốn Muối cho Đời, Giáo Hoàng Biển Đức XVI viết về Kitô Giáo và Giáo Hội Công Giáo trước

thêm ngàn năm mới, khi trao đổi với Peter Seewald ngài đã nói thẳng, nói thật, không úp mở, che đậy, dù đó là một sự kiện lịch sử đã xảy ra từ những thế kỷ trước, ngài lên án thẳng thừng những người lãnh đạo các quốc gia, dân tộc, các cộng đoàn khi mình có trách nhiệm ngôn sứ, canh giữ đoàn chiên mà im lặng không lên tiếng trước những gì phải lên tiếng, im lặng ở đây không còn có giá trị là vàng, mà là đồng lõa với tội ác. Hay thái độ linh đi nơi khác, lánh mặt, ngủ yên làm bộ như không nghe, không biết gì về sự việc đang xảy ra trong xã hội mình đang sống như: những bất công xã hội, những vụ án thiên lệch cố tình làm hại người, tạo nên sự oan ức bất công, cảnh đói khát xảy ra cho bao người dân vô tội, trong khi đó những người có quyền vì tự đứng ra làm đại diện cho dân mà không phục vụ dân; sự bất công trong một xã hội mà cảnh giàu, nghèo quá chênh lệch mâu thuẫn như người làm công không đủ cơm ăn, áo mặc, nhà ở thuốc men được săn sóc khi bệnh hoạn, hay lúc già cả, trong khi những viên chức cán bộ của nhà nước thì tham ô hối lộ, ở những căn nhà sang trọng, dùng những bữa ăn, tiệc nhậu tiêu tốn cả hàng ngàn đô la, trong lúc người công nhân bình thường lương chưa tới 100 đô la một tháng.

Những rối loạn trật tự xã hội như tôn trọng đám đông quần chúng chạy theo thị hiếu của những người làm chính trị, mà không quan tâm đến những tiếng nói của những nhà đạo đức, tôn trọng luân lý và lẽ tự nhiên như hôn nhân giữa một người nam và một người nữ, để sinh sản lưu truyền sự sống của con người như thừa đầu Thượng Đế đã tạo ra con người có nam và nữ. Họ đòi hỏi cho hai người đồng giới kết hôn và được hợp thức hóa trước pháp luật, rồi còn được nhận con nuôi nữa. Như vậy những đứa trẻ này khi lớn lên và ra đời sẽ có hai người mẹ, hay hai người cha, một sự hết sức bất bình thường trong xã hội, thế mà có cả một phong trào quần chúng đứng lên đòi hỏi. Tệ hơn nữa họ còn dung túng những tự do ngoài luồng như tự do yêu thương và sinh lý, rồi phá thai, giết những mầm sống vừa tượng hình còn trong trứng nước, mà họ đòi hỏi phải làm thành luật. Điển hình thấy được như: tất cả những người làm chủ các cơ sở có nhân viên đều phải đóng bảo hiểm y tế về ngựa và phá thái cho nhân viên của mình như ở Mỹ, cho nên mới có những cuộc biểu tình hàng trăm ngàn người về chống và ủng hộ luật bảo hiểm về Y tế của quốc gia này. Nếu trước đây mục sư Luther King đã không dám cất lên tiếng nói không, trước một chính sách kỳ thị chủng tộc mà đa số dân Hoa Kỳ cho là đúng thì ngày nay chưa có tổng thống da màu Obama của Hiệp Chúng Quốc.

Chỉ có những người đủ trí thức, đủ lý luận như Giáo Hoàng Benedict XVI mới dám viết ra, nói thật ra những oan trái của xã hội hôm nay, mà phần đông còn lại vì sợ khó, sợ hãi bị mất đi những quyền lợi nên giữ im lặng, hay làm như không nghe biết, Ngài viết như sau nơi trang 85 trong muối cho đời:

“Ngày nay người ta nói nhiều về vai trò ngôn sứ của Giáo Hội. Từ ngữ đó đôi lúc bị lạm dụng. Nhưng đúng là Giáo Hội không bao giờ được phép chạy theo thời. Giáo Hội phải nói lên cái xấu và cái nguy của thời đại; phải nhắc nhở lương tâm những kẻ có quyền, cả những người trí thức, và cả những kẻ thờ ơ hẹp hòi trước những nỗi thống khổ của thời đại. Là giám mục, tôi thấy có nhiệm vụ phải làm chuyện đó. Lại nữa tình trạng suy đồi quá hiển nhiên: đức tin mệt mỏi, ơn gọi tu trì sút giảm, luân lý đạo đức xuống cấp ngay cả trong giới giáo sĩ, tình trạng bạo lực càng ngày càng tăng. v. v ... Lời Chúa trong Kinh thánh những lời của các giáo phụ như vang lên trong đầu tôi, kết án nặng nề những mục tử nào làm chó câm để tránh bị phiền toái và vì thế để cho nọc độc lan tràn. Im lặng không phải là bổn phận hàng đầu của người công dân và riêng tôi, tôi kinh sợ cảnh một giám mục chỉ biết an phận, chỉ lo làm sao để tránh phiền phức và lấp liếm xung đột.”

Trong một trang khác bàn về Giáo hội công hiến những cơ may mới cho thế giới ở trang 286 và trang 287 ở trong Muối Cho Đời Ngài viết như sau:

“Theo tôi đó cũng là một dẫn nhập quan trọng vào câu hỏi về dân chủ trong Giáo hội mà giờ đây chúng ta không muốn đi sâu vào nữa. Nếu cho rằng Giáo Hội phải họa lại mô hình tổ chức và điều hành của một quốc gia, thì không nhận ra bản chất của Giáo hội. Bởi ta biết rằng chính nền dân chủ có thể nói là một thứ thử nghiệm táo bạo, rằng sự quyết định theo nguyên tắc đa số chỉ có thể giải quyết đúng một số vấn đề của con người. Nó trở thành phi lý, khi nó được dùng để giải đáp những câu hỏi đầu là chân, đầu là thiện; nó cũng trở thành phi lý, nếu vì nó mà những nhóm thiểu số có thể rất lớn cũng vẫn luôn phải nhượng bộ và như thế tạo nên một loại độc tài của phe đa số. Bởi thế chính dân chủ tìm kiếm những thực tại bổ sung cho nó, đem lại ý nghĩa cho cơ cấu của nó và đến lượt những thực tại này cũng phải được tổ chức sao cho phù hợp với nhiệm vụ riêng biệt của chúng.

Do đó điều rất hệ trọng cho Giáo hội là không được tự coi mình trước hết như một cơ quan tự điều hành, cung cấp một số dịch vụ nhất định, nhưng phải biết mình sống bằng một cái không do chính mình tạo nên, sống trung thành và năng động với cái đó, nhờ vậy công hiến cho toàn thể nhân loại cái nó không thể tự tạo nên được. Giáo hội không thể ra lệnh cho thế giới, nhưng có thể cung cấp những giải đáp cho thế giới, khi nó bị mất hướng. Hình ảnh muối cho đời, ánh sáng thế gian từ Thánh kinh ám chỉ vai trò đại diện của Giáo hội. Ý tưởng muối cho đời nói lên

không phải cả thế gian là muối. Giáo hội, với tư cách là Giáo hội, đóng vai đại diện cho toàn thể, đi vào lòng toàn thể nhưng không đơn thuần rập khuôn một cái gì khác, kể cả không là một quốc gia. Giáo hội luôn phải ý thức về những điểm này. Giáo hội phải ý thức sứ mệnh đặc biệt của mình là phải thoát ra ngoài tính chất đặc thù của trần thế để đi vào ánh sáng Thiên Chúa và giữ cho lối thoát này thông thoáng, rộng mở, để khí mát tuôn vào thế gian.”

Người thời trước cũng như người thời nay đã dám nói thẳng, nói thực, đã dám lên tiếng về những luận điệu mà đám đông, đa số cho là đúng. Nhưng không đúng như tiếng nói của mục sư Luther King, tiếng nói của Giáo Hoàng Benedict XVI. Cho nên các nhà lãnh đạo chính trị hay lãnh đạo các tôn giáo phải coi lại tiếng nói của đám đông, của đa số để tìm ra một kết quả khả dĩ không thiệt hại cho bên nào.

Tám hình biết nói

Ngày 04-04-2013 có một người chuyển cho tôi một email với hàng chữ ghi chú bên dưới là *“tám hình biết nói”*, hẳn nhiên người nhận tò mò và mở xem email nói gì? Chuyển hình gì mà lại là tám hình biết nói, tôi mở ngay và thấy. Vị Giáo Hoàng mới được bầu trong mật nghị Hồng Y ngày 14-03-2013 tại Roma. Người đắc cử Giáo Hoàng là Hồng Y Bergoglio người Argentina 76 tuổi đang là Tổng Giám Mục Giáo phận Buenos Aires của Argentina, chọn tước hiệu là Phancico, mặc áo trắng, cung kính hôn nhẫn Giám Mục của Hồng Y Việt Nam Phạm Minh Mẫn Tổng Giám Mục Giáo phận Sài Gòn Việt Nam. Trong mật nghị, các cử tri đều là Hồng y dưới 80 tuổi. Hồng Y nào được 2/3 số phiếu của các Hồng Y bỏ cho mình thì trở thành Giáo Hoàng, sau khi được Hồng Y niên trưởng hỏi xem có chịu nhận chức Giáo Hoàng để lãnh đạo Giáo Hội hay không, và chọn tên hiệu là gì? Sau khi được hỏi và người đắc cử nhận lời thì vị đắc cử mới vào một phòng gọi là (phòng nước mắt) thay phẩm phục từ màu đỏ đang mang sang màu trắng, ra khỏi phòng này cũng trong vòng mật nghị là nhà nguyện Sixtine, để các Hồng y đến chúc mừng và tỏ ý tuân phục vị Giáo Hoàng mới.

Điều dị ứng của người nhận được email do người khác gởi tới với hàng chữ *“tám hình biết nói”*. Về hình ảnh hai khuôn mặt quen thuộc, một vị là Tân Giáo Hoàng người lãnh đạo giáo hội công giáo thay cho Đức Bênedic XVI vừa mới từ nhiệm, và Hồng y Phạm Minh Mẫn của Việt Nam, người có mặt và là cử tri trong cuộc mật nghị vừa qua. Vì là người Việt Nam, gắn bó với giáo Hội Việt Nam nên cũng theo dõi thường xuyên và gần gũi với với những vị lãnh đạo trong HĐGMVN, nhất là những vị mang tước vị cao nhất của nước Việt (HY). Người nhận email chỉ thắc mắc sao Hồng Y Việt Nam không biết ngượng trước thái độ khiêm tốn của vị Giáo Hoàng mới Phancico. Đã vậy, sau khi rời Vatican về Việt Nam còn xem ra tự phụ khi mình được vị Giáo Hoàng mới cung kính hôn nhẫn giám mục của mình.

Đúng ra văn hóa khiêm tốn, từ nhiệm còn xa lạ với người Việt, cả trong giới tu hành. Hay 38 năm sau cộng sản làm chủ đất nước đã biến người dân Việt không còn tính khiêm tốn, không còn biết tự trọng mà hay tự cao tự đại như người cộng sản anh em Bắc Hàn mới làm trong những ngày vừa qua.

Cũng nên biết, vị Giáo Hoàng mới vừa khiêm tốn lại sống giản dị đúng như người mục tử trong Phúc Âm. Nên dù đã là Giám Mục của một giáo phận mà vẫn tự nấu lấy để ăn, không ở tại tòa giám mục, ở nhà tư, tự quét dọn và làm sạch sẽ lấy, đi làm bằng xe bus không giống như các vị Tổng Giám mục ở các nơi, các miền khác trên thế giới. Thật là một tấm gương vị mục tử nhân lành, người lãnh đạo giáo hội hoàn vũ hôm nay.

Dân số thế giới đã gia tăng đến con số trên 7 tỷ người vào đầu năm 2013, hồ ngăn cách giữa người giàu và người nghèo mỗi ngày một gia tăng; tài nguyên thiên nhiên như nước sạch, không khí trong lành cũng bị chính con người làm cạn kiệt và tạo ra ô nhiễm.

Quyền cơ bản của mỗi con người khi sinh ra đã bị kẻ có quyền, có thể chiếm đoạt, hỏ mâu thuẫn mỗi ngày một gia tăng. Con người không còn tin vào một giải pháp chính trị, vào những lời hứa hẹn của kẻ cầm quyền. Mà họ hướng đến những vị lãnh đạo tinh thần của các tôn giáo chân chính. Những người này mang sứ mệnh ngôn sứ của Thượng Đế. Phải nói lên tiếng nói lương tâm của các vị, vì chỉ có các vị mới là người nói lên được tiếng nói lương tâm như Bê-nê-dict XVI, như Luther King, chỉ có những tiếng nói lương tâm này mới cứu được thế giới không lâm vào đường làm lạc, xu thời nịnh bợ của đám đông-/-

CÁI NÔI NUÔI ÁC QUỶ CỦA ĐẠO TẠC....

Hoàng Hoàng Mai

Bây giờ nghe nói đảng Cộng Sản Việt Nam (ĐCSVN) đang định bỏ tên nước "Xã Hội Chủ Nghĩa", quay lại cái tên của ông Hồ trước đây đã đặt "Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa (VNDCCH)". Còn việc "sở hữu ruộng đất" kiểu nhà nước có thể cũng xét lại... nghe cũng mừng! Vậy thì những cái tên MẠC, LÊ, STA., MAO chắc cũng sẽ ít còn nhắc tới nữa, giống như cái mô hình xã hội mà bà chị cả Trung Quốc đã cải tiến từ lâu. Các ông tổ trên bị "chìm trong quên lãng" thì nước ta có lên được THIÊN ĐÀNG XHCN hay không? chắc không; Bởi vì muốn lên THIÊN ĐÀNG thì phải có VỊ THÁNH dẫn đường. Nhưng với cái tên VNDCCH có lẽ chưa vội vã lên THIÊN ĐÀNG XHCN mà có thể dùng cái từ THIÊN ĐÀNG THẬT CỦA VỊ THÁNH HỒ Chí Minh (HCM) thì hay hơn, vì HCM "chỉ theo chủ nghĩa dân tộc" như họ nói! Và HCM sẽ ngang hàng với chúa GESU, đức mẹ MARIA, đức PHẬT.... như Đảng Cộng Sản đang thờ phụng! Nhưng HCM sự thật là THÁNH không? hay là quỷ?

ĐCSVN dựng lên ông HỒ CHÍ MINH là VỊ THÁNH: Để giữ vững quyền thống trị độc tôn, ĐCSVN xưa nay luôn thiêng liêng hóa chính cái đảng của họ thành một loại thiêng mệnh giống như thế: ĐẠO THIÊN CHÚA, ĐẠO TIN LÀNH, ĐẠO PHẬT....., còn cái VỊ THÁNH chỉ dẫn họ là ông HCM - ngang hàng như ĐỨC CHÚA GESU, ĐỨC MẸ MARIA, ĐỨC PHẬT....

Tôi người viết bài này: mỗi lần vào mạng đọc, hay theo dõi tin tức báo chí thấy độ này khá nhiều đảng viên, dân thường, trí thức cao cấp, muốn bỏ điều 4 của hiến pháp, đòi đa đảng, khá hay! Nhưng lạ thay, trong số đó còn hầu hết họ rất kính yêu, tôn thờ ông HỒ.

Hầu hết họ đòi chỉ theo chủ nghĩa dân tộc của bác HỒ, vì ngày xưa ông chỉ kêu gọi nhân dân ta chống thực dân, để quốc với lòng yêu nước chứ không theo lý tưởng CS (tức Quốc Tế Cộng Sản thời đó). Một nhóm tiến bộ muốn đa đảng rồi mà còn ca ngợi HCM như thế, hướng chi... cả một bộ phận lớn còn lại chưa tiến bộ, đã ca ngợi ông HỒ đến mức độ như thế nào về chủ nghĩa dân tộc của ông.... Một vài dẫn chứng sau đây đủ rõ ông HỒ được họ thần thánh hóa một cách rất bài bản:

--Có một tên có vẻ học cao hiểu rộng đã viết: "Phật sống HCM được hình thành từ chính cội nguồn văn hóa đó. Người dân Ấn Độ xưa kia họ tạo dựng được ông PHẬT cho dân tộc họ để cả thế giới ngưỡng mộ, thờ phụng. Còn chúng ta tại sao không? Trả ông Thái Tử BaDaHa hay Phật Thích Ca Mâu Ni về Ấn Độ đi, Chúng ta đã có Bác Hồ rồi!"

--Ở VN ngày nay nhiều lãnh đạo cao cấp cho tới dân thường trên bàn thờ đặt ảnh, tượng ông HỒ cao hơn cả Phật, ông bà, tổ tiên... Một số băng video họ chiếu cả những buổi lễ cúng bái ông HỒ rất linh đình, linh đám! Đệ tử ngồi chật ních ngôi chùa thờ

THÁNH HỒ để tụng kinh, cầu nguyện xin xỏ mọi thứ trên đời.... Họ gọi đó là "ĐẠO BÁC HỒ" của họ !

--Hiện nay ĐCSVN đang dự án xây nhà tưởng niệm HCM trong khu đền HÙNG (ở Phú Thọ). Họ đã bắt đầu tiến hành xây với đầu tư 60 tỷ đồng. Có lẽ họ định khi xây xong thì đập phá bỏ tượng ông Hùng - có công dựng nước xưa kia chẳng ?

--Lại còn cái môn " Hồ Chí Minh học " nó đang rất thịnh hành cả nước và lan truyền cả thế giới nữa chứ ! chẳng hiểu sao trường dạy môn " HCM học " lại thu hút cả nhiều học giả tiếng tăm ở Mỹ, Hàn, Nhật....

-- Một số sử gia nổi tiếng của Nhật, Ấn Độ lại cũng ca ngợi ông Hồ rằng: HCM chỉ theo lý tưởng dân tộc, không theo chủ nghĩa cộng sản... Phải chăng hiện nay hai nước ẤN và NHẬT đang có vấn đề biên giới, biển đảo với TQ nên họ thương ĐCSVN cũng đang bị TQ bắt chẹt vì biển đảo ?...

--Các lĩnh vực văn chương, nghệ thuật, văn hóa... ở VN còn đưa HCM tới đỉnh cao chói vót ! Văn chương, nghệ thuật...phải có " tính đảng ", " tính giai cấp ", " tính triết học Mác Xít", nhưng về ông Hồ thì còn phải biết " thần,thánh hóa lãnh tụ ", hay biết "ca ngợi lãnh tụ HCM " như vậy mới có nghĩa: văn chương, nghệ thuật...phải làm sứ mạng lịch sử cho đảng !. Tôi được biết có nhà văn già chuyên nghiệp đã viết tác phẩm ca ngợi ông Hồ được giải thưởng của quỹ tiền tệ NHẬT BẢN hẳn hoi. Nhưng tôi không khó hiểu điều đó... cái điều: " có lợi đôi bên mà !!! "

-- lại còn có bài viết "Hãy tỉnh ngộ trở lại con đường Bác Hồ, Nguyễn Văn Linh, Võ Văn Kiệt " của một ông 79 tuổi, phóng viên Thông Tấn Xã VN. Trong bài này ông ấy ca ngợi ông Hồ " tỏa sáng, lung linh,càng ngày càng sáng soi đường chỉ lối cho toàn dân tộc. Đạo đức, lối sống của người như một sức hút kỳ diệu, hấp dẫn...không chỉ cho nhân dân Việt Nam (NDVN), những người cần cù sáng tạo trên đất nước mình mà còn cho khắp thế giới.....".

Qua những dẫn chứng trên, tôi thấy có vẻ NDVN nói chung rất ít hiểu biết cái tên vô loại HCM. Ngay cả những ý kiến phản biện rất đối lập với ĐCS....nhưng họ lại vẫn...hầu hết thờ phụng ông HCM một cách điêng cuồng..Theo tôi vì sao NDVN lại quá cuồng tín ông Hồ như một VỊ THÁNH ? có nhiều lý do để trả lời câu hỏi này.. nhưng trong khuôn khổ bài viết tôi chỉ xin trả lời một ý lớn nhất: đó là vì tổ chức UNESCO thế giới đã chót nhầm lẫn đưa tên ông Hồ là " Danh nhân văn hóa "(Great man of culture)". Dù có bao nhiêu ý kiến phản đối sự vinh danh đó -- và cuối cùng tổ chức UNESCO đã phải bỏ đi danh sách " HCM là DANH NHÂN Thế Giới " ; nhưng ĐCSVN vẫn huynh hoang, tự sướng coi HCM là DANH NHÂN TG !!!!! Và họ ngang nhiên phổ biến cùng khắp trong ngoài nước điều đó, khiến cho nhiều người dân còn thật thà, chân chất rất đổi tin yêu bác đảng, đã không thể phân biệt đâu là thật,

đâu là giả? ? Bịt mắt, bịt tai người dân thường, bằng những tuyên truyền có lợi cho bác đảng, đó là nghề nghiệp cha truyền con nối của ông HỒ ! ĐCSVN đã mang cái ren di truyền ông Hồ, họ phải làm mọi cách cho cha họ và họ được hưởng. Nhưng sự thật HCM là ai, bạn nào chưa biết xin chịu khó nghe ĐẠO TẠC HCM dưới đây:

Sự thật về HCM như tên ác quỷ của ĐẠO TẠC:

Dù có cái tổ, cải tiến, có quay lại cái tên nước VNDCCCH, có sửa đổi hiến pháp hay họ đến đâu đi nữa mà vẫn một mực giữ cái " LÝ TƯỞNG CỤ HỒ - ", giữ đến mức phải " THEO CON ĐƯỜNG CỦA BÁC " như một thứ thiêng mệnh trên TRỜI chỉ bảo, ngang hàng với ĐẠO GESU, ĐẠO PHẬT.....thì rõ thật ĐCSVN đang bị ma quỷ ám, ma HCM vẫn luôn làm nhân dân VN đảo điên, làm đất nước khốn cùng xưa nay đó ! Tôi gọi " ma HCM " làm xé lòng bạn đọc, nhưng sự thật là thế, không thể gọi mãi cái tên " ĐẠO BÁC HỒ " được. Xin dẫn chứng sự tàn bạo,độc ác, xảo quyệt của tên đồ tể HCM theo một số tài liệu sau:

--Gần đây người ta tìm thấy một tài liệu ở thư viện Paris, trong đó có kể cuộc đối thoại giữa Phan-Chu-Trinh (PCT) và ông Hồ khá gay gắt: " PCT chỉ yêu cầu Pháp thay đổi nền giáo dục và bảo hộ cả Bắc Kỳ lẫn Trung Kỳ, vì đất nước chưa có vũ khí, lương thực giàu có. Thái độ của ông là một trí thức nhưng rất mềm mại. Còn ông Hồ thì đòi đánh đuổi Pháp với thái độ rất hiếu chiến và chống lại ý kiến của PCT.....vì bấy giờ ông Hồ đã bắt đầu nhuộm máu CS rồi.."

--Tại Nam Kỳ để giải quyết những phần tử giáo phái và những phần tử cảm tình đối phương mà Việt Minh và HCM nghi ngờ phản động, ông Hồ cho trời lại từng chùm rồi thả xuống sông Mê Kông cho chết trôi. Ông Hồ giết xong rồi đổ lỗi cho rằng Phạm-Quỳnh, Tạ -Thu-Thâu cũng bị giết vì là phản động. Ông Hồ tuyên bố: "tất cả những ai không theo đường lối của tôi đều bị giết ";

-- HCM cho đập bỏ hết tượng Phật, Chùa chiền, những di tích lịch sử để xóa tín ngưỡng vì ông cho rằng: tín ngưỡng là phản bội con người, phản bội ĐCS. Phật giáo chống lại tư tưởng HCM.

--Ông Hồ làm việc cho Quốc Tế Cộng Sản (QTCS). Ông có nhiệm vụ tuyên truyền, phổ biến chủ nghĩa Mác Lê cho khu vực châu Á nên được ăn lương mỗi tháng 400 us của QTCS. Khi say mê với QTCS quá mức, ông đã quên cảnh giác và bị bọn mật vụ chống CNCS truy bắt bỏ tù. Nhiều đồng đội cùng làm cho QTCS như ông cũng bị bắt vào tù ... Có tài liệu nói rằng khi bị tra tấn, ông Hồ không chịu được.. nên đã khai lộ hết các đồng chí của mình, trong đó có cả bà vợ mới cưới của ông là Nguyễn Thị Minh Khai...vì vậy họ bị giết hết..còn một mình ông sống. (dù sao đoạn này ông quá phản bội đồng chí của ông, tôi không dám tin...nhưng cứ viết ra đây để bạn đọc phán xét)

--- Cuộc Cải Cách Ruộng Đất (CCRĐ) 1949--1955 ở Miền Bắc vô cùng man rợ là do ông HCM du nhập chủ nghĩa MAC--LENIN --MAO gây nên 172.008 người bị giết, trong đó có hơn 80.000 người bị giết oan hoàn toàn. Trường hợp bà Nguyễn Thị Năm người đã cứu giúp rất nhiều đảng viên cao cấp hoạt động cách mạng, có con là quân đội, chiến sĩ mà đã bị đem giết lượt đầu tiên của cuộc CCRĐ. Khi đội CCRĐ chỉ thị giết bà Năm, ông Hồ tỏ ra chống đối và thương xót bà lắm ! Nhưng chính ông Hồ đã gian xảo viết một tờ báo kể về bà Năm và khuyến khích đội CCRĐ phải giết bà. Tờ báo ông viết ký tên là C.B nên không ai biết là ông viết....Mãi về sau có người báo chính xác:chữ CB là chữ viết tắt của chữ "CỬA BÁC". Trong CCRĐ con đầu cha,vợ đầu chồng, họ giết nhau không ngừng nghỉ. Có cả chuyện ông Võ Nguyên Giáp cũng đầu tổ mẹ ông. CCRĐ còn có câu chuyện rùng mình này: Trong làng của ông Vy có ông Hàn Lương biết mình sắp bị đưa ra đầu tổ, tầy nã, ông nhảy xuống sông tự tử. Vậy mà đội CCRĐ còn lôi xác ông lên để đầu tổ cái thầy ma. Chúng đánh nát bảy cái thầy ma ấy !! CCRĐ tắm máu như vậy nhưng khi đi họp QTCS, HCM báo cáo rất tuyệt vời và hồ lớn " Cuộc CCRĐ đấu tranh giai cấp đại thành công "

Xin nhắc tới ông Vy - một nhân vật rất yêu nước....: Ngày 19-12-1946 giữa Việt Minh (VM) và Pháp bùng nổ cuộc chiến ông Hồ và đại bộ phận VM chạy lên phía Bắc trốn luôn để khỏi đổ máu. Còn ông Vy và 36 trí thức, thanh niên, sinh viên đấu tranh chạy vào khu lạ để cùng một số VM ôn hòa lập phòng tuyến chống Pháp. Điều đó chứng tỏ VM hèn với Pháp mà không ôn hòa với người mình

---2-9-1945 HCM đọc tuyên ngôn độc lập thành lập chính phủ VNDCCH,. Khi đó ông Hồ mời Bảo Đại và giám mục Lê Hữu Từ làm cố vấn để lừa gạt dân chúng và che mặt Quốc Tế trong khi thực dân Pháp đã trao quyền cho chính phủ Trần Trọng Kim rồi

---6-3-1946 HCM ký thỏa hiệp với SAINTENY đại diện chính phủ Phapsvaf đồng ý để 15 ngàn quân Pháp đóng quân tại Hà Nội, Hải Phòng và một số các tỉnh khác. Ông nguyên Trường Tam không đồng ý và phản đối thỏa hiệp này của HCM.

---8-3-1946 các đoàn thể và đảng phái quốc gia biểu tình lên án VM phản quốc, cấu kết với quân xâm lược Pháp, VM đàn áp quốc gia bằng vũ lực.

--- Để lừa dối các thành phần kháng chiến quốc gia trong chính phủ liên hiệp kháng chiến 6-1946 trước đó 2 tháng ông Hồ giả vờ giải tán ĐCSVN, nhưng thực chất là ĐCSVN vẫn còn tồn tại và phát triển với tên gọi Đảng Lao Động Việt Nam, sau đó ông Hồ chỉ thị đàn áp, thủ tiêu các lực lượng kháng chiến mà không theo ĐCS. ĐCS sẵn sàng hy sinh quyền lợi dân tộc để phục vụ QTCS. Chính vì vậy 1945 thực dân dần dần trả thuộc địa cho tất cả., nhưng VN vẫn gây cuộc chiến gọi là " Giải phóng thuộc địa, giải phóng dân tộc ", là không cần thiết. Chính sự chia

cắt đất nước là do HCM thủ đoạn gây ra ở hội nghị GENEVE...sau lại nói dối với ND là sau 2 năm sẽ hiệp thương tổng tuyển cử thống nhất,... ở đoạn này mỗi lần nghĩ lại sự lừa dối quá tàn nhẫn của ông Hồ làm tôi rùng mình !!!!!

--- HCM đã làm thơ chúc tết toàn dân để mừng chiến thắng lớn trong cuộc tổng tiến công tết Mậu Thân 1968 vào MN. Với cảm nhận rất thú vị của kẻ thắng trận, ông đọc trên đài như sau:

Xuân này hơn hẳn mấy xuân qua
Thắng trận tin vui khắp nước nhà
Nam Bắc thi đua đánh giặc Mỹ
Tiến lên toàn thắng ắt về ta

Cũng với cảm xúc đánh đấm tàn bạo đó, ông còn có những giọng thơ sặc mùi hiếu chiến, cổ vũ đánh:

Đánh cho Mỹ cút, Ngụy nhào
Tiến lên chiến sĩ đồng bào

Thắng giặc Mỹ ta sẽ xây dựng hơn 10 năm xưa

Chỉ dẫn chứng đôi dòng thơ trên do ông sáng tác, cũng đủ thấy ông thật sự có mật lệnh đánh vào Miền Nam (MN); không như nhiều bài viết của các nhà lãnh đạo CS cho rằng: ông theo CN dân tộc, không theo CS nên không muốn đánh MN ; đánh MN là chỉ do ông Lê Duẩn và ông Lê Đức Thọ đòi đánh. Chính tôi -- người viết bài này khi đó đã chứng kiến giọng đọc của ông Hồ trên đài phát đi cả Miền Bắc, giọng ông như reo hò lên với chiến thắng. Từ đó các ông lãnh đạo CS khác cũng được thể hung hăng hơn nữa và thích bắt ND đổ máu hơn nữa....Thế mới có những cuộc đánh toi bời vào dân mình tiếp tục cho tới ngày gọi là "Thống nhất "

---- Nạn đói ở MB 1945 trên 2 triệu người chết, Việt Minh do HCM lãnh đạo đổ tội cho bọn phát xít Nhật, Pháp gây ra, thực tế là do VM gây ra. Năm 1945 ông Hồ cùng VM của ông đã làm những việc: thứ nhất VM bán đấu giá chiếc áo lụa của HCM với giá 9 tấn vàng để triệu cống cho tướng lãnh Trung Quốc, vì vậy mà người dân mất nhiều tiền vốn làm ăn. Thứ hai:VM bí mật kích động và áp lực trên những gia đình tài phú, buộc gởi tiền vào ngân hàng cho VM (gọi là đóng hụi chết), vậy là 28 triệu tấn vàng triệu cống cho QTCS. ĐCS (VM) còn tàn bạo với NDVN hơn cả Pháp và Nhật nhưng nó không để lại dấu vết gì...vì HCM và lực lượng tình báo mà cướp chính quyền 2-9-45 đó rất tinh vi, che lấp vết xe đã đổ

--- Ông Hồ không tiếc gì xương máu của ND, chỉ miễn sao ông được mãi mãi là CHA GIÀ KÍNH YÊU CỦA dân tộc. Vì vậy trong lãnh đạo kháng chiến,ông đã tự động đặt tên cho các đồng chí của mình và chọn những cái tên thật kinh khủng như: Trường,Kỳ,Kháng,Chiến, Nhất, Định, Thắng,Lợi. Hay là: Trung, Dũng, Đồng,Tâm, Kiên, Quyết, Cần,Kiệm. Thảo nào cuộc chiến VN được gọi là cuộc chiến dai dẳng và tốn kém nhất trong lịch sử loài người. Kết cục VN vẫn lạc hậu nhất, chia rẽ mất

đoàn kết nhất, hận thù dai dẳng nhất...v...v...vậy mà trong nước người ta khen ông Hồ rất giỏi đoàn kết dân tộc mới đánh được giặc nọ, giặc kia.

---HCM từng nói "Ai thì cũng có khuyết điểm, riêng ông Lenin và Mao thì không có khuyết điểm ". Có câu thơ của nhà thơ CS nổi tiếng thể hiện rất rõ lý tưởng ông Hồ " Bác Mao đâu có ở xa, Bác Hồ ta đó bác Mao đấy mà ". Vậy sao trong nước người ta tự nhiên thay đổi lý tưởng của ông Hồ?

---Ngoài những số liệu về hoạt động chính trị như trên, HCM đã lợi dụng chức vụ chủ tịch nước, đóng giả vị CHA GIÀ KÍNH YÊU CỦA DÂN TỘC để nói dối rằng vì nước, vì dân nên ông không lập gia đình. Thực tế thì như những bài trước tôi đã viết ông có vợ, có con...nhưng không chịu nhìn mặt ! ông thủ tiêu vợ để danh ông trong sáng....Ông ta không trừ một bé gái thơ ngây nào...có mặt là ông nhào vào hút hết sinh lực của đứa trẻ, hăm hiếp cho tới cùng, rồi giết. Một người đàn ông ô uế nhất nhì thế giới vậy mà ở VN, người ta coi chuyện đó bình thường, có vài người tôi được nghe, họ nói " vì ông không có vợ, thông cảm !...Ôi tôi buồn nôn !!!!!

Sự thật về HCM giống như con ác quỷ còn nhiều lắm, trong khuôn khổ tờ báo tôi không thể nào viết hết. Song đó là những sự thật mà tôi rất tin !!...Ấy vậy mà bao nhiêu năm qua cái tên nước XHCN, tên đảng ĐCS, tên người lãnh đạo:CHA GIÀ DÂN TỘC HCM luôn đi bộ ba với nhau. Nay bỗng nhiên chỉ còn ĐCS đi song song với chủ nghĩa dân tộc mà ông Hồ đã đi từ thuở ông làm một ĐẢNG VIÊN CỦA QTCS ! thật là hài hước. Chính ông Hồ cũng là một trong những thành viên sáng lập ra ĐCS Pháp. Quá nhiều bằng chứng cho thấy HCM theo lý tưởng CS như trên tôi đã chứng minh. Nhưng có vài nhà sử gia Nhật, Ấn Độ nào đó lại nói rằng HCM chỉ theo chủ nghĩa dân tộc, thế là trong nước ĐCS và NDVN lại gặt gù làm theo các ông sử gia đó:.. Có lẽ chuẩn bị có chủ nghĩa đặc biệt: MAC-LE-STA-MAO-HỒ chẳng, hay lại gọi THÁNH HCM từ trần thể giáng sinh xuống VNDCCCH

Kết luận:

Bạn đọc hết bài viết, đã có thể kết luận được ông Hồ là con ác quỷ, hay vị THÁNH. Chắc chắn ông là con ác quỷ rất ghê gớm nên mới lừa bịp và quyến rũ được ĐCS và NDVN như vậy. Ngược lại ĐCS và NDVN vì quá dại dột đã làm CÁI NỒI NUÔI ÁC QUỶ CỦA ĐẠO TẠC từ lâu. Muốn thoát được con ác quỷ đó chớ nên thờ cúng nó. Về chuyện số kiếp ngày nay - đó là khoa học 100%. Cậu bé MATEAS STEPHENNO người ASHENTINA cho biết: cậu ta lúc 3 tuổi đã nhớ hết tất cả các kiếp của mình. Cậu không theo đạo nhưng biết rõ CHÚA GESU, ĐỨC PHẬT, MOHAMED đều là những VỊ THÁNH rất có đức độ, loài người đã đi đúng đường nhưng chưa luyện tập nhiều nên hay bị lạc hướng ! Vậy loại vô đạo đức như HCM chắc chắn không phải THIÊN SỬ TRÊN TRỜI gởi xuống, VN đừng nên nhận vợ !

Hồi Ký Vượt Biên

NƯỚC ..

Nguyễn Quyết Thắng

Sau chuyến vượt biên hụt hẫng tại Nha Trang vào một buổi tối mùa thu của năm 1980, tôi không thể trở về Banmê được nữa nên chạy thẳng xuống Sài Gòn. Cơ duyên hội ngộ chúng tôi 3 người bắt tay nhau để tiếp tục thực hiện ý định vượt biên luôn sẵn trong tâm trí, anh Nguyễn Thế Bang có tài ăn nói khôn khéo, uyển chuyển và nhanh trí, lo tiếp xúc với bạn bè và những người muốn tham gia vượt biên, anh "làm cái" đứng mũi chịu sào nên tôi gọi đùa là "Cái Bang", chị Minh Tâm một người hiền hòa ăn nói nhã nhặn, khuôn mặt phúc hậu và là người con của một gia đình uy tín trước kia, vì thế những người được chị mời đến tham gia đều tin tưởng và hy vọng. Cũng từ cái duyên này mà anh Bang và chị Tâm thường xuyên gặp nhau, tình yêu nảy nở và nên duyên vợ chồng. Nhiệm vụ tôi phải lo trực tiếp những nhu cầu cần thiết cho chiếc thuyền, từ giấy tờ chuyên chở hàng hóa để nguy trang, đến vật dụng cần thiết như tìm mua hải bàn, hải đồ, dầu nhớt, thuốc men v.v.. một công việc quả khó khăn và nguy hiểm. Mặc dù sẽ có tài công lo điều khiển con tàu, nhưng tôi cũng phải nghiên cứu tìm tòi học hỏi cách lái tàu, chọn con nước, hướng gió, ôn lại ánh trăng sao, những chuyện này tôi từng quen biết nhờ sinh hoạt trong Hướng Đạo, các hội đoàn và những ngày tháng phục vụ trong quân đội. Tôi luôn có mặt trên thuyền để bảo vệ phá hoại hoặc bị đánh cắp thuyền, nó là một vật quan trọng, một ước mơ, một hy vọng của tương lai đời sống chúng tôi.

Tôi đã bán đi chiếc nhẫn cưới và sợi dây chuyền cuối cùng để mua ly tách, phin cà phê, vài cái ghế đầu chân thấp và 2 cái bàn xếp cho có lệ. Thuê một quán cóc bên đường đối diện với cổng sau Sở Thú đầu cầu Thị Nghè mở quán bán cà phê, dùng làm điểm hẹn hò, nơi gặp gỡ bàn bạc công việc, khách qua đường ghé uống cà phê thì cũng bán bình thường như thường. Đêm về, xấp mái hiên lá xuống che kín phía trước thay cho cánh cửa, nằm trong chiếc ghế bố mượn của anh chị Kha được mở ra khi đi ngủ, nghe đêm về tịch liêu, nhớ nhà, nhớ vợ con đang còn ở trên cao nguyên Banmê, nơi chôn cất đầy kỷ niệm thời mới lớn, nay đành phải rời xa, thương cho tương lai đàn con thật mịt mờ, cuộc sống hăm hiu thua kém chúng bạn, thiếu thốn mọi điều, ngay hạnh phúc gia đình với tình cha con

cũng bị cách ngăn, không biết bao giờ mới an bình quây quần bên nhau. Thương chúng bao nhiêu, thương mình bấy nhiêu, trong bóng đêm âm thầm lặng câm, đôi dòng lệ trào dâng, ấy là niềm an ủi vô biên luôn theo sát bên tôi.

Chiếc thuyền dài 9 thước, rộng 2 thước rưỡi, đã được vài người tài công mời từ Phan Thiết đến thăm, cùng đôi người thợ máy đến viếng, đều lần lượt bỏ ra đi với nhiều lý do khác nhau, tựu chung là "chê", máy Zanma 2 đầu bạc với bánh trớn to tổ chẳng và nặng chình chịch, xưa quá rồi, mũi thuyền thấp quá, không phải thuyền đi biển, phải là mũi.. "Thái Lan" mới được, anh Bang nói rằng: "Tháng 3 bà già đi biển", sóng êm gió lặng, loại thuyền này đi thì không sợ bị lộ, thắng là cái chắc. Điều này tôi không có ý kiến, chẳng có kinh nghiệm, mở mắt chào đời đến nay, đây là chiếc thuyền đầu tiên tôi thực sự được sờ tận tay ray tận mắt, tôi nghĩ rằng chiếc nào thì cũng tương tự như nhau, khác chẳng là to hay nhỏ hơn thế thôi! Tôi là dân sống trên núi, bơi còn chưa biết nữa huống hồ...

Thế rồi! tháng 3 năm 1981 ngày dự định đã đến, chàng cựu sĩ quan hải quân cùng người thợ máy bạn của anh ta đột nhiên biến mất không một lý do, may thay chị Tâm đã mời được ông Nhất từ Phan Thiết về làm tài công, ngày đi không thay đổi, chỉ có tôi và ông Nhất trên thuyền đến điểm hẹn nơi cửa biển, các "taxi" (ghe nhỏ) sẽ đỗ người ra. Tôi cầm sổ thông hành cấp phép đi từ bến Hàm Tử Chợ lớn đến Vũng Tàu để nhận hàng về, qua trạm kiểm soát tôi phải nhảy lên bờ trình giấy, xòe điều thuốc Vàm Cỏ ra mời. Đường đi nước bước trên sông ngòi, tôi hoàn toàn mù tịt, chỉ lắng lắng nghe theo lời ông Nhất, cũng chẳng hề nghi ngờ ông ta có biết đường hay không? dường như cũng có lần lạc lối vì thấy ông ta hỏi vọng qua những thuyền khác dò hướng đi, điểm đến ở đâu đó bên cửa Thuận An!! tất cả hải bàn, hải đồ, thuốc men, thực phẩm đều giao cho người điều động đánh bãi và taxi, họ sẽ giao lại ở bãi chính, chúng tôi không được mang theo, sợ lộ.

Thuyền chạy qua bao làng xóm, tỉnh lỵ bên sông nước, những vẻ đẹp thật thơ mộng của sông rạch miền Nam tôi chưa hề được chiêm ngưỡng, những cành lá của cây dừa nước xòa ra bên bờ lạch cùng những mái nhà tranh thấp thoáng sau vườn cây thưa nắng, yên bình như trong hình vẽ, ngòi trước mũi thuyền thổi mùi nước đục, hưởng làn gió mát và tiếng nước vỗ bên mạn thuyền, tôi quên rằng mình đang trên đường trốn chạy. Ánh mây chiều đỏ thắm, từng vệt dài chen lẫn hàng mây xanh-vàng, những khối mây đen nổi rõ từng cuộn phía trước, hoà tan dần dần, nổi đến mây xám trải dài sau lưng. Giữa dòng sông rộng lớn, sóng nhấp nhô dập mũi thuyền chồm lên chúi xuống, hai bên bờ sông lui dần ra xa và bóng tối phủ xuống không còn nhìn rõ những mái nhà thấp thoáng sau rặng tre bên bờ sông đất lở. Giữa sông có chòm cù lao khá

lớn, thuyền chạy đến đó, tôi nhảy lên bờ. Cù lao trống trơn không có ngọn cỏ, toàn cát-đá-sỏi trộn lẫn bùn đất, có những con Thoi Lòi nằm dương cặp mắt tròn lo như nai tơ nhìn chúng tôi dò hỏi?... Ông Nhất nói: "mình nấu cơm ăn đi" rồi tự tay cầm nồi múc nước sông vo gạo, lấy bình nước uống đổ vào, đặt nồi cơm trên bếp dầu sau thuyền, tôi lấy loong guigoz đựng thịt kho mặn bày ra. Cơn gió thổi lồng lộng trong khung trời rộng, không ai nói lời nào, tôi nhìn ông Nhất ưu tư, da xạm nắng đáng khắc khổ, râu dài hơn tóc, và hàm răng đóng nhựa thuốc lào, tôi đoán ông khoảng 60 tuổi, nhưng thực ra tuổi của ông mới ngoài 50, sóng gió và biển cả đã làm ông già đi trước tuổi.

Ăn xong chúng tôi nhỏ neo đi tiếp, trong bóng đêm của sông nước miền đất lạ, thật khó nhận diện cảnh vật phía trước, ông Nhất lái thuyền thì tôi đứng trước mũi dòm chừng chỉ lối, hoặc ngược lại, chiếc đèn pha trên mũi không đủ chiếu ánh sáng xa hơn chục thước phía trước, càng làm tôi mỗi mắt hơn khi phải điều tiết trong bóng đêm, bực mình hơn thế nữa là những lưới đánh cá giăng quá nhiều giữa sông, thường thì người ta cắm 2 chiếc đèn bão ở 2 đầu cọc lưới, đêm khuya có khi 1 đèn bị tắt không biết đâu là bên phải, đâu là trái, có khi thuyền trôi vào giữa đáy lưới, làm ông Nhất phải nhảy xuống nước gỡ lưới quấn quanh chân vịt và cả bàn lái, cũng may đó chỉ là lưới cá nhỏ dễ gỡ, phải làm thật nhanh và chạy cho lẹ, kéo chủ lưới bắt được không những đòi bồi thường mà còn bị lộ chuyện vượt biên thì thật tai họa.

Thuyền qua nhiều khu vực tỉnh lẻ, tôi không nhớ hết địa danh mà ông Nhất đã kể, nhưng tới Vĩnh Long thì tôi biết, vì nơi đây có người em trai của tôi là Trí cùng với vợ và 3 con sinh sống từ lâu, rồi thuyền đến bến Ninh Kiều Mỹ Tho, ông Nhất nói nghỉ ở đây một chút rồi thuê ghe nhỏ vào chợ, quanh đây đầy thuyền to ghe nhỏ dọc ngang qua lại, hay im lìm neo trước bến. Trên bờ đèn đuốc sáng trưng, khói nấu-nướng tỏa mù mịt một góc. Chừng nửa giờ sau ông Nhất trở về với chai rượu trắng và gói giấy trong tay, tôi đoán là đồ nhậu! Thì ra ông Nhất thèm rượu, nói đúng ra là nghiện rượu, có rượu là ông ta vui vẻ, khoẻ mạnh hơn, tiếc cho ông ta là tôi không biết uống để làm bạn tri kỷ với ông, tuy nhiên ông ta cũng huyền thuyên kể chuyện về gia đình của ông, cũng vì thế tôi biết được vợ con ông đều đang sống ở Mỹ, qua những đợt vượt biên trước đây họ đã chở thuê cho những người ra bãi rồi nhảy theo luôn, ông ta thì bị bắt nhốt tù, nay mãn hạn trở về, đang tìm cơ hội để ra đi lần nữa.

Rời bến Ninh Kiều, thuyền chạy dọc qua nhiều lò gốm phía bên trái, từng đồng chum lọ bằng đất sứ chồng chất lên nhau, chờ ngày đem bán, bên phải là bờ đất cao hơn cả 3-4 thước, phía trên là lò nấu đường, thơm mùi khét mía cháy, vị ngọt của mạch nha, lửa đốt trong lò rực sáng hun đúc chum đường sôi sục văng vãi lung tung, những

đường rãnh nước chảy bào mòn từ trên lò chảy xuống bờ sông nhấp nháp, có đàn chuột cống nhảy qua, chạy lại loanh quanh, tôi nghĩ, giá có con chuột nào vô phước rớt vào chum đường đang sôi kia, chắc cũng chẳng ai biết vì khói trong nồi bốc ra khá dày đặc. Tới ranh giới tỉnh Sóc Trăng, tôi thấy đằng xa có ngôi nhà thờ sáng rực, nhiều quầy-quán và xe bán dạo bật đèn sáng đủ màu, bóng người thấp thoáng đông đảo. Tôi nhảy lên bờ nhắm hướng ánh sáng đi tới, đoán là buổi chợ đêm, định đến để tìm mua thêm gói thuốc lá dần tụi, đến nơi mới biết đó là một buổi lễ cầu nguyện của giáo dân trong vùng trong ngày cuối tuần, tiếng cầu kinh vang ra từ trong giáo đường hòa lẫn tiếng nhạc của xe bán nước ngọt, cà phê, mực khô vang lên ngoài đường, âm vang vui nhộn. Tôi đảo mắt tìm xe thuốc lá, nhưng chợt đổi ý, không nên đến chỗ đó, mình dễ bị phát hiện là kẻ lạ mặt và chẳng may bị bắt thì thật đáng tiếc. Nghĩ thế, tôi quay lưng trở về thuyền.

Dường như có ánh trăng nửa đêm yếu ớt ẩn mình sau tầng mây cao, thuyền trôi đến một vùng sông rộng lớn, những cành cây lưa thưa vươn trên mặt nước khằng khiu đơn độc, những tàn cây này đã bị nước thủy triều dâng cao nên không thấy gốc, chốc nữa nó cũng sẽ bị ngập chìm toàn diện dưới mặt nước, quay nhìn lại phía sau, tôi chợt bắt gặp một vùng lân tinh tỏa ánh sáng lung linh, nhấp nhô ánh thép bạc lan tỏa khắp mặt nước như trăm ngàn ngọn đèn lấp lánh từ đáy nước hắt lên, và từ trên cao rơi xuống, những cuộn hơi sương đục như khói trắng bốc lên, tan loãng trên mặt nước trông tựa như một giòng nước nóng đang bốc hơi giải nhiệt êm đềm, thật ngoạn mục và kỳ quái, một cảnh thần tiên tôi chưa hề thấy, lạ lùng và huyền bí như truyện thần thoại, tôi muốn vốc những ánh lân tinh màu trắng-xanh lấp lánh trong suốt đó trong lòng tay, hay thử đập vỡ nó ra xem có gì lạ? lòng vui và kính ngạc trộn lẫn chút lo lắng không tên... Trong khoang ông Nhất ngồi ngủ gục sau những ngum rượu khê khà, tôi nghe hình như có tiếng nước chảy lao xao phía trước, qua khung cửa kính phòng lái, tôi nhìn thấy cảnh vật mờ mờ ảo ảo phía trước, bật đèn pha trên mũi ra xem, thì hỡi ôi ! cách mũi thuyền dăm bảy thước là một đáy lưới cá khổng lồ giăng ngang bằng một dây cáp sắt cao hơn mũi thuyền, nước đổ vào đáy ào ào tạo thành một phễu nước xoáy từ miệng sông rộng gom vào túi đáy thu nhỏ phía sau, 2 đầu giây cáp được quấn chặt vào 2 cột trụ gỗ đóng sâu xuống lòng sông to bằng tay người ôm. Tôi không còn đủ thời giờ để hét lên nữa, tay giật mạnh cần số về phía sau, bánh đuôi tôm quay ngược, con tàu rung chuyển bần bật trong tiếng rú của máy de lui mệt nhọc khó khăn, tuy đã rú ga lui hết cỡ về sau, nhưng con tàu vẫn từ từ trôi vào miệng đáy, không còn thời giờ để suy tính chọn lựa tìm cách thoát hiểm, chỉ còn phản xạ tự nhiên, thực hiện ngay những gì lý trí bảo mình làm, Nếu tàu bị hút vào đáy, nước sẽ nhận chìm con tàu xuống nước như những chiếc lá trôi sông, như những con cá vào đáy không đủ sức vẫy vùng bơi

ngược dòng trở lại, hướng chi tôi lại chẳng biết bơi, và cái lưới to lớn kia sẽ cuốn hút xoay vòng trời chặt con mồi hết lối thoát. Thấy de lui không có kết quả và sự nguy hiểm đang cận kề, tôi gạt cần số tới, rú ga và bẻ hết cỡ về bên phải, con tàu rướn lên trôi ngang trên mặt nước cuộn cuộn, đâm xâm vào đầu cột đáy giữa sông rồi trượt qua bên kia, cái cột to bị đổ nghiêng qua một bên, và may thay con tàu đã lướt qua được phía ngoài của miệng đáy trôi tuột ra xa..... tôi nhủ thầm cảm ơn Trời Phật đã độ lượng, tiếng ông Nhất vọng ra : - Chuyện gì đó ?...

Bấy giờ tôi mới nhớ có ông Nhất ngủ trong khoang.

Một giờ sau, thuyền đến một bến nước có nhiều căn nhà dựng tuốt ngoài sông, thủy triều xuống để lộ ra những cột nhà khằng khiu mỏng manh được đóng xuống lòng sông cao lêu khêu, nhà nhà đều tối thui, ông Nhất ghé vô một căn nhà còn ánh sáng hắt ra, gọi lớn :

- Còn đồ ăn không ? ông chủ ơi ! rồi quay lại bảo tôi : - Đây là quán ăn .

Quả đúng như vậy, nhà có một cầu thang phía sau thông xuống nước để đón khách thuyền đồ ghé qua, chúng tôi leo lên, căn nhà vắng hoe..., chợt có một bà khoảng 50 tuổi bước ra hỏi :

- Cần chi ông? đồ ăn hết mất rồi...

Ông Nhất đòi hỏi :

- Có cái gì ăn cũng được !! Tô cháo gà đi ! được mà..

- !!!!... Nhà chỉ còn con gà, nhưng còn nhỏ xíu xiu hà.

- Được rồi, được !!!

Bất đắc dĩ bà chủ bắt gà làm thịt nấu cháo cho chúng tôi không một tiếng thở than, chắc cảnh này vẫn thường xảy ra.. Tôi ngồi im chờ đợi, nhìn ra mặt sông tối đen, lo lắng, mệt mỏi, nhiều suy nghĩ đổ ra rối tung, tôi cũng chẳng biết còn bao lâu nữa thì đến điểm hẹn, đi cũng đã gần 2 ngày rồi còn gì ? . Tránh các trạm kiểm soát làm việc ban ngày và tránh để người dân nhận diện thuyền lạ, chúng tôi phải chọn đi ban đêm, ít phiền nhiễu, nhưng không ngờ lại gặp những khó khăn khác.

Ăn xong trả tiền, chúng tôi cho thuyền qua phía bên kia, sau một dãy nhà dựng trên mặt nước neo ở đáy ngủ. Sáng hôm sau bị đánh thức bởi tiếng máy đuôi tôm gào lớn và sóng nước cuộn tới, nâng thuyền tôi lên xuống lắc lư, sóng đánh vào mạn thuyền bồm bộp, mở mắt nhìn theo thấy đó là 1 chiếc ghe tam bản dài khoảng 5-6 mét, phía sau gắn một máy đuôi tôm cần trục dài thòng chĩa xuống nước quây sóng, người thanh niên trẻ tuổi háo động, rồ máy ghe lượn qua lượn lại, phóng hết ga biểu diễn, khiến các ghe buôn bán hàng hóa trên mặt sông la ó bất bình. Chúng tôi ở đó nguyên ngày, chờ đến chiều tối lại nổ máy đi tiếp...

Cuối cùng cũng đã đến điểm hẹn, đợi ở đó suốt từ sáng đến chiều mới thấy một chiếc ghe nhỏ

từ đâu chèo đến, một người thò đầu vào thuyền nhìn tôi cười cười hát hàm hời :

-Tới lâu chưa ? mệt không ? . Rồi quay qua nói với ông Nhất :- Lui thuyền lại chỗ trống kia đi bác Hai ?

Chẳng cần nghe tôi trả lời, và cũng chẳng cần biết họ có quen tôi hay không? đoán chắc chỉ là người trong " bãi đánh " nên ông Nhất thản nhiên nổ máy làm theo lời họ. Một lúc sau, cũng chiếc ghe đó chạy sát vào thuyền tôi và quăng qua cửa sổ một chùm bánh nếp nhân đậu đỏ, gói bằng lá dứa màu vàng trông giống như bánh ú nhỏ nhỏ, khoảng 50-70 cái cột với nhau thành 1 chùm, nói với theo :

- Đồ ăn đó !

Mừng quá, buồn ngủ gặp chiếu manh, họ thật tử tế và chu đáo đã cho tôi thức ăn lót bụng, bèn mở một cái ra ăn thử. Có biết đâu rằng đó là phần thực phẩm dành của 50 người vượt biên trong bao nhiêu ngày lênh đênh trên biển đấy?... Lúc sau lại có 1 ghe khác cặp vào bên hông, một người đàn ông chui vô khoang máy nói :

- Trước khi ra biển, phải kiểm tra máy móc lần chót cho an toàn ! nhé ?

Rồi ông ta mở nắp máy xem xét, chỉnh qua chỉnh lại, vặn tới vặn lui 4 cái "Béc dầu" xong nhẩy ra ngoài biển mất. Còn người thợ máy chính thức theo chúng tôi trên đường vượt biển, sẽ đến chung với nhóm người bằng " ghe taxi " tối nay.

Ánh mặt trời dần tắt, tôi bồn chồn chờ đợi, thỉnh thoảng lại ghé mắt bên cửa sổ nhỏ nhìn ra ngoài, ông Nhất cũng thế ! chẳng ai muốn nói năng lời nào, và chẳng ai nghĩ đến chuyện cần phải nấu cơm ăn tối cả. Nhìn lại bao quát căn buồng máy, tất cả đã gọn gàng ngăn nắp, sàn ngồi trong khoang lót ván là chỗ ngủ của tôi bấy lâu nay có thể chứa được 35 người ngồi bó gối, phía sau buồng lái chứa khoảng 15 người, số còn lại ở trên mui, cái máy thuyền to quá, nằm giữa khoang với cái " bánh trón " to chả khác gì của "xe ủi lô", thấy phát khiếp không ai dám ngồi gần, thùng nước bằng thiếc to thiết kế theo dạng mũi thuyền chứa được 800 lít nước và phía sau đuôi thuyền cũng có 1 thùng thiếc phía dưới chứa 800 lít dầu gasoil, thêm 4 kan lẻ để phía trên và 4 kan nhớt máy nữa. Tất cả do ông chủ nhà, nơi neo thuyền ở bến Hàm Tử lo đầy đủ và giao cho chúng tôi lúc ra đi, 2 cái "béc " phun dầu dự phòng để trong hộc khoang phía trước cùng với sợi dây cu roa máy bơm nước, bên hông trên cao mới gắn thêm 1 máy bơm nước bằng tay, phòng trường hợp máy bơm máy không làm việc, một trục máy dài 2 mét gắn sẵn chân vịt mới dự trữ, đây là kinh nghiệm học được ở những người đi trước thường gặp phải trục trặc.

Chợt có tiếng người nhẩy lên thuyền làm tôi giật người, một người đàn ông cúi mình thò đầu vào khoang nhìn dáo giác một lượt rồi hỏi :

- Xong rồi chứ ? đánh nhe, mọi người tới rồi.

Tôi chỉ kịp trả lời :- Dạ. thì ông ta đã quay gót nhẩy lên bờ, lát sau thì nhiều tiếng động trước mũi thuyền, làm chiếc thuyền chao đảo không ngừng, già trẻ trai gái, lần lượt chui nhanh vào khoang, chỉ có tiếng xì xào to nhỏ và tiếng lục cục của chân dẫm lên bục gỗ. Em Nguyễn Hữu Chí trao cho tôi gói giấy, phía ngoài bọc bao nylon, trong đó có cái hải bàn, và tấm hải đồ mà tôi đã khó khăn dò la để mua được. Ông Nhất nói với Chí quay giúp bánh trón, cái máy ho lên xằng xặc nổ được chốc lát rồi từ từ tắt ngấm, lại quay - rồi lại tắt. Ông Nhất bực dọc :- Thợ máy đâu rồi hè ? . Một người lên tiếng :- Tôi đây, rồi thoăn thoắt chen qua đám người ngồi chật ních đến bên máy tàu kiểm soát, tôi cũng chui đầu vào nhìn, thấy nhớt trong máy phun ra phè phè mỗi khi máy nổ, anh ta lăm bắm gì đó với nắp máy đã được tháo ra, tôi hỏi :

- Có cần gì không anh ? sao vậy ?

Anh ta trả lời :

- Không sao, chạy được, nhưng uống nhớt hơi nhiều, ai cần máy gì kỳ quá dzậy? để coi lại coi !!

Anh ta vắn vắn xoay xoay một chặp thì máy cũng nổ được đều đặn trở lại, và chiếc thuyền rời bến nhắm thẳng cửa biển tiến tới, mọi người ngồi im lặng trong bóng tối nén tiếng thở mạnh, thế nhưng cái máy tàu cứ ho lên cồng cộc vang lên và ống nước giải nhiệt trong máy thải ra ngoài phun lên phè phè. Cái khoang bé xíu vậy mà có thể chứa được hầu hết tất cả mọi người trong đó, khi nghe ông Nhất nói tôi mới để ý : - Ráng chịu khó ở trống một lát đi bà con, ra khỏi cửa biển là xong rồi.

Thuyền chạy được một lúc thì đến cửa biển, nước trong thuyền dâng cao ướt chỗ ngồi, ông Nhất mở máy bơm cho nước ra ngoài, sóng cuộn có phần mạnh hơn, trước mặt là biển nước mênh mông, ánh nước nhấp nhô trong bóng đèn rờn rợn, tôi quay lại nhìn phía sau, không còn thấy nhánh sông vừa đi ra là ở chỗ nào nữa, chỉ thấy lờ mờ những hàng cây, bờ đất ẩn hiện thành một hàng ngang, trên cao là cột hải đăng sừng sững đang thè lưỡi liếm bóng đêm từng vòng. Thuyền kéo ga hết cỡ đi về phía trước, tôi mừng thầm : "Chạy nhanh như vậy sẽ mau đến hải phận, giờ này nếu bị phát hiện họ đuổi theo cũng không kịp". Nhưng mỗi khi nhìn lại ngọn đèn hải đăng, thì vẫn thấy nó nằm đó, vẫn thấy rõ mồn một chẳng cách xa được là bao nhiêu. Tôi lần mò mở bao giấy lấy hải bàn ra xem, giờ phải dùng đến nó để định hướng đi, tôi xực nhớ đến những vật dụng cần thiết khác, bèn hỏi lớn :

- Ai cầm gói thuốc tây ??... Có ai thấy cái buồng không ??... Ai giữ phao, mấy cái ruột xe hơi đó ??...

Không có tiếng trả lời, đáng nhẽ ra tôi phải nhớ hỏi ngay từ lúc mọi người lên thuyền chứ ? nhiều việc chi phối trong đầu, khiến tôi không thể nhớ được mọi thứ. Tôi hỏi lại lần nữa, hời ôi ! vẫn không có ai trả lời, tôi thất vọng, bực bội và nổi giận.

Bịch thuốc Tây gồm thuốc tiêu chảy, thuốc say sóng, dầu nóng, thuốc nhức đầu, những cuộn băng vết thương v.v.. tất cả tôi đã mua được của anh Trần Đại Lộc, gần chợ An Đông. Cũng không thấy 4 cái ruột bánh xe vận tải được cắt đôi ra thành 8 khúc, ép kín và bắt khoen 2 đầu, dùng để gắn 2 bên sườn thuyền thay thế phao nổi cho thuyền cân bằng, tôi đã phải khó khăn để thuê làm cho thật tốt và kín đáo với giá không rẻ, thuê xe Ba Gác chở từ Hàng Xanh về Bến Hàm Tử thật không dễ tránh né Công An kiểm soát. Còn cái buồm nữa :- Trời ơi ! cái buồm đâu rồi ? Cái buồm được cắt ra từ một cái dù màu trắng của lính nhảy dù còn cả dây dù mới tinh, anh Thảo đã nhờ người nhà ngồi may suốt buổi tối. Tội nghiệp cái cột buồm còn nằm trơ kia, tôi đã phải đợi đến bến Ninh Kiều Cần Thơ mới mua được một thân cây gỗ dài 6 mét, đục đẽo làm chốt gắn sau buồng lái, để phòng khi ra khơi cần đến sẽ dựng lên. Tất cả mọi vật, anh Bang đã trao cho ông Đông " chủ bãi " để đem ra đây cùng với mọi người trong ngày hôm nay, tất cả đều không thấy đâu? Vì cuộc sống khó khăn, hay vì lương tâm bất nhẫn, lòng tham đã khiến người ta giữ những vật " vô giá " đó của chúng tôi làm của riêng, mà không cần màng đến tính mạng và thân phận của những người đang đi vào cõi tử sinh, "một đi không trở lại", và họ nghĩ rằng, sẽ không còn gặp lại chúng tôi nữa. "Bàn cùng sinh đạo tặc", buồn cho " thể thái nhân tình" trong cuộc sống khó khăn của xã hội mới, đã tạo cho họ những tư tưởng và hành động bất nhân như thế. Có tiếng ai la lớn trong khoang:

- Sao nước vô nhiều quá vậy ? mở máy bơm lên.

Có tiếng ông Nhất vang lên :

- Mở rồi, chờ " khẳm " nước dô chút đỉnh mà, lo chi.

Tiếng máy vẫn nổ cộc cộc vang động dòn tan, đẩy chiếc thuyền đi tới, trong bóng đêm mênh mông, mặt nước tương đối bình lặng, biển nước bao la không có một điểm mốc nên thấy như nó vẫn đứng nguyên một chỗ, trong khoang lặng im trong sự căng thẳng hồi hộp, tôi lo lắng nhìn về phía bờ xa sau lưng, ngọn hải đăng vẫn còn đấy, - Trời ơi, đi lâu quá rồi mà vẫn chưa khuất ngọn hải đăng, điều này, chắc họ nhìn thấy mình quá. Tôi nhủ thầm, bỗng nghe " Xầm " một cái, chiếc thuyền nghiêng về một bên, bất động, ông Nhất la lên :

- Mắc còn rồi !!

Tiếng máy rú lên, hạ xuống, rồi lại rú lên, chiếc thuyền không nhúc nhích, ông Nhất nói lớn.

- Bà con làm ơn xuống bớt đi, bị mắc cạn rồi, xuống cho nhẹ bớt... xuống đẩy phụ thuyền lui lại một chút, máy người to con đó, xuống đi, lẹ lẹ một chút đi, làm ơn mà !!

Chẳng một ai dám xuống cả, giữa đêm đen bão nhảy xuống giữa biển mênh mông, làm sao có đủ can đảm. Tôi lại không biết bơi, không dám nhảy xuống nước, thì làm sao dám hô hào kêu gọi mọi người, đang bận rộn tìm phương cách giải cứu chiếc thuyền ra khỏi chỗ này, nên không có hề ý

tưởng thất vọng bị quan gì cả. Tiếng ông Nhất lại la lên :

- Bà con giúp một tay đi chớ, tụi nó ra bắt cả lũ bây giờ, lẹ lên.

Vài người thanh niên lâu bầu văng tục nhảy xuống nước, chắc họ không biết bơi, có người leo qua mạn thuyền trượt xuống nước, tôi hỏi :

- Nước có sâu không vậy ?

- Tới đây nè !

Người thanh niên khoác tay, quơ ngang cần cổ, tôi lần theo mạn thuyền cũng trèo xuống, thuyền chạy trên một bãi cồn cát ngay giữa cửa biển trong khi mực nước xuống thấp và chiếc thuyền chở nặng với sức trớn phóng nhanh đã đâm sâu vào giữa vùng cát nên bị mắc cạn, chúng tôi hè nhau đẩy tới, đẩy lui, tiếng máy rú lên, nhưng chiếc thuyền chỉ lắc qua lắc lại.

- Xuống hết đi bà con, nặng quá, giúp một tay đi bà con ơi!!

Thêm được một vài người nữa nhảy xuống, người đẩy, người dùng chân moi cát, người lác, làm được chuyện gì thì cứ làm. Khoảng 15 phút sau chiếc thuyền không còn nhúc nhích được nữa, nó lệch nghiêng qua một bên, lặng im như đài tưởng niệm được xây cứng bằng xi măng, mực nước xuống tới ngực, tiếng máy thuyền chậm dần hậm hực rồi tắt lịm. Tôi hỏi như một phản xạ :

- Sao vậy ?

Ông Nhất nói :

- Chạy gì nổi, chờ nước lên rồi đẩy ra chạy tiếp.

Niềm lo lắng và thất vọng bao trùm lên mọi người, tiếng lảm bảm, tiếng chửi, tiếng than và tiếng cầu kinh nổi rân rân trên thuyền. Mọi người đều chờ đợi, đợi con nước mau mau về tới, đợi tàu tuần tra ra cứu? hay họ ra bắt? sao cũng được, không thể làm khác hơn được, niềm lo lắng và thất vọng kéo dài từng giây phút khiến sự chấp nhận số phận đã an bài. Tôi miên man nghĩ đến những sự việc đen tối sẽ xảy ra, tương lai rồi sẽ ra sao ? Ở nhà chắc đang mừng rỡ khi nghe ông Đông về báo tin tất cả đã ra cửa biển an toàn, hay đã được tàu buôn ngoại quốc vớt lên rồi. Bầu trời vẫn tối đen, có một chút mờ ảo của ánh trăng đã bị mây mù và hơi nước của biển che lấp không nhìn rõ những sự vật xung quanh, bộ quần áo trên người ướt sũng nhưng không thấy lạnh, vì nhiệt độ nóng bức hay bởi sự chán nản khiến chẳng ai quan tâm ? Lặng trời đừng để tôi bị bắt, nếu bị vào tù chắc chắn vợ và con tôi khổ lắm, họ đang lao đao sống ẩn núp mọi nơi, việc học của các con bị gián đoạn, Ô mà không sao, đâu cần đến trường học những thứ đó, ráng chịu khó một thời gian rồi sẽ được học những điều giá trị hơn, sống một cuộc sống đúng nghĩa hơn. Tội nghiệp vợ tôi phải vất vả với các con nơi vùng đất xa lạ với miếng cơm giấc ngủ hằng ngày, những người thân thích nay đã không còn ở đó nữa, họ đã đi vùng kinh tế mới, vượt biên hay trong lao tù cả rồi, bằng hữu thì phần lớn đã ra nước ngoài, phần còn lại cũng lao đao vất vả không kém gì mình, chắc

rồi lại phải dắt díu nhau trở về nhà mà thôi, nơi còn có cha mẹ anh em đang hy vọng cầu mong con mình đã tìm được một chỗ an thân, trở về với đấng cay, về với khổ nhục lưu đầy, về bên những con người cùng màu da, cùng tiếng nói nhưng luôn tìm cách đẩy đọa trấn áp nhau, có còn lối nào thoát thân nữa không? Nếu như giờ này vợ con tôi cũng có mặt trên chiếc thuyền này thì sẽ ra sao? cả nhà sẽ vào chung trong một nhà tù? lại càng đau lòng và ân hận hơn. Tôi thở một hơi dài an ủi may chỉ có 1 mình, định mệnh đã xếp đặt tôi không thể tham lam, không thể thất hứa những hẹn ước mà ngay ban đầu đã dành cho nhau, cả nhà đều đặt ưu tiên cho tôi lên hàng đầu, phải bằng mọi cách vượt thoát càng nhanh càng tốt, phần còn lại sẽ giải quyết sau, hoàn cảnh chỉ có thế !!

Ngồi chờ con nước lên, chờ niềm hy vọng và hạnh phúc mong manh sẽ tới. Có tiếng nước vỗ vào mạn thuyền, lúc đầu nhẹ nhàng rồi mạnh dần, ông Nhất gọi lớn :

- Bà con phụ đẩy thuyền một chút đi, nước lên rồi.

Rồi kêu người quay bánh trón cho nổ máy, vài người thanh niên nhảy xuống, đẩy qua đẩy lại, chiếc thuyền nhúc nhích có vẻ nhẹ hơn đêm qua, rồi bắt chợt chiếc ghe bật qua nằm thẳng, mấy người thanh niên vội leo nhanh lên thuyền khi nghe tiếng máy rú lên, chiếc thuyền lúc lắc vài cái và trôi tuột ra phía sau, mọi người vui mừng reo lên chuyện trò nhón nháo, ông Nhất quay mũi thuyền tránh bãi cồn và tổng ga nhắm hướng chân trời phóng tới..., phía xa trước mặt một vầng sáng mờ nhạt đang tỏ dần, báo hiệu bình minh sắp lộ dạng, cái lưới ánh sáng của ngọn hải đăng vẫn gắng gượng quét trên đầu chúng tôi, và thật hân hoan, tôi ưỡn ngực hít sâu một luồng gió mát đầy phôi, thật sảng khoái, nhẹ nhõm...

Đợt thủy triều kéo về đất liền, tạo thành những làn nước cuộn tròn lăn về phía chúng tôi, thuyền bơi theo dòng ngược ra khơi như những con cá hồi vượt dòng thác trở về nơi ra đời, chống chọi mệt mỏi, mỗi lần thuyền cưỡi lên làn sóng rướn mình qua bên kia, nó đập mũi xuống mức lên một mẻ đầy nước biển, cũng may, mặt boong thuyền đã được đóng kín và cửa vào khoang thuyền cũng có bệ cao ngăn chặn nước tràn vào. Bầu trời mỗi lúc một tỏ hơn, tôi đứng trước cửa khoang, nhìn ra ngoài mặt biển, chung quanh vẫn chỉ một màu nước thâm đen, không một bóng thuyền nào khác ngoài tiếng động cơ máy nổ rầm rộ và tiếng ói mưa bên trong lại vang lên. Đây là lần đầu tiên tôi được đi trong một chiếc thuyền nhỏ trên biển, tận hưởng những làn sóng ngoạn mục nhào lên lặn xuống, vậy mà tôi lại không bị say sóng không một mảy may khó chịu, ngược lại, còn có phần thích thú là đằng khác, không hề nghĩ rằng sự nguy hiểm có thể xuất hiện bất cứ lúc nào.

Niềm lo lắng đêm qua vừa tan biến, niềm vui mới chưa ngập lòng thì bỗng :

- Sao nước vô nhiều vậy nè bà con ơi, tát nước, tát nước, lẹ lên, lẹ lên.

Nhiều tiếng hét hoảng la lên, tôi hoảng hồn nhìn vào khoang thuyền, nước ngập làm ướt chỗ ngồi, nhìn qua bệ gắn máy tàu, phía dưới nước dâng ngang lườn máy, chiếc motor bơm nước cũng nằm phía dưới đó, người ta nhón nháo la ó loạn xạ

- Tát nước, mở máy bơm nước !! bể thuyền rồi, máy bơm không chạy !!

- Máy đang bơm mà ? bơm tay nữa đi, cái bơm gắn trên tường kia kia...

Cái máy bơm bằng điện chắc bị hư rồi, nên không làm việc được, vài người thay nhau đẩy cần bơm tay qua lại, nước phun ra ngoài, nhưng được một lúc thì ai cũng nản vì mệt mỏi, chiếc thuyền chờ nặng chìm xuống mặt nước sâu hơn, và mỗi lần cưỡi sóng ngoi lên, là một lần mức đầy nước trên mũi thuyền, chả khác gì con cá voi mỗi lần trôi lên là phun nước phè phè ra ngoài, đồ ói mưa như mặt xanh mặt vàng, lênh láng bồng bênh trong khoang thuyền bám vào quần áo mọi người đang ngồi thu gối nước ngập ngang hông, mùi tanh hôi nồng nặc tỏa khắp căn phòng như cái hầm gỗ, mọi người cùng hít thở cái không khí vẩn đục đó, người không say sóng cũng bị ói mưa theo là vì vậy.

Bình thường nhìn qua khung cửa nhỏ trên vách thấy cảnh vật phía dưới thật xa, nhưng giờ thì thấy nước biển lấp ló phía ngoài, tựa hồ muốn trào vào trong, trong thuyền còn có một cái gàu múc nước, giờ chuyền nhau múc nước tạt ra ngoài cửa sổ, chị Nguyệt ngồi tựa lưng vào cửa sổ nhỏ bên trái, múc từng ca nước hắt ra ngoài, miệng tím tím như đang ăn trầu, khuôn mặt thần nhiên không vương chút âu lo, bởi chị đã quen và từng sống trên sông nước lâu năm. Lê Văn Thành người có nước da ngăm đen ngồi sau lưng cửa khoang, nụ cười luôn nở trên môi, anh dùng một can nhựa 20 lít đã được cắt rộng miệng và cũng thần nhiên múc nước trong khoang đổ ra ngoài, anh nói nói cười cười kể chuyện luôn miệng nhưng tôi không nghe rõ được điều gì, một hình ảnh thể hiện tâm trạng của con người bình tĩnh, thần nhiên đối phó trước sự hiểm nguy trước mặt, thật dễ cảm mến, cũng kể từ lúc đó tôi quen biết anh.

Không ai biết được nước từ đâu vào, mọi người lần mò tìm kiếm khe hở trong lòng thuyền, từ chỗ những mảnh ván ghép vào nhau được trét kín bằng giấy gai trộn Chai keo, cho đến những lỗ bắt đinh ốc dưới đáy thuyền, cũng không thấy mạch nước phun lên, lạ quá ? chắc chắn phải có chứ !! vì tát hoài mà nước mỗi lúc một nhiều hơn. Có người đề nghị :

- Vứt đồ không cần thiết cho nhẹ bớt đi.

- Vứt bớt mấy can dầu dư kia đi.

Thật là điên, vứt dầu đi thì làm sao vượt biển được nữa, nhưng đã quá trễ, người ta quăng tất cả những gì có thể quăng được xuống biển khi vừa

nghe xong lời đề nghị. Như một quyết định có sẵn, như một mệnh lệnh vừa được ban ra, kể cả mấy can dầu lẽ nằm ngang phía sau mạn thuyền, không ai kịp ngăn cản cũng đã bồng bênh nhấp nhô trên sóng nước trời xa.

Một người lớn tuổi ôn tồn nói :

- Bà con thấy rồi đấy, máy bơm hư rồi và nước vô nhiều quá, nếu tiếp tục đi nữa chắc chìm thuyền luôn không ai có sức tát nổi, mấy can dầu cũng bị vớt xuống biển rồi, làm sao đi tới nơi, bà con muốn tiếp tục đi nữa hay quay về ?

Nghe tới đây nhiều người la lên :

- Thôi dzề đi bà con ơi !!

Tiếng la ó, tiếng chửi thề, tiếng than khóc vang lên, nhưng mọi người dường như hải lòng với đề nghị này, họ đã nhận thấy sự nguy hiểm đang đến gần, việc quay trở lại bây giờ là đúng lúc, vì thuyền không ở xa bờ là bao nhiêu. Trong trường hợp này bắt buộc ông Nhất phải chấp nhận, quay tay lái đánh một vòng ngược lại. Tôi buồn rầu cúi mặt nghĩ đến chặng đường gian nan sắp tới mà lòng đầy thất vọng, mắt chằm chằm nhìn đôi bàn tay của anh Thành vẫn nhịp nhàng múc nước trong khoang đổ ra ngoài, như một lời cảnh báo, cũng là một lời vỗ về an ủi. Thuyền nhắm thẳng ngọn hải đăng trở về, ánh vừng hồng ngại ngùng tỏa sáng sau lưng...

Cửa Thạnh An, nơi khởi hành đêm qua, giờ chẳng biết đâu nữa, từ xa nhìn vào chỉ thấy một bờ giống nhau, cứ chạy thẳng vào đấy rồi tìm nhánh sông chui vào, thập thoảng 2 bên có bóng thuyền chạy ra biển, chắc tàu đánh cá, chẳng ai để ý đến chúng tôi cả, và cũng không thấy bóng dáng tàu tuần duyên.

Thấy được nhánh sông, ông Nhất tiến sâu vào đấy, chạy được một lúc, có một bờ đất rộng nhiều cây lớn mọc, phía xa có bóng nhà dân, ông Nhất cho thuyền ghé sát vào bờ rồi la to :

- Chạy đi bà con, chạy lẹ đi kẻo bị bắt đó.

Thế là mọi người vội vã ùa nhau nhảy lên bờ, tiếng la của trẻ con, tiếng khóc của phụ nữ, tiếng than của đàn ông tạo thành một âm thanh ồn ào hỗn độn, mọi người tủa ra mọi phía, mạnh ai người đó chạy. Ông Nhất nhìn tôi ngẫm hỏi ý, rồi quay lưng định nhảy luôn lên bờ, tôi gọi dặt lại :

- Bác Nhất ! đừng đi bác ơi ! ai lái thuyền về bây giờ đây ?

- Đem thuyền về bây giờ là bị bắt cho coi, thua rồi thì bỏ tiếc chi nữa, anh cũng chạy mau đi ?

- Bác làm ơn giúp một phen cho chót đi, lên bờ chưa chắc là thoát, tôi còn giữ giấy tờ ghe chở hàng, ráng chạy về đi, bỏ mất lấy gì đi được nữa.

Tôi năn nỉ một tràng, vừa nghe, ông Nhất vừa khom mình lườn vô buồng lái, mở máy chạy tiếp. Coi vậy mới biết ông ta là người tốt, không có ý

phản bội, cũng còn có trách nhiệm và giữ lời hứa, hay tại ông ta không còn lối nào thoát, trên ghe vẫn an toàn hơn trên đất chứ ?, kinh nghiệm lần trước cho ông thấy lở ngớ trên đất lạ, bị phát hiện vượt biên là bị bắt ngay, phải có vài chỉ vàng trong túi để hối lộ chính quyền địa phương kịp thời.

Mọi dấu tích của sự vượt biên phải được phi tang lập tức, tôi chui vào khoang thuyền kiểm soát, một cảnh hỗn độn bừa bãi bày ra trước mắt như một bãi rác sau cuộc ăn chơi vui thú, nào giấy báo gói xôi, nào lá chuối lá dừa gói bánh, nào bao nylon gói rác, gói đồ ói mửa, quần áo dơ bẩn bám đầy dầu mỡ, dây dợ, chai lọ...tất cả lênh bênh dạt qua dạt lại trong khoang thuyền, mùi tanh hôi của nôn mửa vẫn còn đó làm tôi lợm giọng, khó thở. Dang rộng tay, tôi vội vã gom tất cả những thứ đó quăng nhanh ra sông, phải làm sạch sẽ càng nhanh càng tốt, thời gian thật cần thiết, lật mấy tấm ván lên để kiểm soát phần phía dưới, ở đó cũng bừa bãi chẳng khác gì phía trên. Trời ơi ! quần áo dây dép bao bì rác rưởi ở đâu mà nhiều thế ? Ngồi chật ních bó gói một chỗ trong khoang, cho nên những thứ gì không cần dùng nữa, tiện nhất là nhét xuống phía dưới, nhét vô kẽ thuyền, hoặc chỗ dựa lưng là xong. Đầu ống tube của máy bơm nước được bao chung quanh bằng một tấm lưới sắt dùng để ngăn lọc đất cát hay rác vụn, giờ bị bít kín bởi giấy báo và bao nylon, thậm chí máy không thể bơm nước ra ngoài, may quá bơm chưa bị hư, tôi gỡ bỏ tất cả những rác bẩn đó và nước được bơm ra ào ào ngay lập tức, chốc lát sau, trong khoang cạn khô và chẳng tìm đâu ra một chỗ hở hay vết nứt khiến nước ngập tràn như thế, tôi nói với ông Nhất :

- Kỳ quá, không biết nước vô chỗ nào ? bây giờ thì chẳng còn giọt nước nào cả !!

Sau này, khi nâng tàu lên bờ sửa chữa mới biết rằng, cái ống tube được gắn kín trong hầm phía sau, làm trục đỡ cho cần lái thuyền quá ngắn, bình thường thì không có chuyện gì xảy ra, nhưng khi chở quá nặng, thuyền chìm sâu xuống nước, sức đẩy của nước bị tổng lên theo lối ống tube phun vào trong, thuyền càng chạy nhanh, đuôi thuyền càng rị xuống thấp, sức ép của nước phun vào càng nhanh.

Thuyền đi lạc lối loanh quanh, xuyên qua nhiều lạch nhỏ, băng qua bao nhánh lớn, thỉnh thoảng gặp thuyền qua lại, ông Nhất hỏi thăm đường về Sài Gòn, lần này thuyền chỉ đi vào ban ngày, ban đêm tìm chỗ neo thuyền ngủ lại, đường về ít bị để ý hơn lúc đi. Thế nhưng vào một buổi chiều khoảng 4-5 giờ, trên một bờ đất lở, có một đám người đứng gim súng hô gào, gọi vẫy chúng tôi cặp vào bờ. Cột thuyền vào hàng cọc đã neo sẵn vài chiếc thuyền nơi đó, tôi và ông Nhất cùng leo lên, họ hỏi thẻ Chứng Minh Nhân Dân cùng Giấy Thông Hành, họ chỉ chúng tôi ngồi chung với đám người đang ủ rũ trên cây gỗ mục nằm sát ven hàng rào, cạnh hàng cây bụi tre. Mọi người ngồi đấy đã hơn nửa tiếng đồng hồ mà chẳng nghe gọi đến tên,

chẳng nghe chất vấn hay tra khảo chi cả, một người trong "trạm kiểm soát" lững thững ra mé sông, nhảy lên từng chiếc ghe - thuyền, nhìn ngó quanh quất, rồi lại trở lên.

Một ông lớn tuổi ngồi trong đám lên tiếng :

- Thôi ! góp chút đỉnh caphê thuốc lá cho nó đi, có tiền không ?

Thiệt chán quá ! " gia tài " tôi chỉ còn độc nhất 20 đồng trong túi, còn phải mua đồ ăn dọc đường nữa chứ ! ông Nhất chỉ còn khoảng 15 đồng (lương nhân viên lúc này khoảng 27 đồng VN một tháng), tôi trao 10 đồng cho người đàn ông đại diện cho cả nhóm, số còn lại dẫu đi, ông Nhất cũng nộp 10 đồng, gom góp chẳng biết được bao nhiêu, chấp sau ông ta từ trong văn phòng ra nói :

- Chưa đủ, nộp thêm nữa, họ làm khó dễ quá bà con.

Lại một vòng " lạc quyền " nữa, tôi đành móc hết cho xong, kéo lỗ họ ra lục soát thấy còn dẫu tiền thì...không biết nói sao đây ?

Gió chiều lồng lộng thổi, bầu trời ngả màu xám xịt như cơn giông đang kéo đến, mặt sông gợn sóng bồng bênh dập vào mạn thuyền, những chiếc thuyền nhẹ tăng lúc lắc, uốn éo theo làn sóng nước va dập vào nhau, gió cuộn hơi nước mát lạnh thổi ập đến chúng tôi, chưa lúc nào tôi thấy lạnh như lúc này, có lẽ vì đói, mệt và chán nản, chúng tôi phải ngồi chịu trận ở đó cả tiếng nữa, không biết lý do tại sao lại phải ngồi đây ? (cũng may là không có lý do). Cuối cùng thì chúng tôi cũng nhận lại được giấy tờ, lục đục kéo nhau trở về thuyền. Hầu như tất cả những chiếc thuyền này đều đi chở thuê, nhưng hôm nay đều trống rỗng, không chở hàng hóa trên thuyền, cho nên bị " phạt " ngồi hơi lâu, bình thường nếu có hàng chuyên chở thì phải tự động vào nộp " mồi lộ " sẽ được đi ngay.

Đường trở về bao giờ cũng thấy ngắn hơn, tránh né tất cả những gì có thể đem lại phiền phức, lần mò hỏi thăm đường đi thường xuyên, nên chúng tôi đã về được bến Sài Gòn dễ dàng và nhanh hơn dự tính, nắp khoang thuyền cũng như mái che buồng lái, vẫn phủ mờ một lớp muối mỏng trắng xóa dưới ánh mặt trời, mặc dù thỉnh thoảng tôi đã phải múc nước sông lên dội cho muối trôi đi, cột ống khói và những đỉnh-ôc bằng kim loại, đều bị hoen rỉ đỏ màu vàng nâu vì muối ăn mòn. Đến bến Hàm Tử, chạy ngay về chỗ cũ, nơi ông chủ nhà đã giao kết chấp chứa cho neo thuyền sau nhà ông, đúng vào những ngày cuối năm, mọi người đang sửa soạn đón Tết Tân Dậu 1981. Chúng tôi cột thuyền xong, bước xuyên qua phòng khách băng ra đường, đón xe ôm về nhà, để lại sự kinh ngạc của ông chủ nhà, đang ngỡ ngác nhìn chiếc thuyền còn phủ mờ một làn muối trắng, dấu tích của cuộc vượt biên thất bại vừa qua.

Và cũng kể từ hôm đó, tôi không còn dịp gặp lại ông Nhất nữa.

Nhận làm các loại bằng đá thiên nhiên(natuursteen)như:

- ❖ Mặt bếp
- ❖ Bàn ăn
- ❖ Bàn Salon
- ❖ Trang trí phòng tắm
- ❖ Mộ bia v.vv...

Xin liên lạc với: Dương Đệ

Tel: 077-4752391

Mobiel : 06-41887617 (sau 18 giờ)

Nguyen - Truong Administratiekantoor

- Khai thuế (Inkomsten belasting) tư nhân
- Quản lý về kế toán, tài chính và thuế vụ cho doanh thương và tư nhân.
- Địa chỉ tin cậy, kinh nghiệm
- Giải thích rõ ràng dễ hiểu
- Giá đặc biệt cho đồng hương
- Particulier: belastingaangifte IB
- Ondernemers: overstapkorting 30%

**Xin liên lạc: Trang Trương
Simon van Ooststroomhof 41**

2341 KG Oegstgeest

Tel: 071-5760175

E-mail adres: truong1961@yahoo.com

Đo Huyết Áp Đúng Cách

Bác sĩ Nguyễn Ý-Đức

Huyết áp là áp suất của máu vào thành động mạch. Huyết áp trung bình là dưới 120/80 mmHg. Trên số này sau ba lần đo là bị Cao huyết áp.

Cao Huyết áp vẫn được coi là Tên Sát Nhân Thầm Lặng-Silent Killer-, vì có khả năng giết người mà không báo trước.

Người bị cao huyết áp cần được điều trị lâu dài. Bệnh nhân cần tham dự và hợp tác với bác sĩ trong việc điều trị này. Một trong những hình thức hợp tác rất quan trọng là sự tự đo huyết áp.

Sau đây là mục đích của tự đo huyết áp :

-Biết huyết áp của mình cao thấp là bao nhiêu, để thay đổi nếp sống, giữ gìn ăn uống và coi xem thuốc hạ huyết áp có công hiệu hay không;

-Cho bác sĩ hay kết quả đo huyết áp để bác sĩ điều chỉnh được phẩm, duy trì huyết áp ở mức độ chấp nhận được;

-Để phòng tránh các hậu quả trầm trọng khi huyết áp đột nhiên lên cao, như tai biến não, heart attack, suy thận, khiếm thị do tổn thương võng mạc...

Do đó, bệnh nhân bị cao huyết áp cần phải thường xuyên đo huyết áp ở nhà một cách đều đặn. Việc này tưởng như giản dị, nhưng cũng có nhiều điều cần lưu ý, để kết quả được chính xác.

Xin nhắc lại là huyết áp thay đổi tùy theo sự hoạt động của cơ thể và tùy theo thời gian trong ngày.

Huyết áp thấp nhất vào ban đêm trong khi ta ngủ, cho tới khi ta thức dậy vào buổi sáng. Ngay sau khi ta đứng dậy rời khỏi giường và bắt đầu sinh hoạt thì huyết áp bắt đầu nhích lên tới cao độ vào buổi trưa. Tới nửa chiều thì huyết áp xuống dần cho tới tối.

Nếu vào buổi sáng mà huyết áp lên cao và tiếp tục cao suốt ngày thì có thể là ta bị cao huyết áp. Nên đo và ghi số kết quả trong vài ngày và cho bác sĩ hay để xác định bệnh.

Một số thắc mắc thường được nêu ra là khi nào đo huyết áp? Đo bao nhiêu lần trong ngày? Tại sao khi đi bác sĩ thì huyết áp cao hơn là khi đo ở nhà? Tại sao kết quả đo không giống nhau sau khi đo hai ba lần? Máy đo huyết áp nào tốt?...

Xin lần lượt tìm hiểu.

1-Bao giờ thì đo và đo mấy lần trong ngày?

Tùy theo tình trạng bệnh nặng hay nhẹ, bác sĩ gia đình sẽ cho ta hay là phải đo bao nhiêu lần trong ngày.

Thường thường có thể đo vào buổi sáng trước khi uống thuốc hạ huyết áp hoặc ăn điếm tâm.

Không dưới 1 giờ sau khi vận động cơ thể, hút thuốc lá hoặc uống cà phê.

Nên nhớ là cần ngồi nghỉ thoải mái khoảng 10 phút để cơ thể thích nghi với nhiệt độ trong phòng.

Không đặt máy đo ở cánh tay bị thương hoặc đang được truyền dịch tĩnh mạch.

Phụ nữ đã cắt bỏ một bên nhũ hoa bị bệnh, nên đo ở cánh tay phía bên kia;

Không đo huyết áp ngay sau khi vận động cơ thể hoặc đang trong tình trạng căng thẳng tinh thần

Ta có thể đo hai lần một ngày trong hai tuần rồi một lần mỗi ngày trước khi uống thuốc. Khi máu đã tương đối bình thường thì chỉ cần đo vài lần trong tuần.

2-Làm gì trước khi đo?

-Đi tiểu dốc hết bầu tâm sự trước khi đo;

-Ngồi nghỉ khoảng dăm ba phút, không nói chuyện trước khi đo;

-Ngồi thoải mái trên một cái ghế có dựa lưng và dựa tay, hai chân thoải mái để xuống sàn nhà, không bắt chéo cẳng chân;

-Vén tay áo, đặt cánh tay lên mặt bàn, ngang tầm trái tim, bàn tay ngửa;

-Nhẹ nhàng quấn vòng bít (băng huyết áp) xung quanh phần trên của cánh tay trần. Quấn vừa chặt để ta vẫn luôn được ngón tay vào giữa vòng và da;

-Nhớ đặt phần dưới của vòng khoảng 1/2 cm trên nếp gấp của khuỷu tay;

3-Có mấy loại máy đo huyết áp

Có hai loại hiện đang rất phổ biến:

a- Loại máy bơm bằng tay, có kim đồng hồ chỉ số huyết áp trong khi ta nghe nhịp tim bằng ống nghe. Loại này dễ mang theo khi di chuyển, có sẵn ống nghe nhịp tim, giá tiền vừa phải từ 20-30 mỹ kim. Nhưng máy có vài điểm bất tiện là dễ hư, không chính xác, không thuận tiện cho người lằng tai vì phải nghe nhịp tim bằng ống nghe. Mà lão niên thì cũng hay nghễnh ngãng, kém nghe.

b-Máy digital hiện nay phổ thông hơn, dễ đọc vì con số hiện trên màn ảnh, dễ sử dụng, tiện lợi cho người bị kém thính giác vì không phải nghe nhịp tim.

Một vài loại máy có thể in kết quả, nhờ đó ta không phải ghi vào sổ tay. Máy có thể bơm căng bằng tay hay tự động, xả hơi thì tự động.

Bất tiện của máy trước hết là đắt tiền hơn, từ 40 tới 100 mỹ kim; độ chính xác của máy thay đổi khi cơ thể cử động hay khi nhịp tim không đều; máy cũng cần cục pin để điều hành.

Ít nhất mỗi năm một lần, mang máy đo huyết áp tới nhờ bác sĩ hoặc y tá kiểm soát coi xem máy còn hoạt động tốt hay không.

Máy đo với ống nghe:

-Mang ống nghe nhịp tim vào hai tai;

-Đặt đĩa nghe nhịp tim của ống nghe vào phía trong của nếp gấp khuỷu tay;

-Lẹ làng bơm vòng băng cho tới khi vượt quá huyết áp tâm thu (S) thường lệ khoảng 30-40 điểm. Bơm quá chậm có thể làm số đo sai lệch.

-Từ từ nhả van khoảng 2-3 mmHg/ 1giây để không khí thoát ra. Nhả quá nhanh ta sẽ không đọc được kết quả.

-Trong khi không khí bắt đầu thoát ra thì tai để ý nghe nhịp tim xuất hiện. Khi nghe thấy tiếng đập đầu tiên thì đó là huyết áp tâm thu.

-Tiếp tục từ từ thả không khí, khi không còn nghe tiếng tim đập thì lúc đó là huyết áp tâm trương.

-Ghi kết quả, huyết áp tâm thu trước rồi đến huyết áp tâm trương. Chẳng hạn 120/80 mmHg.

-Nếu muốn đo lại, nên đợi chừng vài ba phút rồi lại bơm hơi.

Thường thường nên đo ba lần, cách nhau 5 phút.

Nên đo ở cả hai cánh tay, bên nào có số đo cao thì lấy số đó làm kết quả chính thức.

Máy digital

Máy có loại đo ở cổ tay hoặc cánh tay, đôi khi cũng đo được ở cổ chân.

-Đặt vòng bít vào cánh tay. Ấn nút điện khởi động máy.

-Bơm tự động sẽ bắt đầu đưa hơi vào vòng bít rồi từ từ nhả hơi.

-Đọc kết quả huyết áp trên màn hình và ghi kết quả.

-Muốn đo lại, đợi vài ba phút.

Nên dè dặt với kết quả từ các máy đo công cộng ở siêu thị, không được chính xác vì máy không được điều chỉnh và cũng vì vòng băng có thể không vừa với cánh tay của mình.

Những yếu tố nào ảnh hưởng tới huyết áp?

Huyết áp có thể tạm thời thay đổi trong những hoàn cảnh sau đây:

-Khi ta ở trong tâm trạng lo âu căng thẳng thì huyết áp tăng lên đáng kể và sẽ trở lại bình thường sau khi ta thoải mái thư giãn. Vì thế khi đi khám bệnh huyết áp thường hơi cao hơn khi đo ở nhà vì nhiều người lúc đó cũng hơi emotion. Và cũng vì thế, nên nghỉ vài phút trước khi đo.

-Nghiên cứu cho hay trong khi đo mà ta nói chuyện với người khác hoặc với nhân viên y tế, huyết áp cũng lên cao. Vì thế nên giữ im lặng trong khi đo.

-Nhiệt độ xung quanh như phòng quá lạnh, mạch máu co lại cũng khiến cho huyết áp tạm thời nhích cao.

-Băng huyết áp quá nhỏ so với cánh tay có thể tăng huyết áp tới cả chục mmHg mà băng quá lớn lại cho số đo thấp hơn thường lệ.

-Khi đo, nên để cánh tay trực tiếp với băng huyết áp, vì nếu mặc áo, huyết áp có thể cao hơn thường lệ. Nhớ cất bỏ trang sức vướng víu cánh tay, cổ tay.

-Đo huyết áp khi không ngồi nghỉ mấy phút có thể khiến cho huyết áp tâm thu tạm cao tới 10-20mmHg.

-Vị thế ngồi khi đo cũng quan trọng. Khi đo, nên ngồi hết sức thoải mái trên ghế, dựa lưng vào thành ghế, để cánh tay trên chỗ dựa tay ngang tầm trái tim, hai bàn chân chạm mặt đất, chân để thẳng không bắt chéo. Chéo chân có thể làm huyết tăng vài ba độ; cánh tay thấp hơn tim tăng huyết áp tới 2 độ mà thấp hơn cũng giảm vài ba độ.

-Hút thuốc lá trước khi đo huyết áp sẽ cao hơn, vì chất nicotine trong thuốc là làm mạch máu co lại và sức ép của máu lên động mạch tăng. Vậy thì đừng hút thuốc lá trước khi đo.

-Rượu và cà phê cũng làm tăng huyết áp, vậy ta nên tránh trước khi đo huyết áp.

-Ăn quá no huyết áp cũng hơi nhích cao, ví thể chỉ đo trước bữa ăn hoặc sau đó vài giờ;

-Và nhớ trút hết bầu tâm sự trước khi đo, vì bàng quang đầy nước tiểu cũng khiến cho huyết áp tâm thu tăng tới 10-15mmHg.

-Nhưng đừng đo huyết áp sau khi đại tiện, huyết áp sẽ cao vì đại tiện cũng là một activity.

-Một vài loại dược phẩm như thuốc chống cảm dị ứng, thuốc steroid, chữa viêm khớp, hen suyễn cũng khiến huyết áp lên cao.

Tóm lại, tự đo huyết áp cũng không lấy gì là khó, quý thân hữu nhỉ. Chì cần để ý tới các điều kể trên là có kết quả chính xác rồi.

Tuy nhiên, cũng xin đừng quên hẹn tái khám với bác sĩ theo đúng ngày hẹn để được theo dõi bởi nhà chuyên môn và cũng để tìm hiểu coi có biến chứng hay không.

Gia chánh

Lẩu Hải Sản

Nguyên liệu:

Nước dùng:

- 1kg cá quả (cá lóc)
- 20 gr kỳ tử, lá nguyệt quế, táo đỏ
- 1 nhánh to gừng, băm nhỏ
- 2 củ tỏi, băm nhỏ
- 3 củ hành khô, băm nhỏ
- 2 muỗng canh dầu ăn
- 2 muỗng canh rượu trắng
- Bột nêm.

Đồ nhúng:

- 30 gr mì sợi
- 500 gr tôm
- 1 kg ngêu
- 300 gr mực
- 300 gr lươn
- 200 gr cải ngọt
- 2 bó cải cúc (rau tần ô)
- 200gr cải bó xôi (chân vịt)
- 100 gr bí xanh
- 1 quả mướp
- Rau diếp cá (dấp cá)

Cách làm:

1. Cá làm sạch, lọc thịt, thái lát bày ra đĩa.
2. Gà làm sạch, cắt riêng đầu, cánh, chân, lọc thịt, thái lát bày lên đĩa, phết một lớp dầu ăn lên mặt thịt.
3. Cải cúc, cải bó xôi, cải ngọt rửa sạch, cắt khúc, bày ra đĩa.
4. Tôm, ngao rửa sạch, bày ra đĩa.
5. Mực, lươn làm sạch, thái miếng bày ra đĩa.
6. Mướp, bí xanh gọt vỏ, cắt miếng.
7. Đun nóng dầu ăn trong một chiếc nồi to, cho cổ, cánh, chân, xương gà và cá, đảo to lửa, cho rượu gạo

vào đun thêm 3 phút. Tiếp đến cho nước lạnh (ngập 4 lần xương), gừng, hành, tỏi, lá nguyệt quế, táo đỏ, kỳ tử đun sôi, hớt bọt, vặn nhỏ lửa, đun khoảng 30 phút.

8. Khi gần được, nêm vừa miệng và lọc nước dùng sang nồi lẩu.

Thường thức:

Ăn món nào nhúng món đó, giữa bữa ăn cho mướp, bí xanh vào nồi lẩu vì bí xanh và mướp sẽ hút vị mặn làm cho nước dùng trong và ngọt hơn.

Cơm Đùi Gà Quay Xốt Me

Nguyên liệu:

- 4 chén cơm nóng
- 900 gr thịt đùi gà
- 6 cánh hồi
- 3 củ sả
- 3 trái thảo quả
- 1 miếng to quế
- Nước mắm, nước tương, bột nêm, đường

Xốt me:

- 100 gr trái me, bỏ vỏ
- 1 củ hành tây, xắt sợi
- 2 muỗng cà phê bột năng
- Hành tươi, xắt khúc
- Bột nêm, đường, tiêu

1. Cho một tô nước lạnh vào nồi đun sôi, cho me vào đun khoảng 5 phút, lọc bỏ hạt và xơ chắt lấy nước cốt me.

2. Cho nước cốt me vào chảo đun sôi, cho tiếp hành tây, nêm bột nêm, đường, tiêu, bột năng, đun sánh đều, rắc hành tươi, nhắc xuống.

Cách làm:

1. Ướp đùi gà với một chút bột nêm
2. Nướng thơm quế, hồi. Sả đập giập
3. Cho một chén nước lạnh vào nồi cùng với quế, hồi, thảo quả đun sôi, nêm nước mắm, nước tương, đường, bột nêm, tiếp đến cho đùi gà vào đun sôi, vặn nhỏ lửa đun âm ỉ khoảng 10 phút
4. Bắc chảo lên bếp, đun sôi dầu, cho gà vào chiên vàng đều.
5. Xếp đùi gà ra đĩa, rưới xốt me lên trên, ăn nóng.

Cười chút chơi

Ai nịnh ai?

Một anh nhà giàu hỏi người nghèo:

- Tôi giàu anh có nịnh tôi không?

Người nghèo:

- Ông giàu mắc mớ gì đến tôi mà tôi phải nịnh ông?

Nhà giàu:

- Nếu tôi cho anh nửa gia tài, anh có nịnh tôi không?

Người nghèo:

- Lúc đó tôi giàu bằng ông rồi việc gì tôi phải nịnh ông.

Nhà giàu:???

Ưu thế

Diêm Vương gặp Ngọc Hoàng đề nghị tiến hành một trận đấu bóng đá giữa đội tuyển Thiên Đường và Địa Ngục. Ngọc Hoàng cười mát:

- Làm sao đội của nhà ngươi có thể địch nổi đội của ta? Những ngôi sao sân cỏ lưng danh nhất thế giới sau khi qua đời đều được lên thiên đường.

- Diêm Vương mỉm cười: Chẳng hề gì! Bởi lẽ có bao nhiêu trọng tài, âm phủ của chúng tôi đều nắm được cả.

Rắn độc

Hai con rắn độc đang bò. Một con quay lại hỏi con kia:

- Tụi mình là rắn độc phải không?

- Đúng vậy, rất độc.

Con thứ nhất lại hỏi: Tụi mình có đúng là rắn độc thiệt không?

- Thật vậy, chúng ta là rắn độc. Chúng ta là loài rắn cực độc trên thế gian này. À mà sao mày hỏi hoài vậy?

- Tao mới cắn phải lưỡi tao mày ạ.

Bức thư đến từ địa ngục

Một người đàn ông lên đường đi nghỉ hè lúc vợ của anh ta đi công tác chưa kịp về. Họ sắp xếp kế hoạch gặp lại nhau vào ngày hôm sau.

Tới nơi, anh ta vội vàng gửi e-mail về cho vợ. Do đánh sai địa chỉ, bức thư của anh ta thay vì được chuyển về cho vợ, thì nó lại đến một phụ nữ có chồng vừa qua đời ngày hôm trước.

Khi người vợ góa tội nghiệp mở hộp thư, bức thư vừa hiện ra bà ta hét lên một tiếng khủng khiếp, té xuống sàn nhà và chết thảng cẳng.

Nghe tiếng hét, người nhà chạy vào phòng thì chỉ thấy một bức thư trên màn hình máy tính:

"Vợ yêu quý nhất của anh, anh vừa đến nơi. Mọi thứ đã được chuẩn bị sẵn để đón em vào ngày mai. Người chồng yêu quý nhất của em!"

Còn tệ hơn là đánh rơi

Một gã trông bơ phờ tạt vào quán rượu hỏi:

- Tối hôm qua tôi ở đây phải không?

- Đúng đấy!

- Tôi tiêu hết bao nhiêu tiền?

- Khoảng 80 Euro.

- Cám ơn ông! Thế mà tôi cứ nghĩ là đánh rơi đâu mất số tiền đó.

Đừng hòng mà thoát

Một người đàn ông bước xuống sân bay với một vali rất lớn:

- Nhân viên hải quan ra lệnh: Mời ông mở ra để chúng tôi kiểm tra hành lý. Bên trong vali, dưới lớp quần áo có giấu 20 thỏi vàng

- Tội anh nặng đấy....

- Gã đàn ông vừa nói vừa rút bao thuốc ra mời: Tôi biết là tôi sai rồi! Anh hút thuốc nhé!

- Nhân viên hải quan giận dữ nói: Này, đừng hòng mua chuộc được tôi nhé! Cất thuốc đi!

- Gã đàn ông năn nỉ: Vậy thì tôi tin chắc là anh không có lừa, hãy để cho tôi sang cửa hàng ở gần đây mua bao diêm. Xin anh hãy cho tôi hút thuốc lần cuối. Tôi sẽ để vali ở đây làm tin...

- Thôi được, tôi cho anh 2 phút, không hơn không kém.

- Tất nhiên là gã buôn lậu chuồn thẳng. 3 tháng sau, hắn ta lại xuất hiện và xách chiếc vali còn to hơn lần trước. Thật xui xẻo là hắn lại gặp đúng anh nhân viên hải quan cũ.

- Quả đất tròn... ta lại gặp nhau. Nào, mở vali ra xem nào.

- Lần này số vàng nhiều gấp đôi, cũng giấu dưới lớp quần áo. Gã buôn lậu lại giờ trò mời hút thuốc. Anh nhân viên hải quan lập tức lên tiếng chặn ngay ý đồ đen tối:

- Anh thừa biết là tôi không hút thuốc và cũng không có bật lửa hay diêm trong người. Nhưng tôi sẽ không mắc lừa đến lần thứ hai đâu. Mời anh giữ vali, tôi sẽ đi mua hộ anh bao diêm để hút thuốc lần cuối.

Người vợ tuyệt vời

Hai người bạn nói chuyện với nhau:

- Có lẽ mình phải viết đơn xin ly dị.

- Sao vậy?

- Vợ mình nửa năm nay không thèm nói với mình một câu nào.

- Cậu điên à! Biết tìm đâu ra một người vợ tuyệt vời như thế.

Một nửa thế giới

- A: Sao ông buồn vậy?

- B: Có người vừa nói tôi xấu trai nhất thế giới này bà ạ!

- A: Vui lên đi, tôi thấy ít nhất một nửa thế giới không đẹp trai bằng ông.

- B: Thiệt hả?

- A: Ừa, vì một nửa thế giới là phụ nữ mà. - B: ???

Hoa Viên Phật Đường

Hoa lá xum xuê trước Phật đường

Nhẹ nhàng phảng phất khói trầm hương

Chu ông ngân vi diệu lòng thanh thản

Chú niệm nhiệm màu dạ hết vương

Sáu chữ Di Đà qua bể khổ

Lục âm danh hiệu đáo tây phương

Trì tâm khẩn nguyện thường an lạc

Thành kính lạy dâng vạn kiệt tường

Hoài Tâm Niệm 2012

Danh sách độc giả trả tiền báo tính từ 9-4-2013 đến 16-5-2013						
stt	ngày trả tiền	Tên	vùng	số độc giả	số tiền	ghi chú
1	11-4-2013	Nguyen Xuan Ngon	Ridderkerk	724	€ 30,00	
2	11-4-2013	Tran Van Thang	Eindhoven	306	€ 30,00	
3	11-4-2013	Vo Van Hao	Leewarden	461	€ 30,00	
4	11-4-2013	Le C.H.	s-Hertogenbosch	566	€ 30,00	
5	11-4-2013	Vo Thong	Zwijndrecht	192	€ 30,00	
6	11-4-2013	CT chăm giò Ty - Le	Den Hoorn		€ 800,00	quảng cáo
7	12-4-2013	Nguyen Ngoc Duoc	Zoetermeer	615	€ 60,00	
8	16-4-2013	Tang Hoang Hiep	Saint Ouen L'Aumône	823	€ 40,00	(Pháp Quốc)
9	18-4-2013	Do Bao Long	Rotterdam	182	€ 30,00	
10	18-4-2013	Ho Thi Anh Nguyet	Zwolle	436	€ 30,00	
11	22-4-2013	Nguyen Quyet Thang	Hoorn	67	€ 30,00	
12	22-4-2013	Hoang Van Thanh	Hoorn	790	€ 30,00	
13	23-4-2013	Le Phu	's-Hertogenbosch	272	€ 30,00	
14	23-4-2013	Tran Ba Tuan	Nieuwegein	204	€ 30,00	
15	23-4-2013	Le T.H. Hoa	Ede	628	€ 30,00	
16	24-4-2013	Duong Kim Nga	Druten	394	€ 30,00	
17	24-4-2013	Ta Viet Tham	Nieuwegein	199	€ 30,00	
18	25-4-2013	Tran Van Chan	Bergen op Zoom	238	€ 30,00	
19	26-4-2013	Nguyen V.D.	Venlo	756	€ 30,00	
20	30-4-2013	Nguyen Chep	Ridderkerk	160	€ 30,00	
21	2-5-2013	Tran Duc Thanh	Houten	825	€ 60,00	2 năm báo
22	2-5-2013	Nguyen Tho	's-Hertogenbosch	273	€ 30,00	
23	6-5-2013	Pham Quoc Vinh	Nieuwegein	631	€ 30,00	
24	6-5-2013	Nguyen Hoan Nguyen	Kampen	839	€ 30,00	
25	7-5-2013	Le Huy Phach	Eemnes	222	€ 30,00	
26	7-5-2013	Tran Van Nho	Purmerend	37	€ 30,00	
27	7-5-2013	Tran Q.H.	Diemen	559	€ 30,00	
28	8-5-2013	Nguyen T.A. Khang	Heilo	694	€ 30,00	
29	8-5-2013	Vu Ngoc Phi	Zwolle	706	€ 30,00	
30	9-5-2013	Nguyen Thi Duc	Leiden	733	€ 30,00	
31	9-5-2013	Lm. Nguyen Duc Minh	Vlijmen	817	€ 33,00	
32	13-5-2013	Le Thanh Phong	Veenendaal	745	€ 30,00	
33	15-5-2013	Tieu Duong Thu	Leeuwarden	467	€ 100,00	
34	16-5-2013	Nguyen Nhat Quang	Moordrecht	597	€ 50,00	ủng hộ 20

Lá thư tòa soạn

Mùa Phật Đản lại trở về với người con Phật khắp năm châu, mùa của tình thương, lòng từ bi và sự bình đẳng. Đức Phật ra đời khai hóa một con đường thẳng hoa thánh thiện cho chúng ta. Với tinh thần từ bi, hài hòa và bao dung, đạo Phật đã và đang đóng góp cho sự an bình của nhân loại.

Trong niềm vui chung đó, Ban Quản Trị Việt Nam Nguyệt San kính chúc quý thầy và toàn thể Phật tử và đồng hương tại Hoà Lan một mùa Phật Đản vui tươi và an lạc.

Trong số báo 257 kỳ này, chúng tôi xin gửi đến quý độc giả một số bài liên quan đến chủ đề Mừng Phật Đản như *Phật giáo là gì*, *Cây cổ thụ Phật giáo*, *Phật tích và lời Phật dạy*. Bên cạnh đó, đoản văn *Ngày giỗ* của nhà văn Phan Lạc Phúc kể về câu chuyện tù tội của vị sư già hiền hậu Thích Thanh Long. Ngoài việc hé cửa cho chúng ta nhìn vào cuộc sống của những người tù “cải tạo”, chuyên còn vẽ lên chân dung, cốt cách một bậc tu hành thấm nhuần Phật pháp, dù trong cảnh tù đầy gian khổ cùng cực vẫn ung dung tự tại, không hề sợ sệt, vẫn giữ được nhân phẩm và lòng vị tha vô lượng.

Số báo 258 kỳ tới mang chủ đề **Hè về** sẽ được phát hành vào đầu tháng 7 năm 2013. Việt Nam Nguyệt San mong mỗi tiếp tục đón nhận các đóng góp của quý vị.

Bài viết xin gửi về tòa soạn trước ngày 15-06-2013 theo địa chỉ email sau đây: ngothuychuong@gmail.com

Trân trọng,

Ban Biên Tập Việt Nam Nguyệt San

Giá biểu quảng cáo trên báo Việt Nam Nguyệt San năm 2013

Trang	Màu hoặc trắng đen	Số tiền mỗi số báo	1 năm (8 số báo)
Trang ngoài bìa sau	Hình màu	€150	€800
Trang trong bìa sau	Trắng đen	100	600
1/2 trang trong	Trắng đen	50	300
1/4 trang trong	Trắng đen	25	150
1/8 trang trong	Trắng đen	15	100

